

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/18-09/45

Urbroj: 65-18-02

Zagreb, 2. srpnja 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017.*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 153. Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16 i 18/18-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), dostavio Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, aktom od 27. lipnja 2018. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE**

**Središnja služba
A. Mihanovića 3 – 10000 Zagreb**

KLASA: 041-01/18-02/3
URBROJ: 341-99-01/01-18-11
Zagreb, 27. lipnja 2018.

H8**NP*021-12/18-09/45*341-18-01**H8

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 29-06-2018		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/18-09/45	65	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
341-18-01	1	CD

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

**Trg sv. Marka 6-7
10000 ZAGREB**

***Dostava Izvješća o radu i poslovanju
Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017.***

U skladu s čl. 153. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16 i 18/18) i čl. 74. st. 2. i 3. Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, br. 28/14 i 24/15), dostavlja se Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017.

Navedeno izvješće donijelo je Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na sjednici održanoj 20. lipnja 2018.

Potrebna objašnjenja u vezi s navedenim izvješćem, u slučaju potrebe, podnijet će ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Ujedno, u prilogu dostavljamo Izvješće i na CD-u.

RAVNATELJ

Josip Aladrović

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE
Središnja služba
A. Mihanovića 3 – 10000 Zagreb**

**IZVJEŠĆE
O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2017.**

Zagreb, lipanj 2018.

**IZVJEŠĆE O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA
ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2017.**

S A D R Ž A J

	<i>stranica</i>
I. UVOD	1
II. STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	3
III. USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA	17
1. Ustrojstvo Zavoda	17
2. Ljudski potencijali	19
3. Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda	23
IV. UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA	26
V. OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA	29
1. Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku	29
<i>Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)</i>	<i>30</i>
<i>Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju</i>	<i>33</i>
<i>Rješavanje o pravima na doplatka za djecu</i>	<i>37</i>
2. Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	37
3. Imovinskopravno poslovanje	41
4. Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću	43
VI. FINACIJSKO POSLOVANJE	46
1. Finacijsko poslovanje Zavoda	46
2. Poslovanje sredstvima za financiranje doplatka za djecu	54
VII. PORTFELJ ZAVODA	57
1. Portfelj Zavoda na dan 31. prosinca 2017.	57
2. "Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo" d.o.o. i Kapitalni fond d.d.	59
VIII. OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2017.	62
IX. SAŽETAK	76
X. TABLIČNI PRILOG	83

I.

UVOD

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je i provodi se kao obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti te kao obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje. Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod). Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u 2017. godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2017. u Zavodu je evidentiran 1 232 651 korisnik i 1 475 044 osiguranika, tako da je omjer između korisnika i osiguranika bio 1 : 1,20 (u 2012. i 2013. omjer je bio 1 : 1,18, u 2014. godini 1 : 1,14, u 2015. godini 1 : 1,15 i u 2016. godini 1 : 1,17).

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 39,445 mlrd. kn, a rashodi 39,432 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 37,670 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 95,53%. U odnosu na 2016. godinu veći su za 2,4%.

Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65%, a od 1. srpnja 2017. za 2,1%. U 2016. godini udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu neznatno se smanjio - na 11,27%, u odnosu na 2015. kada je iznosio 11,59%. U 2017. godini se i dalje bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu i iznosio je 10,48%, što je posljedica rasta BDP-a te stagnacije rasta ukupnog broja korisnika mirovina tijekom 2017. godine. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2017., umanjena za porez, prizet i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.317,90 kn, udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2017. iznosio je 38,81%, a prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.583,72 kn ili 43,26% prosječne netoplaće za prosinac 2017.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju) za prosinac 2017. iznosila je 2.542,12 kn ili 42,56% prosječne netoplaće za prosinac 2017. (i na razini je 2016. godine), a prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.907,39 kn ili 48,68% prosječne netoplaće za prosinac 2017 (također na razini 2016.).

U međunarodnim se publikacijama kao prosječna mirovina najčešće navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost. Prema navedenim kriterijima, prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2017. iznosila je 4.309,19 kn ili 72,14% prosječne netoplaće za prosinac 2017. (na dan 31. prosinca 2016. iznosila je 4.184,28 kn ili 71,67% prosječne netoplaće).

Rashodi za doplatak za djecu za 2017. iznosili su 1,362 mlrd. kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 3,46%. U odnosu na 2016. godinu, rashodi za doplatak za djecu manji su za 7,9% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece za koju se koristio doplatak za djecu u 2017. godini. Doplatak za djecu je u 2017. koristilo prosječno 154 818 korisnika, za prosječno 294 599 djece, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 385,23 kn po djetetu.

Tijekom 2017. Zavodu je podneseno ukupno 444 776 zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, od toga su 428 734 zahtjeva u prvom stupnju, a 16 042 zahtjeva u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2017. na rješavanju bilo ukupno 507 655 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih je riješeno 450 411 zahtjeva ili 88,72%.

U Zavodu je nastavljen višegodišnji trend smanjenja broja zaposlenih. Na kraju 2017. bilo je zaposleno 2567 radnika, 30 manje nego na kraju 2016., odnosno broj zaposlenih smanjen je za 1,15%.

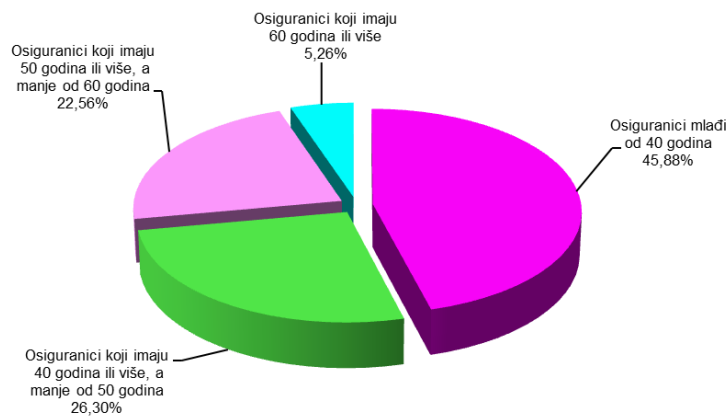
II.

STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Osiguranici na dan 31. prosinca 2017.

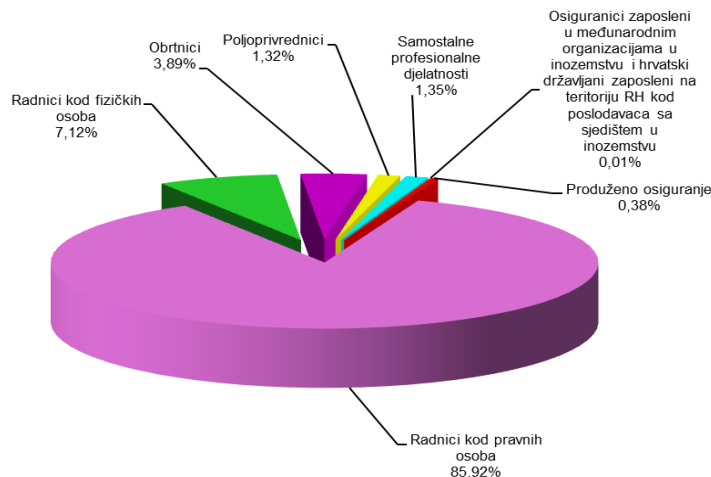
Na dan 31. prosinca 2017. u Zavodu su evidentirana 1 475 044 osiguranika. Od toga je evidentirano 676 709 (45,88%) osiguranika mlađih od 40 godina, 387 940 (26,30%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 332 775 (22,56%) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 77 620 (5,26%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

Slika 1 - Osiguranici prema dobi na dan 31. prosinca 2017.

Prema osnovama osiguranja evidentirano je 1 267 420 (85,92%) osiguranika zaposlenih kod pravnih osoba, 105 065 (7,12%) osiguranika zaposlenih kod fizičkih osoba, 57 412 (3,89%) obrtnika, 19 488 (1,32%) poljoprivrednika, 19 959 (1,35%) osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, 107 (0,01%) osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu i 5 593 (0,38%) osiguranika prijavljena na produženo osiguranje.

Slika 2 - Osiguranici prema osnovi osiguranja na dan 31. prosinca 2017.

Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

Nakon znatnog pada broja osiguranika devedesetih godina, zbog reforme mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti od 1. siječnja 1999. i gospodarskog rasta, kontinuirano se povećavao broj osiguranika u razdoblju od 2001. do 2008. godine. Međutim, zbog gospodarske krize, koja je počela 2008., počeo se smanjivati broj osiguranika, što je, s iznimkom sezonskog povećanja tijekom ljetnih mjeseci, nastavljeno do kraja 2014. godine.

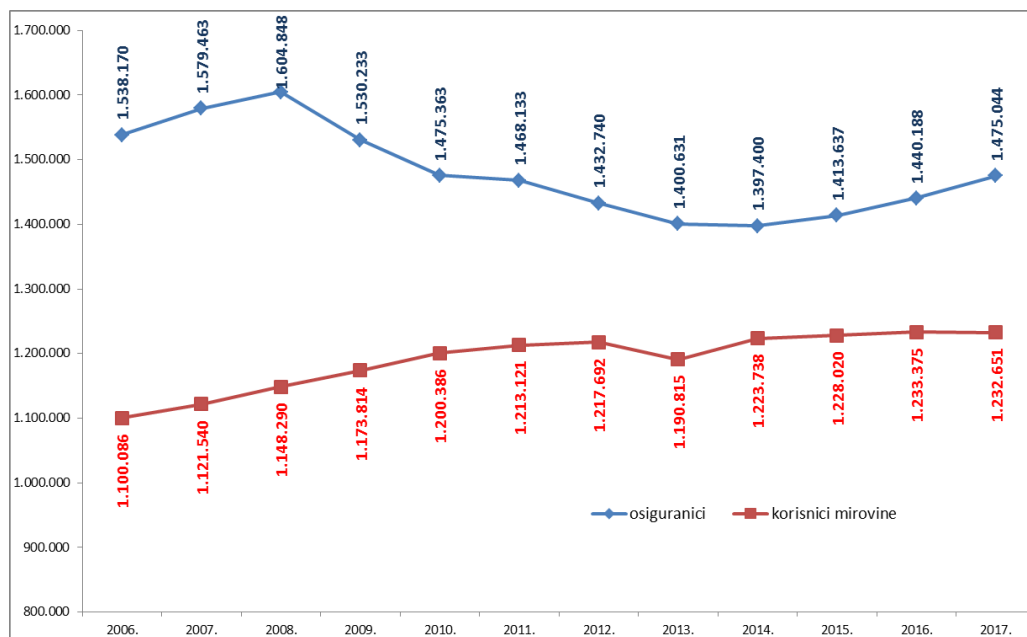
Nepovoljni trend zaustavljen je u 2015. godini kada se, prvi put nakon šest godina kontinuiranog smanjivanja, broj osiguranika povećao na 1 413 637 u prosincu 2015. Pozitivni trend nastavljen je i u 2016. i 2017. godini te je u prosincu 2016. evidentirano 1 440 188 osiguranika, a u prosincu 2017. evidentirana su 1 475 044 osiguranika.

Broj korisnika mirovina, unatoč provedenoj reformi, nastavio se povećavati i nakon 1999., prosječno za 1-2% godišnje, međutim, ipak sporije nego u prethodnom desetljeću. U razdoblju 2006. - 2016. usporen je rast ukupnog broja korisnika mirovina, a u 2017. prvi put je smanjen broj korisnika (*Slika 3*).

Na dan 31. prosinca 2017. evidentirana su ukupno 1 475 044 osiguranika i 1 232 651 korisnik mirovine, što je nepovoljan omjer od 1,20 : 1.

Treba napomenuti da je za prosinac 2017., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju¹ (u daljnjem tekstu: ZOMO), obustavljena isplata mirovine za 1 364 korisnika (28 korisnika s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 1 336 u inozemstvu), što je utjecalo na smanjenje ukupnog broja korisnika mirovina, kojih bi, da nije bilo obustave, bilo ukupno 1 234 015. Navedeno vrijedi i za ostale dijelove Izvješća u kojima su iskazani podaci o broju korisnika mirovina.

Slika 3 - Broj osiguranika i korisnika mirovine, stanje na dan 31. prosinca 2017.

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15 i 120/16

Tablica 1. Broj osiguranika i korisnika mirovina u razdoblju od 2006. do 2017.

31. prosinca 2017.

Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
0	1	2	3
2006.	1.538.170	1.100.086	1,40
2007.	1.579.463	1.121.540	1,41
2008.	1.604.848	1.148.290	1,40
2009.	1.530.233	1.173.814	1,30
2010.	1.475.363	1.200.386	1,23
2011.	1.468.133	1.213.121	1,21
2012.	1.432.740	1.217.692	1,18
2013.	1.400.631	1.190.815	1,18
2014.	1.397.400	1.223.738	1,14
2015.	1.413.637	1.228.020	1,15
2016.	1.440.188	1.233.375	1,17
2017.	1.475.044	1.232.651	1,20

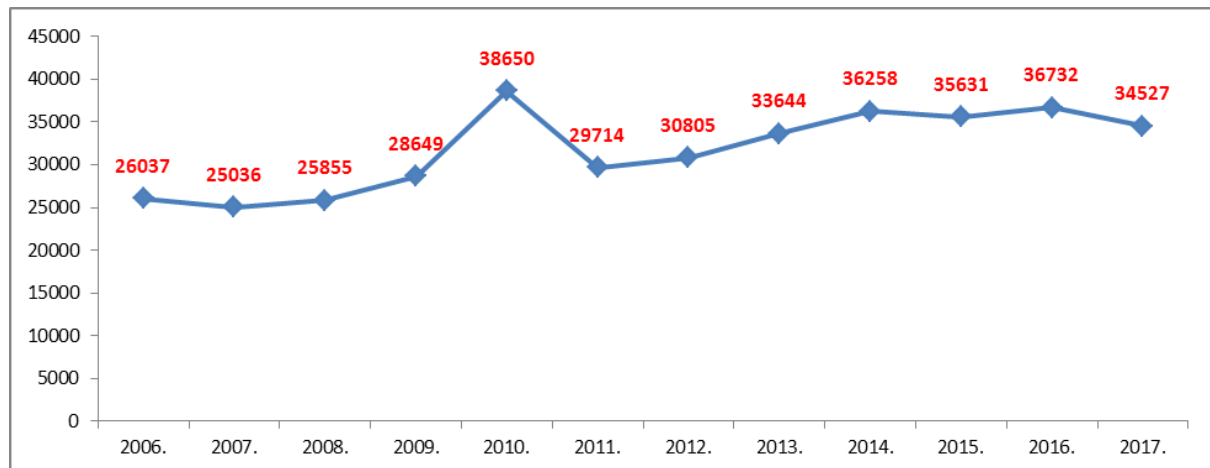
Napomena: * Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju – članak 95. (NN 157/13)
- obustava isplate mirovine zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu

Kretanje broja korisnika mirovina

Nakon usporavanja rasta broja novih korisnika mirovina u razdoblju 2000. - 2004., u razdoblju 2005. - 2010. povećao se priljev novih korisnika, koji je zbog gospodarske krize i povećane nezaposlenosti bio najizraženiji tijekom 2009. te u 2010. godini kada se broj novih korisnika povećao zbog stupanja na snagu novih, strožih odredbi koje se odnose na prijevremenu starosnu mirovinu. Ovaj nepovoljni trend ublažen je posljednjih šest godina. Na povećanje broja korisnika mirovina utječe i činjenica da posljednjih nekoliko godina u mirovinu odlazi najbrojnija, tzv. baby boom generacija, rođena u prvom desetljeću nakon II. svjetskog rata.

U 2017. godini ukupno su evidentirana 48 634 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (34 527 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 3 005 invalidskih mirovina i 11 102 obiteljske mirovine), što je smanjenje od 2,72% u odnosu na 2016. godinu, kada je bilo 49 995 novih korisnika.

Na *Slici 4* prikazan je broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine u razdoblju 2006. - 2017.

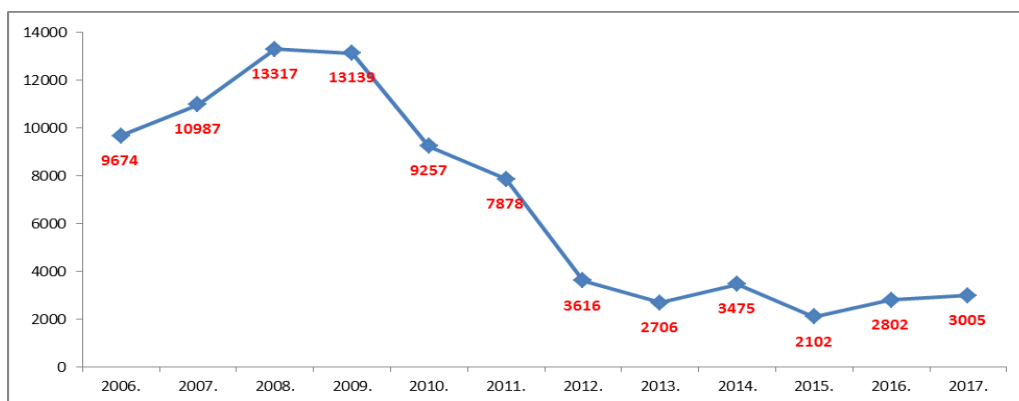
Slika 4 - Broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine

Broj novih korisnika *invalidske mirovine* (3 005) povećao se u odnosu na 2016. godinu za 7,24% (2016. godine bila su 2 802 nova korisnika invalidske mirovine), ali se njihov priljev, ipak, znatno smanjio u odnosu na broj novih korisnika invalidske mirovine prije mirovinske reforme, s iznimkom u 1999. godini kada su dotadašnjim invalidima rada prevedena prava na invalidsku mirovinu. Zbog povećanja dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i starije životne dobi osiguranika kod kojih češće nastaje smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, nakon 2000. godine ponovno se ubrzano povećavao broj novih korisnika invalidske mirovine, što je kulminiralo 2008. i 2009. godine.

Na povećani priljev invalidskih mirovina utjecali su i socijalni razlozi i nezaposlenost, kao i činjenica da se invalidska mirovina povoljnije određuje od prijevremene starosne mirovine. Ovaj nepovoljni trend zaustavljen je 2010. godine, osobito tijekom posljednjih pet godina kada se primjenom strožih kriterija za ocjenu radne sposobnosti priljev korisnika invalidske mirovine višestruko smanjio u odnosu na prethodno razdoblje.

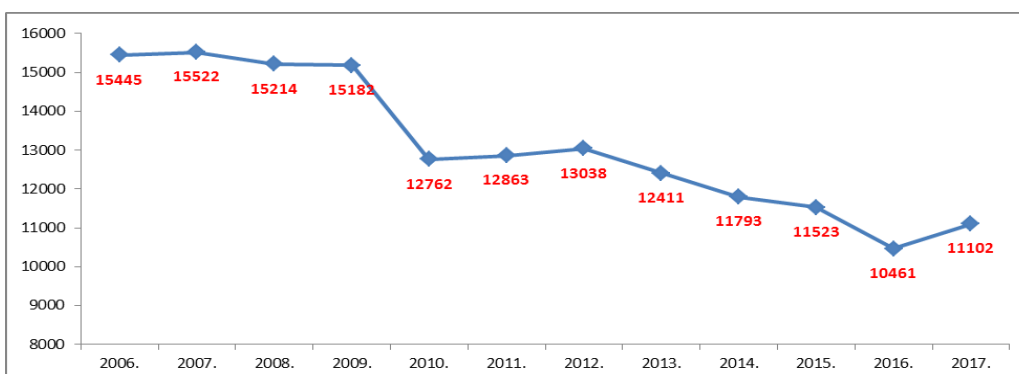
Posljednjih pet godina (2013.-2017.) broj novih korisnika invalidske mirovine znatno je smanjen (prosječno je bilo 2 818 novih korisnika godišnje) i uglavnom je stabilan (*Slika 5*).

Slika 5 - Broj novih korisnika *invalidske mirovine*

Kao posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovina i povećanja prosječne životne dobi korisnika, do 2006. godine postupno se povećavao broj novih korisnika *obiteljske mirovine*. Međutim, posljednjih nekoliko godina broj novih korisnika obiteljske mirovine blago se smanjuje jer je određenom broju korisnika povoljnija osobna starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina od obiteljske mirovine (*Slika 6*).

Slika 6 - Broj novih korisnika *obiteljske mirovine*

Korisnici mirovina prema godinama mirovinskog staža i trajanju korištenja mirovine

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine te korisnika obiteljske mirovine 28 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 30 godina, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za jednu godinu (Tablica 2.).

Udio ukupnog broja korisnika mirovina s navršenim mirovinskim stažem od 40 i više godina u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u postupno se povećavao te je u 2014. iznosio 13,57%, u 2015. 14,24%, u 2016. iznosio je 14,84%, a 31. prosinca 2017. povećao se na 15,44%.

Tablica 2. Broj korisnika prema vrstama mirovina i mirovinskom stažu – ZOMO

Stanje: 31. prosinca 2017.

Godina	VRSTE MIROVINA														
	Starosna			Prijevremena starosna			Invalidska			Obiteljska			UKUPNO		
	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006.	517523	100,4	32	55013	113,3	34	236847	100,9	23	233733	101,3	27	1043116	101,3	29
2007.	517317	100,0	32	61169	111,2	34	239972	101,3	23	235364	100,7	27	1053822	101,0	29
2008.	517626	100,1	32	69743	114,0	34	246566	102,7	23	237021	100,7	27	1070956	101,6	29
2009.	514501	99,4	32	83397	119,6	35	252345	102,3	24	237793	100,3	27	1088036	101,6	29
2010.	513895	99,9	32	105910	127,0	35	254555	100,9	23	237993	100,1	27	1112353	102,2	29
2011.	510704	99,4	32	119741	113,1	35	254437	100,0	23	239217	100,5	27	1124099	101,1	29
2012.	508132	99,5	32	132792	110,9	35	248537	97,7	23	238839	99,8	28	1128300	100,4	29
2013.	494377	97,3	32	146706	110,5	36	231498	93,1	23	226774	94,95	28	1099355	97,4	30
2014.	510159	103,2	32	160374	109,3	36	229191	99,0	23	231600	102,1	28	1131324	102,9	30
2015.	600186	117,6	32	170715	106,4	36	134665	58,8	22	229600	99,1	27	1135166	100,3	30
2016.	602802	100,4	31	179931	105,4	36	129613	96,2	22	227617	99,1	28	1140124	100,4	30
2017.	602982	100,0	32	186589	103,7	36	125510	96,8	22	225105	98,9	28	1140414	100,0	30

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

U prijevremenu starosnu mirovinu nisu uključeni korisnici prema čl. 36. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Za obiteljske mirovine staž se odnosi na staž umrlog korisnika od kojega je određeno pravo na mirovinu.

Iako se postupno povećava prosječna životna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, zbog postupnog povećanja prosječnog trajanja života, i u 2017. nastavljen je višegodišnji trend povećanja prosječnog trajanja korištenja starosne mirovine, koje iznosi 20 godina i 11 mjeseci, za invalidske mirovine prosječno trajanje korištenja iznosi 18 godina i 3 mjeseca, a za obiteljsku mirovinu 18 godina (Tablica 3.).

Tablica 3. Prosječno korištenje mirovine (broj godina i mjeseci) – ZOMO

Stanje: 31. prosinca 2017.

Godina	Vrste mirovina						
	Starosna			Invalidska			Obiteljska
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7
2006.	16 11	15 10	19 02	19 03	17 06	24 05	16 05
2007.	17 02	16 00	19 10	19 04	17 06	24 04	16 05
2008.	17 06	16 04	20 00	19 00	17 05	23 10	16 06
2009.	17 11	16 08	20 07	19 02	17 04	24 04	16 08
2010.	18 01	16 10	20 09	19 04	17 07	24 03	16 10
2011.	18 07	17 04	21 02	19 01	17 00	24 06	17 00
2012.	19 00	17 07	21 10	19 05	17 08	24 05	17 03
2013.	19 07	18 01	22 02	20 04	18 05	25 03	17 03
2014.	19 04	17 09	21 11	20 08	18 06	26 00	17 07
2015.	20 05	18 06	23 03	18 08	17 03	23 07	17 10
2016.	20 07	18 09	23 05	17 11	16 10	22 03	17 09
2017.	20 11	18 11	24 00	18 03	17 02	22 03	18 00

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Dobna struktura korisnika mirovina

Kao posljedica reforme mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti iz 1999. godine i postupnog povećanja prosječnog životnog vijeka, postupno se povećava prosječna starost umirovljenika.

U 2017. godini prosječna životna dob korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u je 70 godina i 10 mjeseci (žene 71 godina i 2 mjeseca, muškarci 70 godina i 3 mjeseca).

Prosječna životna dob korisnika starosne mirovine su 72 godine, korisnika invalidske mirovine 60 godina i 2 mjeseca, a korisnika obiteljske mirovine 72 godine i 3 mjeseca.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (262 549 odnosno 23,02%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama.

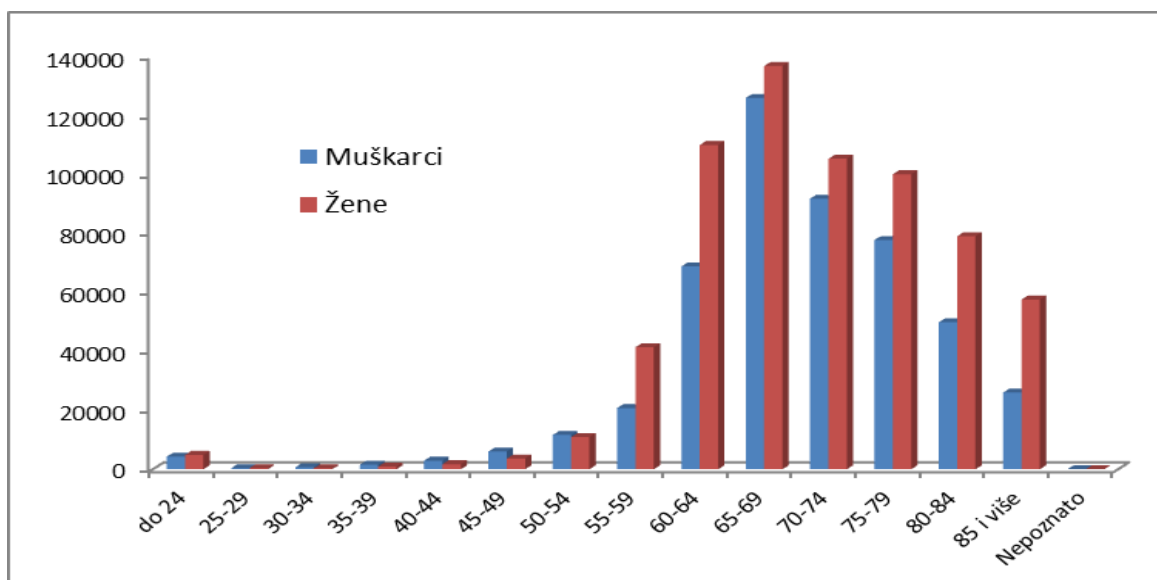
Tablica 4. Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)

Stanje: 31. prosinca 2017.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
1.	do 24	9122	0,80	4273	0,37	4849	0,43
2.	25-29	726	0,06	357	0,03	369	0,03
3.	30-34	1005	0,09	669	0,06	336	0,03
4.	35-39	2395	0,21	1516	0,13	879	0,08
5.	40-44	4622	0,41	2918	0,26	1704	0,15
6.	45-49	9617	0,84	6005	0,53	3612	0,32
7.	50-54	22538	1,98	11635	1,02	10903	0,96
8.	55-59	62118	5,45	20745	1,82	41373	3,63
9.	60-64	178700	15,67	68778	6,03	109922	9,64
10.	65-69	262549	23,02	125860	11,04	136689	11,99
11.	70-74	196962	17,27	91710	8,04	105252	9,23
12.	75-79	177697	15,58	77691	6,81	100006	8,77
13.	80-84	128821	11,30	49835	4,37	78986	6,93
14.	85 i više	83502	7,32	25995	2,28	57507	5,04
15.	Nepoznato	40	0,00	32	0,00	8	0,00
UKUPNO		1140414	100,00	488019	100,00	652395	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina *nisu uključeni* korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 7 – Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)

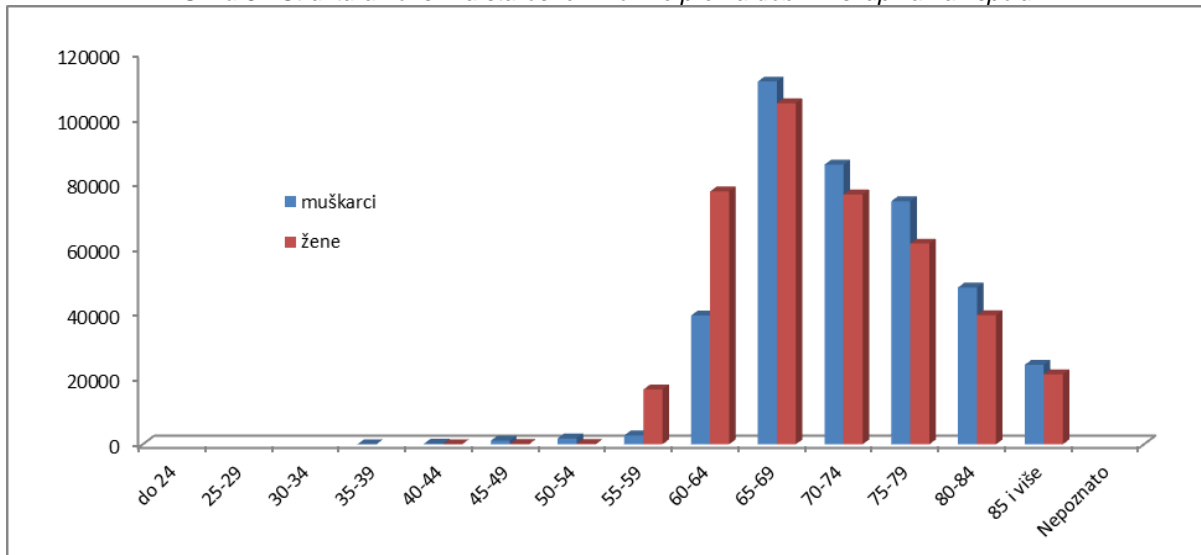
Tablica 5. Korisnici starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2017.

Redni broj	Dobne skupine	UKUPNO		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24						
2.	25-29						
3.	30-34						
4.	35-39	1	0,00	1	0,00		
5.	40-44	213	0,02	205	0,02	8	0,00
6.	45-49	1161	0,10	1105	0,10	56	0,00
7.	50-54	1936	0,17	1814	0,16	122	0,01
8.	55-59	19587	1,72	2746	0,24	16841	1,48
9.	60-64	117354	10,29	39590	3,47	77764	6,82
10.	65-69	216441	18,98	111562	9,78	104879	9,20
11.	70-74	162804	14,28	85999	7,54	76805	6,73
12.	75-79	136475	11,97	74760	6,56	61715	5,41
13.	80-84	87917	7,71	48214	4,23	39703	3,48
14.	85 i više	45910	4,03	24409	2,14	21501	1,89
15.	Nepoznato						
UKUPNO		789799	100,00	390405	100,00	399394	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 8 - Struktura korisnika starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu

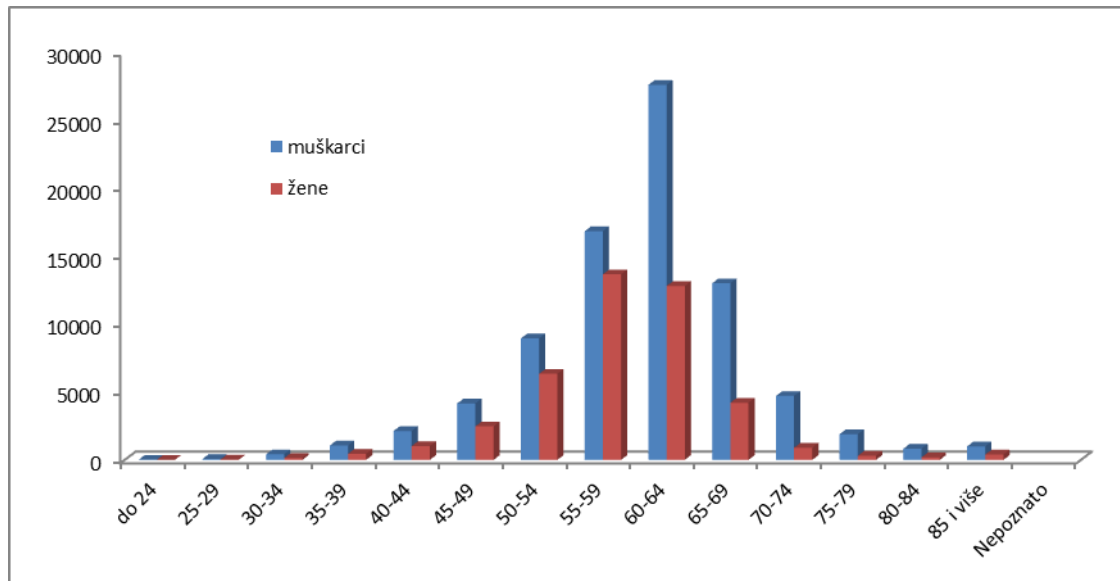

Tablica 6. Korisnici invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2017.

Redni broj	Dobne skupine	UKUPNO		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	7	0,00	6	0,00	1	0,00
2.	25-29	84	0,01	60	0,01	24	0,00
3.	30-34	545	0,05	410	0,04	135	0,01
4.	35-39	1490	0,13	1053	0,09	437	0,04
5.	40-44	3140	0,28	2122	0,19	1018	0,09
6.	45-49	6620	0,58	4156	0,36	2464	0,22
7.	50-54	15292	1,34	8949	0,78	6343	0,56
8.	55-59	30509	2,68	16843	1,48	13666	1,20
9.	60-64	40430	3,55	27629	2,42	12801	1,12
10.	65-69	17214	1,51	13006	1,14	4208	0,37
11.	70-74	5599	0,49	4707	0,41	892	0,08
12.	75-79	2187	0,19	1891	0,17	296	0,03
13.	80-84	1011	0,09	820	0,07	191	0,02
14.	85 i više	1382	0,12	991	0,09	391	0,03
15.	Nepoznato	0	0,00	0	0,00	0	0,00
UKUPNO		125510	100,00	82643	100,00	42867	100,00

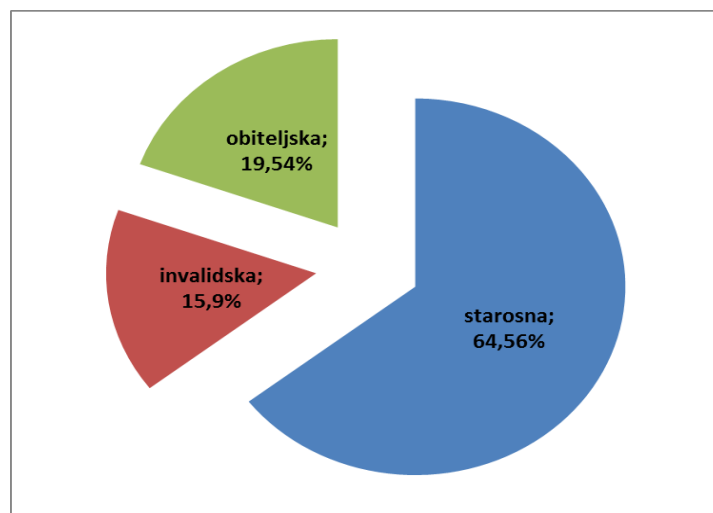
Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Slika 9 – Struktura korisnika invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Korisnici mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2017.

Od ukupno 1 232 651 korisnika mirovine, u koje su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirano je 795 736 (64,56%) korisnika starosne mirovine, u koji broj je uključeno 85 098 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 196 027 korisnika (15,90%), a obiteljsku mirovinu 240 888 korisnika (19,54%), (Slika 10).

Zbog smanjenog priljeva novih korisnika invalidske mirovine te prevođenja invalidskih mirovina na starosne mirovine, smanjen je broj korisnika invalidske mirovine i njihov udio u ukupnom broju korisnika mirovine.

Slika 10 – Korisnici prema vrstama mirovina

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

Prema propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998. u sustavu mirovinskog osiguranja ostvarivala su se, uz mirovinu, i druga prava: zaštitni dodatak uz mirovinu, novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja te doplatka za tuđu pomoć i njegu. Od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja od navedenih prava ostvaruje se samo pravo na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, a ostala navedena prava ukinuta su ili se ostvaruju u drugim sustavima. Stoga se broj ovih korisnika postupno smanjuje.

Na dan 31. prosinca 2017. evidentirano je 44 455 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnom svotom od 491,93 kn, 58 011 korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja te korisnika doplatka za pomoć i njegu 6 664, s prosječnom svotom od 821,84 kn (*Tablica 7.*).

Tablica 7. Korisnici ostalih prima nja iz mirovinskog osiguranja (stanje: 31. prosinca 2017.)

Redni broj	Vrste prava	Broj korisnika	Prosječna svota naknade
0	1	2	3
1.	Korisnici kojima se uz mirovinu isplaćuje zaštitni dodatak (prema propisima ZOMIO do 31. 12. 1998.)		
	Starosna mirovina	25531	496,70
	Invalidska mirovina	3474	512,87
	Obiteljska mirovina	15450	479,32
	UKUPNO	44455	491,93
2.	Tjelesno oštećenje (prema propisima ZOMIO do 31. 12. 1998.)		
	Pravo uz mirovinu	42654	121,89
	Samostalno pravo	10335	164,12
	UKUPNO	52989	130,12
3.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja (prema ZOMO)		
	Pravo uz mirovinu	3026	238,32
	Samostalno pravo	1843	190,61
	UKUPNO	4869	220,26
4.	Naknada zbog tjelesnog oštećenja (ZOMIO+ZOMO)	153	367,16
5.	Doplatka za tuđu njegu i pomoć (prema propisima ZOMIO do 31.12.1998.)		
	a) Pravo uz mirovinu	6095	816,25
	b) Samostalno pravo - slijepi	203	1.091,63
	c) Samostalno pravo - ostali	366	765,43
	UKUPNO (b+c)	569	881,81
	UKUPNO (a+b+c)	6664	821,84

Za pokriće dijela obveza mirovinskog osiguranja, koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina pod uvjetima povoljnijim od uvjeta propisanih općim propisima, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Na taj način financiraju se mirovine ili dijelovi mirovina za ukupno 174 901 korisnika: hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudionika NOR-a, pripadnika Hrvatske domovinske vojske 1941.-1945., bivših političkih zatvorenika, pripadnika bivše JNA, zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, pripadnika HV-a, djelatnika MUP-a i drugih skupina (*Tablica 8.*).

Tablica 8. Korisnici mirovina koji su mirovinu ostvarili pod povoljnijim uvjetima, odnosno posebnim propisima (stanje 31. prosinca 2017.)

Red. br.	Kategorije korisnika mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina
0	1	2	3
1.	Radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kao i na poslovima razminiranja:		
	a) radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kojima je pravo na mirovinu priznato prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja DVO, PS i OSO	9262	4.061,19
	b) radnici na poslovima policijskih službenika, ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno-obavještajnom sustavu RH koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima DVO, PS i OSO	7058	3.933,63
	c) radnici na poslovima razminiranja	284	5.168,77
2.	Djelatne vojne osobe - DVO *	14474	3.656,08
3.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	5862	2.340,51
4.	Bivši politički zatvorenici	3218	3.767,02
5.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOPHBDR	70963	5.580,05
6.	Mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema ZOPHBDR - u iz 2005. (čl. 14., 21., 30. i 31. stavak 2.)	34820	2.269,70
7.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA	6508	3.110,53
8.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA - čl. 185 ZOMO	135	3.012,18
9.	Sudionici Narodnooslobodilačkog rata - NOR	13310	2.731,40
10.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	655	9.552,67
11.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	109	3.094,60
12.	Bivši službenici u saveznom tijelima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	38	3.620,60
13.	Redoviti članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - HAZU	147	8.516,27
14.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	256	3.682,38
15.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	854	2.977,36
16.	Osiguranci - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129. a stavak 2. Pomorskog zakonika	148	2.003,64
17.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	6800	2.934,65
UKUPNO		174901	-

Udio mirovine u plaći

U međunarodnim publikacijama kao prosječna mirovina najčešće se navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i osoba koje samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost. Prema navedenim kriterijima, starosna mirovina (ZOMO) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2017. iznosila je 3.539,67 kn, odnosno 59,26% prosječne netoplaće za prosinac 2017. (5.973 kn), a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 4.309,19 kn ili 72,14% prosječne netoplaće.

Tablica 9. Pregled broja korisnika i prosječnih mirovina na dan 31. prosinca 2017. (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Prosječna mirovina	Udio prosječne mirovine smanjene za porez i prirez u netoplaći za prosinac 2017.
0	1	2	3
Starosna mirovina	497984	2.542,12	42,56
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	19900	3.444,98	57,68
Starosna mirovina prevedena iz invalidske *	85098	2.222,37	37,21
Ukupno starosna	602982	2.526,79	42,30
Prijevremena starosna mirovina - ZOMO	186589	2.401,18	40,20
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	228	2.586,39	43,30
Sveukupno starosna	789799	2.497,14	41,81
Invalidska *mirovina	125510	1.896,28	31,75
Obiteljska mirovina	225105	1.924,12	32,21
UKUPNO	1140414	2.317,90	38,81

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

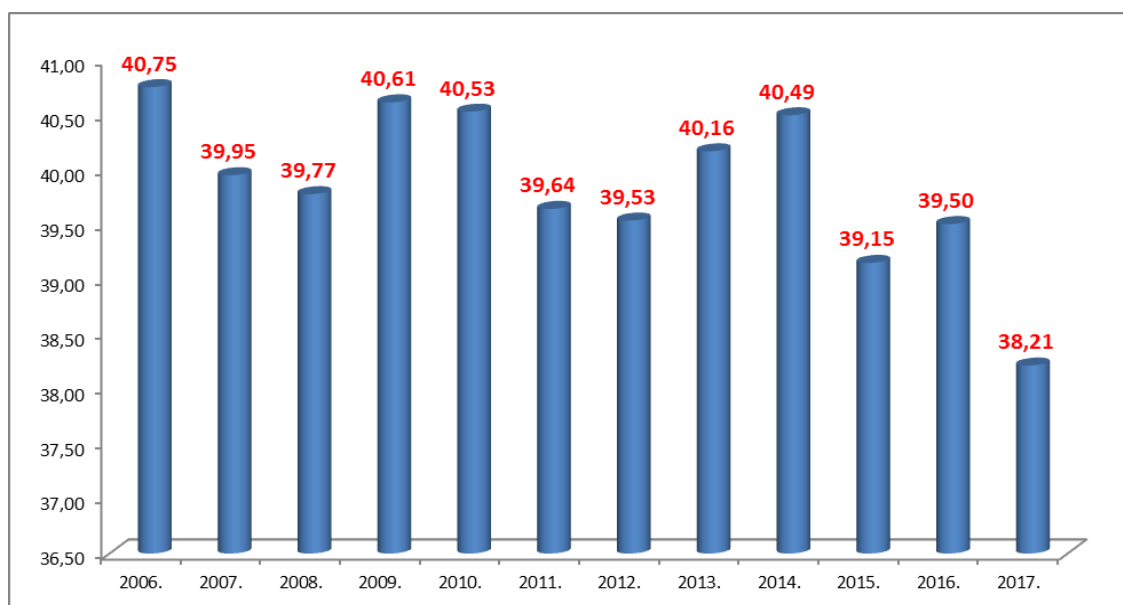
Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2017., smanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.317,90 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2017. iznosio je 38,81%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.583,72 kn ili 43,26% prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO) iznosila je 2.542,12 kn ili 42,56% prosječne netoplaće, a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju iznosila je 2.907,39 kn ili 48,68% prosječne netoplaće.

Najniži udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći zabilježen je 2000. godine (37,62%). U 2001. godini udio se povećao nakon primjene Zakona o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, kada su mirovine ostvarene do 31. prosinca 1998. povećane od 0,5% do 20%. Nakon smanjenja u 2002. i 2003. godini, udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći povećao se 2004. godine nakon uračunavanja u mirovinu dodatka od 100 kn i 6%. U studenome 2007. počeo se isplaćivati dodatak u iznosu od 4% na mirovine ostvarene u 1999. godini do 27% na mirovine ostvarene od 1. siječnja 2010. prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, što je poboljšalo životni standard tzv. novih korisnika mirovina i ublažilo razlike među mirovinama ostvarenim u različitim razdobljima.

Tijekom 2010. i 2011. godine obustavljeno je usklađivanje mirovina, a od 1. siječnja 2012. mirovine se ponovno redovito usklađuju u skladu s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju. Međutim, zbog neznatnog, odnosno negativnog rasta plaća i potrošačkih cijena mirovine se nisu usklađivale tijekom 2014. i u prvoj polovici 2015. godine, a od 1. srpnja 2015. usklađene su za 0,30%. Od 1. siječnja 2016. mirovine su usklađene za 0,46%, a od 1. srpnja 2016. za 0,35%. Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65%, a od 1. srpnja 2017. za 2,1%.

Slika 11 – Kretanje udjela prosječne mirovine ostvarene prema ZOMO-u u prosječnoj plaći

Napomena: Podaci se odnose na korisnike mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, a temelje se na **godišnjim** prosjecima plaća i mirovina

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da se posljednjih petnaestak godina, brže od povećanja ukupnog broja korisnika, povećava broj *korisnika koji su mirovinu ostvarili primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju*. Na dan 31. prosinca 2017. evidentirano je 168 438 korisnika s mirovinom ostvarenom primjenom međunarodnih ugovora i njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina iznosio je 13,7%, a npr. 2006. bila su evidentirana 91 592 takva korisnika ili 8,3% od ukupnog broja korisnika. Prosječna mirovina navedenih korisnika iznosi 783,99 kn i određena je na temelju prosječno približno 11 godina mirovinskog staža ostvarenog u RH, a uz tu mirovinu korisnici ostvaruju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja.

Prema podacima iz *Tablice 10.*, mirovinu u svoti do 1.500 kn ostvarila su 305 972 ili 26,8% korisnika, što je posljedica kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica tih korisnika.

Među korisnicima mirovina do 1.500 kn najzastupljenije su sljedeće skupine korisnika:

- korisnici mirovine ostvarene primjenom međunarodnog ugovora o socijalnom osiguranju, koji ostvaruju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja
- korisnici najniže mirovine s mirovinskim stažem kraćim od 25 godina, koji zahvaljujući najnižoj mirovini ipak ostvaruju veću mirovinu od mirovine koju bi ostvarili na temelju ostvarenih plaća, odnosno osnovica osiguranja
- poljoprivrednici koji su mirovinu ostvarili na temelju prosječno 21 godine mirovinskog staža, na temelju niskih osnovica, u visini najniže osnovice za plaćanje doprinosa
- zaposleni korisnici invalidske mirovine koji uz mirovinu primaju i plaću
- ostali korisnici koji su zbog kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica ostvarili nisku mirovinu.

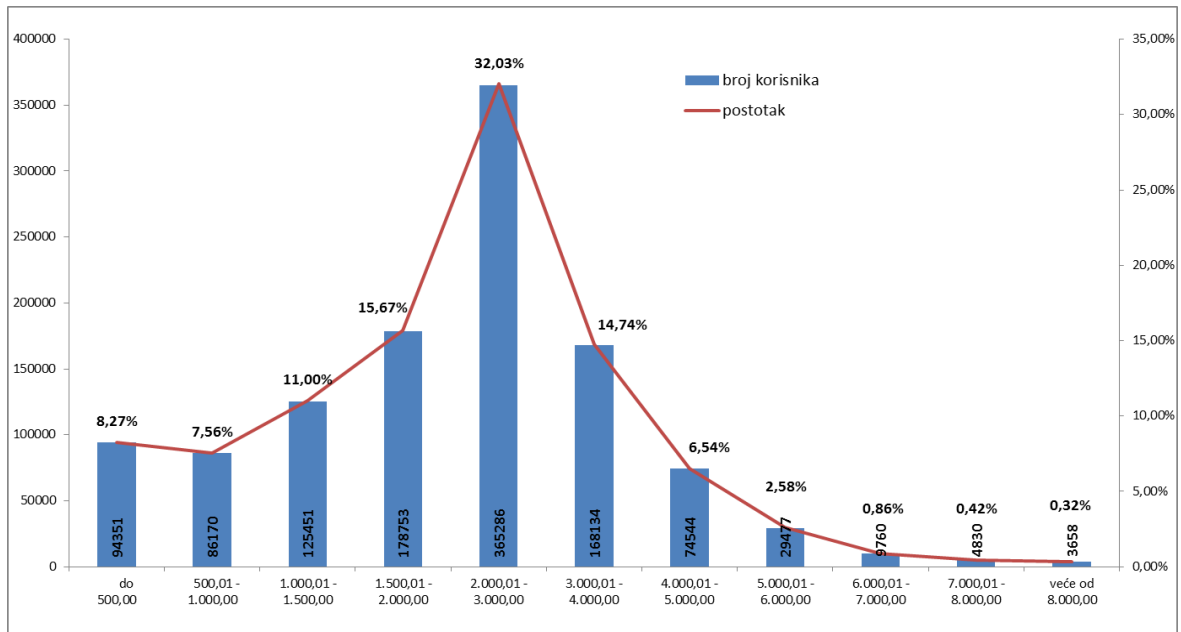
Što se tiče spolne strukture, među korisnicima mirovina ostvarenih prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u iznosu do 1.500 kn veći je udio žena (60,4%) nego u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u (57,2%), što je posljedica toga što žene ostvaruju u prosjeku manju plaću, kraći mirovinski staž, a time i manju mirovinu od muškaraca.

Tablica 10. *Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u i visine mirovina ostvarenih prema ZOMO-u prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2017.*

Svote mirovina	Ukupno		Starosna mirovina *		Invalidska mirovina *		Obiteljska mirovina	
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	94351	231,77	68217	229,28	7375	270,08	18759	225,76
500,01 - 1.000,00	86170	779,57	53719	766,58	7676	795,49	24775	802,82
1.000,01 - 1.500,00	125451	1.276,04	69889	1.283,90	20849	1.289,69	34713	1.252,00
1.500,01 - 2.000,00	178753	1.753,46	102215	1.754,05	35287	1.746,85	41251	1.757,66
2.000,01 - 3.000,00	365286	2.406,93	245671	2.435,84	43741	2.333,53	75874	2.355,62
3.000,01 - 4.000,00	168134	3.456,54	139203	3.464,56	8292	3.401,37	20639	3.424,59
4.000,01 - 5.000,00	74544	4.412,65	66696	4.412,34	1572	4.393,25	6276	4.420,81
5.000,01 - 6.000,00	29477	5.402,58	26654	5.407,13	496	5.382,84	2327	5.354,64
6.000,01 - 7.000,00	9760	6.432,57	9262	6.432,34	155	6.415,27	343	6.446,59
7.000,01 - 8.000,00	4830	7.443,69	4690	7.445,50	52	7.384,92	88	7.382,06
veće od - 8.000,00	3658	9.159,43	3583	9.154,00	15	9.652,11	60	9.360,58
UKUPNO	1140414	2.317,90	789799	2.497,14	125510	1.896,28	225105	1.924,12

Napomena: U broj korisnika mirovina *nisu uključeni* korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

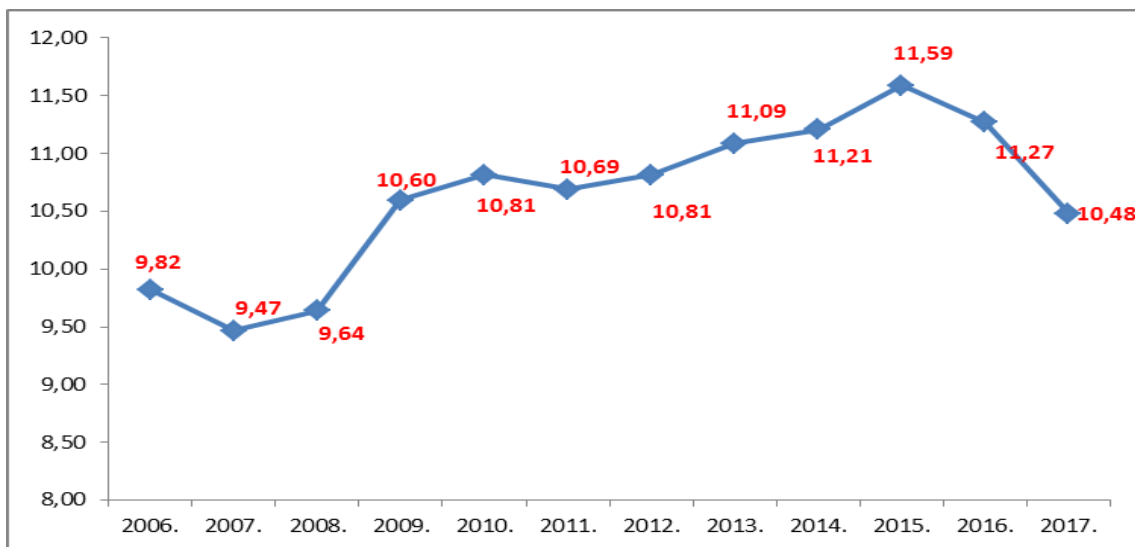
Slika 12 – Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u prema svotama mirovina

Udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu

U razdoblju 2011.-2015. postupno se povećavao udio mirovinskih rashoda (uključujući i rashode poslovanja) u bruto domaćem proizvodu, koji je u 2015. godini iznosio 11,59%. U 2016. godini udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu neznatno se smanjio na 11,27%. U 2017. godini i dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu na 10,48%, što je posljedica rasta BDP-a te stagnacije ukupnog broja korisnika mirovina tijekom 2017. godine (Slika 13).

Slika 13 - Udio ukupnih mirovinskih rashoda u BDP-u (%)

Napomena: Izvor podataka - Državni zavod za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u bio je najveći u 2001. godini (11,82%), a sljedećih se godina postupno smanjivao te je u 2007. godini smanjen na 9,47%. U 2008. godini udio mirovinskih rashoda

u BDP-u povećao se na 9,64%, na što je utjecala isplata dodatka na mirovine ostvarene od 1. siječnja 1999. prema Zakonu o mirovinskom osiguranju te povećanje broja korisnika prijevremene starosne mirovine i korisnika najniže mirovine nakon izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja 2008.

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 10,60% u 2009. te na 10,81% u 2010. godini, što je posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovine, isplate dodatka na mirovine i smanjenja BDP-a u tom razdoblju. Udio mirovinskih rashoda u BDP-u u 2011. godini blago se smanjio na 10,69%, što je posljedica neusklađivanja mirovina tijekom 2010. i 2011. godine.

Od 1. siječnja 2012. mirovine su se opet počele redovito usklađivati (za 2,06% u 2012. i za 2,26% u 2013. godini), te se, unatoč usporavanju rasta broja korisnika mirovine, udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao na 10,81% u 2012. te na 11,09% u 2013. godini. Zbog nastavka gospodarske krize, i u 2014. i 2015. godini nastavljen je nepovoljni trend povećanja mirovinskih rashoda u BDP-u, iako se u 2014. mirovine nisu usklađivale zbog smanjenja potrošačkih cijena i prosječne plaće u RH. U 2015. godini mirovine su se uskladile za 0,30%, osim mirovina odnosno dijelova mirovina ostvarenih, odnosno određenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima koje se financiraju iz državnog proračuna, usklađivanje kojih je bilo uvjetovano povoljnim gospodarskim kretanjima. Stoga, iako mirovinski rashodi nisu znatnije rasli posljednjih godina, udio rashoda u BDP-u povećavao se i zbog stagnacije BDP-a u tom razdoblju.

Od 1. siječnja 2017. mirovine ostvarene odnosno određene prema posebnim propisima počele su se opet usklađivati u istom postotku kao i mirovine ostvarene prema općim propisima o mirovinskom osiguranju.

Demografsko starenje stanovništva Republike Hrvatske dugoročno će nepovoljno utjecati na omjer broja osiguranika i korisnika mirovina i na financijsko stanje u sustavu obveznog mirovinskog osiguranju na temelju međugeneracijske solidarnosti. Unatoč tome, sljedećih godina očekuje se usporavanje rasta mirovinskih rashoda s obzirom na to da se do 2030. godine postupno izjednačavaju uvjeti za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce te se do 2038. godine uvjet životne dobi postupno povećava na 67 godina za starosnu mirovinu, odnosno na 62 godine za prijevremenu starosnu mirovinu. Osim toga, uvjeti ostvarivanja i način određivanja mirovina potiču duži ostanak u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu.

Rast rashoda za mirovine i mirovinska primanja usporava se i zbog kontinuiranog smanjivanja broja korisnika prava koja se više ne ostvaruju prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ili se ostvaruju kao druga, u prosjeku novčano manja prava – tjelesno oštećenje uzrokovano bolešću ili ozljedom, dodatak za pomoć i njegu, naknade iz invalidskog osiguranja te minimalna mirovina i zaštitni dodatak uz mirovinu.

Rast ukupnih rashoda posljednjih godina ublažen je racionalizacijom poslovanja Zavoda, što je dovelo do postupnog smanjivanja udjela rashoda za administraciju mirovinskog sustava u ukupnim rashodima za mirovinsko osiguranje međugeneracijske solidarnosti s 1,7% u 2008. na 0,95% u 2016. i 2017. godini, odnosno 0,69% kada se u ukupne rashode uključe i rashodi za doplatak za djecu, isplatu kojega provodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

III.

USTROJSTVO ZAVODA, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

1. USTROJSTVO ZAVODA

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda te obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i ostalih poslova uređeno je Zakonom¹, Statutom Zavoda² te drugim aktima Zavoda. Zavod je javna ustanova koja ima javne ovlasti u rješavanju o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, u poslovima ostvarivanja prava osiguranih osoba, u provedbi uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te u provedbi i osiguravanju zakonitosti ostvarivanja prava osiguranih osoba. Zavod pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava, provodi politiku razvitka i unaprjeđenja sustava mirovinskog osiguranja te obavlja druge poslove u vezi s provedbom i ostvarivanjem prava. U obavljanju svoje djelatnosti surađuje i razmjenjuje podatke s povezanim institucijama (Središnji registar osiguranika, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje itd.) i jedan je od glavnih nositelja obrade statističkih podataka iz područja mirovinskog osiguranja.

Zavodom, prema Zakonu, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Za zakonitost rada Zavoda odgovoran je ravnatelj. Ravnatelj rukovodi Zavodom i u okviru svoje mjerodavnosti organizira rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda. Ravnatelj predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i godišnji plan rada, donosi odluke vezane uz poslovanje Zavoda, osim onih o kojima odlučuje Upravno vijeće. Donosi sve opće akte, osim onih za koje je prema Statutu Zavoda nadležno Upravno vijeće, te obavlja druge poslove propisane Zakonom i Statutom. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske.

U područnoj službi/uredu obavljanje poslova vodi i organizira predstojnik područne službe/ureda u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom, a imenuje ga ravnatelj Zavoda.

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16 i 18/18 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-1574/2016

² Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, br. 28/14 i 24/15

Savjetodavno tijelo Zavoda je Stručno vijeće, sastavljeno od ravnatelja, zamjenika i pomoćnika ravnatelja, koje može djelovati i u proširenom sastavu s predstojnicima područnih službi/ureda Zavoda. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima vezanim uz rad Zavoda, daje Upravnom vijeću i ravnatelju stručna mišljenja i prijedloge rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti Zavoda te utvrđuje prijedloge općih akata.

Radi obavljanja stručno-administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova, Zavod je ustrojen tako da osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje svoje djelatnosti na način dostupan svim osiguranim osobama, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i korisnicima doplatka za djecu. Osnovni zadatak Zavoda je da na zakonit način i u zakonom utvrđenim rokovima rješava o pravima osiguranika, tj. donosi rješenja o pravu te osigurava pretpostavke za redovitu isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U *Središnjoj službi* obavljaju se poslovi koordinacije i nadzora primjene zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda te uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, provedbe politike razvoja i unaprjeđenja mirovinskog osiguranja, sudjelovanja u međudržavnim pregovorima i pregovorima s inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja i pružanja međunarodne pravne pomoći, izrade prijedloga općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata Zavoda, poslovi rješavanja u drugom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja i pravu na doplatku za djecu te o pravima primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovina, obiteljskih davanja (doplatka za djecu) i određivanja mjerodavnog zakonodavstva te međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi revizije rješenja o svojstvu osiguranika i mirovinskom stažu, osiguravanja informatičke podrške poslovnom sustavu, poslovi informiranja javnosti, izdavanja stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda i sl.

U *područnim službama i područnim uredima*, prema nadležnostima utvrđenima Statutom Zavoda, obavljaju se poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatku za djecu, o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovinskog osiguranja, poslovi provedbe matične evidencije o osiguranicima i korisnicima prava, poslovi vezani uz isplatu mirovina te drugi poslovi. Uz navedene poslove, u područnim službama Zavoda, koje su organizirane kao regionalni centri (Osijek, Rijeka, Split, Varaždin, Zagreb), obavljali su se i poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na doplatku za djecu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi kontrole i instruktaže nad radom područnih ureda i drugi poslovi utvrđeni Zakonom i općim aktima.

U *ispostavama*, organiziranim u sklopu područnih službi i područnih ureda, obavljaju se poslovi prijama stranaka i rješavanja zahtjeva vezanih uz osiguranje (prijava, odjava, promjena) te poslovi pružanja pravne pomoći osiguranicima u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava.

2. LJUDSKI POTENCIJALI

Na radnopravni status radnika Zavoda primjenjuje se Zakon o radu³, Zakon o plaćama u javnim službama⁴, Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama⁵, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama⁶, Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i opći akti Zavoda. Prema uputi Ministarstva rada i mirovinskoga sustava od 14. veljače 2017. donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu radi otklanjanja opasnosti od posljedica nastajanja pravnih praznina koje bi mogle nastati u području materijalnih prava zaposlenih s obzirom na to da su se tijekom ožujka 2017. prestali produženo primjenjivati pravni propisi iz Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama i kolektivnog ugovora na razini poslodavca.

Ljudski potencijali koji predstavljaju ukupna znanja, vještine, sposobnosti, kreativne mogućnosti i motivaciju kojom raspolaže Zavod jedan su od ključnih resursa Zavoda. Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala jedan je od zadanih ciljeva za ostvarenje vizije Zavoda kao moderne javne ustanove koja na najvišoj europskoj razini, poštujući najviše standarde ažurnosti i kvalitete te koristeći suvremenu tehnologiju i informatizaciju, pruža osiguranicima cjelovite i kvalitetne usluge u optimalnim rokovima, uz smanjenje ukupnih troškova poslovanja.

U tom smislu, u okviru Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.", Upravljačko tijelo Operativnog programa (Ministarstva rada i mirovinskoga sustava) odobrilo je projekt „Učinkoviti ljudski potencijali” - operacija „Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO” u 2017. te je donijet Plan stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2018., a 85% sredstava za provedbu Plana osigurano je iz EU fondova. Navedenim Planom utvrđeni su oblici stručnog usavršavanja radnika radi stjecanja određenih znanja i vještina kako bi pružili efikasniju i kvalitetniju uslugu korisnicima Zavoda iz sljedećih područja: upravljanje poslovanjem, upravljanje poslovnim procesima, uspostava i razvoj sustava ljudskih potencijala, komunikacijske vještine, strani jezici i IT edukacija.

Također, tijekom 2017. donesen je Plan školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. u skladu s kojim je provedeno stručno usavršavanje radnika Zavoda pohađanjem seminara, konferencija, radionica i savjetovanja, koje je pohađalo 75 radnika, provedeno je informatičko osposobljavanje te usavršavanje iz područja javne nabave. Tri radnika Zavoda polagala su ispite potrebne za obavljanje poslova određenog radnog mjesta (arhivski ispit), 40 radnika osposobljavalo se za pružanje prve pomoći na radu, a državni stručni ispit polagao je jedan radnik Zavoda i 202 polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

³ Zakon o radu – Narodne novine, broj 93/14 i 127/17

⁴ Zakon o plaćama u javnim službama – Narodne novine, br. 27/01 i 39/09

⁵ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama – Narodne novine, br. 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 - Ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 - Ispravak, 74/17, 122/17 i 9/18)

⁶ Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama – Narodne novine, br. 128/17

Nadalje, radi provedbe Plana školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2017. godini u vezi sa školovanjem radi stjecanja prve i druge razine visokog obrazovanja, refundirani su troškovi školarine za 16 radnika te su s 15 radnika čiji su troškovi školarine viši od 3.000,00 kn sklopljeni ugovori o međusobnim pravima i obvezama.

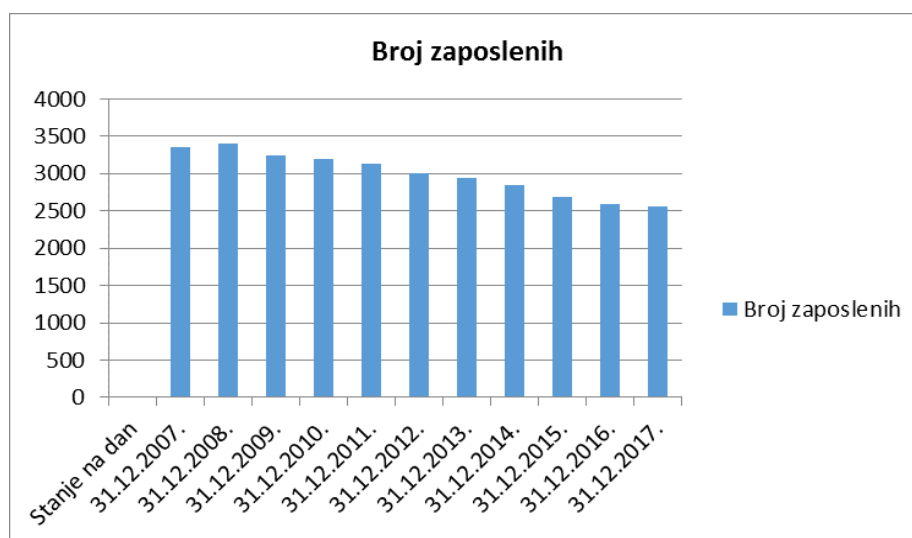
Obavljeni su svi potrebni poslovi i organizacija vezana uz upućivanje radnika na sistematski pregled, koji je obavilo 75% radnika Zavoda.

Na kraju 2017. u Zavodu je bilo zaposleno 2567 radnika, 30 manje nego na kraju 2016., odnosno broj zaposlenih smanjen je za 1,15%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 133 radnika, i to: za 90 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 26 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 10 radnika zbog premještanja po potrebi službe u tijela državne uprave, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i za 7 radnika zbog ostalih načina prestanka ugovora o radu. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2017., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2017. prema javnim natječajima iz 2017., na temelju suglasnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, zaposleno je 95 radnika, i to: na poslovima VSS 51 radnik, na poslovima VŠS 18 radnika i 26 radnika na poslovima SSS. Također, u 2017. godini tri radnika su po potrebi službe premještena iz tijela državne uprave na rad u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, a Vlada Republike Hrvatske imenovala je pet dužnosnika.

U 2017. godini raspisani su natječaji za izbor i imenovanje predstojnika područnih službi te su imenovani predstojnici.

Tablica 1. Pregled kretanja broja zaposlenih od 31. prosinca 2007. do 31. prosinca 2017.

Stanje na dan	31.12. 2007.	31.12. 2008.	31.12. 2009.	31.12. 2010.	31.12. 2011.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2014.	31.12. 2015.	31.12. 2016.	31.12. 2017.
Broj zaposl.	3355	3403	3247	3193	3139	3009	2947	2853	2681	2597	2567

Na dan 31. prosinca 2017. u Zavodu je bilo zaposleno 116 radnika kojima je potvrđen status osobe s invaliditetom prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom⁷.

⁷ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom – Narodne novine, broj 44/14, 97/14 i 2/15

Stanje zaposlenosti u stručnoj službi Zavoda

Na dan 31. prosinca 2017. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi bilo je zaposleno **2547** radnika na neodređeno vrijeme i **20** radnika na određeno vrijeme – ukupno **2567** radnika.

Tablica 2. Pregled broja zaposlenih u stručnoj službi Zavoda

Stanje 31. prosinca 2017.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	Broj zaposlenih na određeno vrijeme	Broj zaposlenih pripravnika (neodređeno)	Broj zaposlenih vježbenika (neodređeno)	Broj zaposlenih vježbenika (određeno)	Ukupno broj zaposlenih
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	Bjelovaru	57	0	0	0	0	57
2.	Čakovcu	14	0	0	0	0	14
3.	Dubrovniku	72	0	0	0	0	72
4.	Gospiću	45	0	0	0	0	45
5.	Karlovcu	60	1	0	0	0	61
6.	Koprivnici	52	0	0	0	0	52
7.	Osijeku	187	0	0	0	0	187
8.	Požegi	37	0	0	0	0	37
9.	Puli-Pola	90	1	0	0	0	91
10.	Rijeci	139	0	0	0	0	139
11.	Sisku	84	1	0	0	0	85
12.	Slavonskom Brodu	56	0	0	0	0	56
13.	Splitu	199	0	0	0	0	199
14.	Šibeniku	57	0	0	0	0	57
15.	Varaždinu	94	2	0	0	0	96
16.	Virovitici	43	0	0	0	0	43
17.	Vukovaru	66	0	0	0	0	66
18.	Zadru	68	2	0	0	0	70
19.	Zagrebu	601	0	0	0	0	601
20.	Središnja služba	524	13	2	0	0	539
SVEUKUPNO	Broj	2545	20	2	0	0	2567
	%	99,14%	0,78%	0,08%	0%	0%	100,00%

U Zavodu je na dan 31. prosinca 2017. bilo zaposleno 20 radnika na određeno vrijeme, što je 0,78% u odnosu prema ukupnom broju zaposlenih. Ugovori na određeno vrijeme sklopljeni su s imenovanim državnim dužnosnicima te iznimno i u ograničenom trajanju s radnicima zbog povećanog opsega poslova.

Kvalifikacijska struktura radnika stručne službe Zavoda

Tablica 3. Pregled broja zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi

Stanje 31. prosinca 2017.

Redni broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Ukupno broj zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi								UKUPNO
		VIII i VII-2 (VSS) doktorat, specijalizacija, magistar	VII-1 (VSS)	VI-1 (VŠS)	V (VKV)	IV (SSS)	III (KV)	II (PKV)	I (NKV)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bjelovaru	0	15	8	0	31	2	0	1	57
2.	Čakovcu	0	4	5	0	5	0	0	0	14
3.	Dubrovniku	0	26	9	0	37	0	0	0	72
4.	Gospiću	0	10	18	0	17	0	0	0	45
5.	Karlovcu	0	21	9	0	28	1	0	2	61
6.	Koprivnici	0	12	3	0	35	0	1	1	52
7.	Osijeku	1	61	21	1	94	5	0	4	187
8.	Požegi	0	13	8	0	16	0	0	0	37
9.	Puli-Pola	0	36	14	1	38	1	0	1	91
10.	Rijeci	0	53	16	0	66	0	4	0	139
11.	Sisku	0	23	16	0	43	1	0	2	85
12.	Sl. Brodu	0	22	9	0	23	0	0	2	56
13.	Splitu	1	69	17	0	112	0	0	0	199
14.	Šibeniku	0	20	9	0	25	0	1	2	57
15.	Varaždinu	0	35	15	0	39	1	5	1	96
16.	Virovitici	0	13	7	0	22	0	0	1	43
17.	Vukovaru	0	23	4	0	38	0	0	1	66
18.	Zadru	0	29	12	0	27	2	0	0	70
19.	Zagrebu	2	182	88	0	294	9	15	11	601
UKUPNO		4	667	288	2	990	22	26	29	2028
20.	Središnja služba	11	286	48	0	169	14	5	6	539
SVEUKUPNO	Broj	15	953	336	2	1159	36	31	35	2567
	%	0,58	37,12	13,08	0,07	45,14	1,40	1,20	1,36	100

U Zavodu je u 2017. godini bilo 37,71% radnika s visokom stručnom spremom (uključujući doktorate, specijalizacije i magisterije), 13,08% s višom stručnom spremom, 46,63% sa srednjom stručnom spremom te 2,57% radnika je s nižim stupnjem stručne spreme.

Struktura radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi

Podaci o strukturi radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi potvrđuju da je struktura zaposlenih u stručnoj službi Zavoda starije životne dobi. Prema podacima o životnoj dobi radnika sa stanjem na dan 31. prosinca 2017., od 2567 radnika u dobi do 25 godina života bilo je zaposleno 10 radnika ili 0,38%, između 25 i 30 godina života 79 radnika ili 3,07%, između 30 i 35 godina života 192 radnika ili 7,48%, između 35 i 40 godina života 299 radnika ili 11,64%, između 40 i 45 godina života 361 radnik ili 14,06%, između 45 i 50 godina života 426 radnika ili 16,59%, između 50 i 55 godina života 424 radnika ili 16,51%, između 55 i 60 godina života 507 radnika ili 19,75% te u dobi od 60 i više godina života 269 radnika ili 10,47%.

Tablica 4. Pregled broja radnika Zavoda prema životnoj dobi

Stanje 31. prosinca 2017.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	D o b n e s k u p i n e									UKUPNO
		do 25 god.	25-30 god.	30-35 god.	35-40 god.	40-45 god.	45-50 god.	50-55 god.	55-60 god.	60 i više god.	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Bjelovaru	1	2	2	2	4	11	9	17	9	57
2.	Čakovcu	0	3	1	2	3	1	2	2	0	14
3.	Dubrovniku	1	2	10	10	10	13	16	7	3	72
4.	Gospiću	0	1	1	6	9	7	9	11	1	45
5.	Karlovcu	0	1	6	10	5	11	11	8	9	61
6.	Koprivnici	0	1	1	5	4	15	10	14	2	52
7.	Osijeku	1	1	4	11	18	36	35	53	28	187
8.	Požegi	0	2	3	9	4	5	5	7	2	37
9.	Puli-Pola	0	1	4	5	14	26	17	19	5	91
10.	Rijeci	0	3	12	12	16	23	25	27	21	139
11.	Sisku	0	3	7	5	16	19	12	19	4	85
12.	Sl. Brodu	0	2	4	4	8	10	12	10	6	56
13.	Splitu	3	6	11	14	25	31	50	31	28	199
14.	Šibeniku	0	2	2	3	7	12	10	16	5	57
15.	Varaždinu	0	6	4	8	19	17	15	20	7	96
16.	Virovitici	0	2	8	10	7	3	4	5	4	43
17.	Vukovaru	0	3	6	12	14	10	8	8	5	66
18.	Zadru	0	2	7	8	12	9	6	13	13	70
19.	Zagrebu	2	20	54	88	94	98	92	103	50	601
20.	Središnja služba	2	16	45	75	72	69	76	117	67	539
UKUPNO		10	79	192	299	361	426	424	507	269	2567
%		0,38%	3,07%	7,48%	11,64%	14,06%	16,59%	16,51%	19,75%	10,47%	100,00%

Tablica 5. Pregled broja radnika Zavoda prema spolu

Stanje 31. prosinca 2017.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Muškarci	Žene	UKUPNO
0	1	2	3	4
1.	Bjelovaru	11	46	57
2.	Čakovcu	1	13	14
3.	Dubrovniku	14	58	72
4.	Gospiću	6	39	45
5.	Karlovcu	13	48	61
6.	Koprivnici	6	46	52
7.	Osijeku	38	149	187
8.	Požegi	4	33	37
9.	Puli-Pola	14	77	91
10.	Rijeci	18	121	139
11.	Sisku	24	61	85
12.	Slavonskom Brodu	14	42	56
13.	Splitu	58	141	199
14.	Šibeniku	8	49	57
15.	Varaždinu	21	75	96
16.	Virovitici	15	28	43
17.	Vukovaru	25	41	66
18.	Zadru	15	55	70
19.	Zagrebu	124	477	601
20.	Središnja služba	174	365	539
SVEUKUPNO		603	1964	2567
%		23,49%	76,51%	100,00%

Iz podataka u Tablici 5. vidi se da je u Zavodu postotak zaposlenih žena (76,51%) veći u odnosu na postotak zaposlenih muškaraca (23,49%).

3. INFORMACIJSKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda bitni je i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2017. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2017. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, informacijskim sustavom Porezne uprave i ostalih povezanih institucija. Radi poboljšanja i modernizacije informatičko-komunikacijskog sustava, tijekom 2017. izrađena je Strategija razvoja IKT sustava Zavoda.

Podrška poslovnom sustavu

Tijekom 2017. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno na tri područja:

1. Izrada i održavanje postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda).

Najvažniji poslovi podrške informacijskim sustavima u 2017. godini bili su:

- završetak poslova u vezi s osnovnom mirovinom, V. faza: izrada informativnog i web-izračuna mirovine
 - promjene na aplikacijama radi provedbe Zakona o izmjenama i dopunama ZOMO-a
 - provedba zakonskih odredbi o prestanku smanjenja mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima („spajanje svota mirovina“)
 - evidentiranje podataka s obrazaca G1,G2 i G3 nakon uspostave elektroničke razmjene podataka s FINA-om
 - formiranje baza podataka radi praćenja svota novoodređenih mirovina prema članku 37. Sporazuma sa Slovenijom i članku 43. Ugovora s BiH
 - provedba Zakona o prijenosu mirovinskih prava
 - uvođenje e-Računa u poslovanje Zavoda
 - provedba Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu
 - poslovi u vezi s nastavkom uvođenja ESUD-a u poslovanje Zavoda (VI. faza)
 - uspostava elektroničke razmjene podataka s Australijom i podataka o zaposlenju sa Slovenijom
 - poslovi u vezi s automatskom ponovnom/naknadnom isplatom doplatka za djecu, II. faza
 - poslovi u vezi s projektima koji se sufinanciraju sredstvima EU fondova
 - preuzimanje podataka s Obrasca JOPPD za potrebe ostvarivanja prava vezanih uz doplatak za djecu i implementacija postupka razmjene podataka s MF/PU.
2. Razmjena podataka s drugim institucijama
 - izrađena web-usluga za razmjenu podataka o statusu umirovljenika
 - uključivanje novih banaka u elektroničku razmjenu podataka.
 3. Razmjena podataka s drugim državama
 - razmjena podataka o činjenici smrti sa SR Njemačkom, Crnom Gorom, Bosnom i Hercegovinom radi automatizacije obrade obustave isplate mirovina.

Tijekom 2017. u Sektoru za informatiku zaprimljena su 1802 pisana korisnička zahtjeva koji su se odnosili na održavanje postojećih aplikacija i na nove poslove/projekte.

Sistemska podrška

Prioritetni ciljevi u području sistemske podrške su osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda koja se sastoji od središnjeg računala, poslužitelja (fizičkih i virtualnih), osobnih i prijenosnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (IBM DB2, IMS, Oracle, Microsoft SQL), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka (backup), antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte te aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim održavanja neprekinutog rada, kontinuirano se izvode aktivnosti na unaprjeđenju sustava te prilagodbe implementacija novim verzijama softvera i hardvera.

Također, cilj je bio i prilagoditi informacijsko-komunikacijske resurse zahtjevima i potrebama korisnika, njihovih projekata te EU regulatornim obavezama.

Tijekom 2017. središnje računalo nadograđeno je novom inačicom operativnog sustava. Zamijenjen je stari diskovni sustav novim, a svi podaci i aplikacije migrirani su na nove diskove. IMS sustav za upravljanje bazama podataka nadograđen je na novu inačicu u svim podsustavima (sistemski, testni i produkcijski). Radi poboljšanja svojstava i povećanja kapaciteta reorganizirane su baze podataka, a računalne komponente distribuirane okoline (poslužitelji, radne stanice) nadograđene su na nove inačice operativnih sustava i korisničkih aplikacija. Nastavljeno je s postupkom prelaska s fizičkih na virtualne poslužitelje te podizanja sigurnosti na razini cjelokupne računalno-komunikacijske okoline Zavoda.

Informatičko-komunikacijska oprema

Tehničkim održavanjem informatičko-komunikacijske opreme, elektroenergetskog sustava, sustava klimatizacije i sustava protupožarne zaštite u informatičkoj mreži Zavoda te pružanjem potpore korisnicima omogućena je najveća moguća raspoloživost informatičkih usluga i rad središnjeg računala u tri smjene te rad korisnika u dvije smjene.

Na temelju registriranih prijava u Servisnom centru, tijekom 2017. zaprimljena su 17 823 zahtjeva i radna naloga (a realizirana su 17 743 zahtjeva, tj. 99,55%) korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, utvrđivanjem i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

Kontinuiranim nadzorom, upravljanjem resursima središnjeg računala u tri smjene i potporom korisnicima omogućeno je obavljanje online obrade podataka na središnjem računalu više od 880 različitih transakcija, s ukupnim učinkom od 65 852 532 transakcije (prosječno 2 603 transakcije po korisniku), uz korištenje 3 161 osobnog i prijenosnog računala, više od 1 700 laserskih pisača integriranih u informatičku mrežu koja povezuje 125 lokacija Zavoda.

U 2017. godini s drugim subjektima (pošta, banke, FINA, REGOS, javni sektor, nositelji mirovinskog osiguranja iz drugih država i domovi umirovljenika) razmijenjeno je više od 23 000 datoteka.

Informatička izobrazba

Tehnološki razvoj i svjetska iskustva zahtijevaju sustavan pristup obrazovanju i profesionalnom usavršavanju radnika Zavoda. Sudjelovanjem na seminarima, konferencijama i tečajevima, s tematikom vezanom uz informacijske tehnologije, organiziranom izobrazbom nastojalo se radnike svih razina osposobiti za primjenu suvremenih informatičkih tehnologija radi povećanja učinkovitosti u obavljanju operativnih aktivnosti podržanih informacijsko-komunikacijskim tehnologijama. U 2017. ugovoreno je informatičko školovanje radnika Zavoda, financirano sredstvima EU, koje će se realizirati tijekom 2018. godine.

IV.

UPRAVLJANJE ZAVODOM RAD UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

Sastav i način imenovanja Upravnog vijeća Zavoda uređen je člankom 146. ZOMO-a. Upravno vijeće ima devet (9) članova, koji su imenovani rješenjima¹ Vlade Republike Hrvatske od 19. ožujka 2014., 4. ožujka 2016., 14. prosinca 2016. i 16. studenoga 2017., kojoj i odgovaraju za svoj rad. Mandat članova Upravnog vijeća propisan je ZOMO-om (traje četiri godine), a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti uređeni su Statutom te drugim općim aktima Zavoda prema kojima Upravno vijeće:

- donosi Statut, druge opće akte za provedbu zakona te opće akte o unutarnjem nadzoru, imovinskopravnim tražbinama i o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i plan rada Zavoda, godišnje izvješće o radu i poslovanju, polugodišnje i godišnje financijsko izvješće Zavoda te nadzire izvršenje programa rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenima Statutom, odnosno imovine pravne osobe čiji je Zavod osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe
- odlučuje o osnivanju druge pravne osobe te o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene zakonom
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenima zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Upravno vijeće donosi opće akte:

- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine
- o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža
- o faktoru osnovne mirovine
- o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja
- o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskoga rata
- o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskoga rata
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima iz članka 38. ZOMO-a
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije, nakon pribavljenog mišljenja Državnog zavoda za statistiku
- o postupku i načinu kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima radi ostvarivanja prava te o drugim pitanjima utvrđenima ZOMO-om, drugim propisima i općim aktima Zavoda.

Obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća također je uređeno Statutom Zavoda, a način rada i odlučivanja te obavješćivanje javnosti o radu Upravnoga vijeća pobliže su uređeni Poslovnikom o radu.² Rad Upravnog vijeća odvija se na sjednicama, odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog

¹ Rješenje Vlade Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 40/14, 24/16, 121/16 i 114/17

² Poslovnik o radu Upravnoga vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 19. prosinca 2017.

broja članova, a u njegovu radu, bez prava odlučivanja, sudjeluje ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja.

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnoga vijeća

U 2017. Upravno vijeće održalo je 12 sjednica (od toga pet elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 50 točaka dnevnog reda.

Tablica 1. Pregled rada Upravnoga vijeća Zavoda u 2017.

Red. broj	Red. broj sjednice	Datum sjednice	Broj prisutnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda
0	1	2	3	4
1.	2.	9. veljače 2017.	7	4
2.	3.	24. veljače 2017.	9	5
3.	4.	9. ožujka 2017.	8	6
4.	5.	21. travnja 2017.	9	2
5.	6.	5. svibnja 2017.	6	5
6.	7.	12. lipnja 2017.	5	3
7.	8.	28. lipnja 2017.	6	2
8.	9.	28. srpnja 2017.	8	4
9.	10.	28. kolovoza 2017.	9	3
10.	11.	13. listopada 2017.	6	8
11.	12.	7. prosinca 2017.	8	5
12.	13.	19. prosinca 2017.	7	3
UKUPNO				50

Napomena: rubrike sjednica održanih elektroničkim putem zatamnjene su

Vežano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2016., koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2016. te Izvješće o financijskom poslovanju sredstvima doplatka za djecu za razdoblje siječanj - prosinac 2016. godine. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje te osobito u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2017. i 1. srpnja 2017., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2017. i 1. srpnja 2017., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2017. i 1. srpnja 2017., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2017.*, *Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2016. te Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2017.*

Vezano uz *normativnu djelatnost*, Upravno vijeće donijelo je Poslovnik o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja.

Nadalje, Upravno vijeće razmatralo je i donijelo odluke (12) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, *Odluku o prethodnoj suglasnosti za podmirenje preostalog dijela duga prema IBM-u, nastalog zbog prekomjernog korištenje softverskih licenci* i *Odluku o prethodnoj suglasnosti za prijenos prava vlasništva na nekretnini u Puli, Veruda 62 s Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na Republiku Hrvatsku, bez naknade.*

U okviru kadrovske problematike Upravno vijeće donijelo je odluke o izboru predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog vijeća Zavoda te Odluku o bitnim sastojcima Ugovora o radu između Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i ravnatelja Zavoda. Razmotrilo je i jedan zahtjev za zaštitu prava kandidata u natječajnom postupku (za imenovanje predstojnika Područnog ureda u Puli-Pola) te donijelo odluku o neosnovanosti zahtjeva jer nisu povrijeđene odredbe postupka imenovanja.

Upravno vijeće primilo je na znanje Informaciju o preraspodjeli u Financijskom planu Zavoda za 2016.; Informaciju o prihodima Zavoda od najma, informativnog izračuna mirovine, usluga obustava na mirovinu i o vlastitim prihodima ostvarenim na temelju potvrda koje se izdaju odvjetničkim društvima (čl. 18. st. 1. Ovršnog zakona); Informaciju o obavještavanju umirovljenika o obračunatim ustegama/ovrhama iz mirovinskih primanja, ugovorima o međusobnim odnosima u vezi s isplatom mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja, isplati mirovina na adresu i o analizi isplate mirovina za veljaču 2017. preko Hrvatske pošte po gradovima u Republici Hrvatskoj; Informaciju o isplati duga pripadnicima HVO-a za 2007. i sredstvima korištenima za tu namjenu te Izvještaj o potraživanjima prema odštetnim zahtjevima po preračunu mirovina.

Nadalje, Upravno vijeće primilo je na znanje informaciju o zamjeni poslovnog prostora u Čazmi te informaciju o stanju nekretnina u vlasništvu Zavoda.

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima upućenima sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

V.

OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

1. RJEŠAVANJE O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA I DOPLATAKA ZA DJECU U UPRAVNOM POSTUPKU

Poslovi rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja odnose se na rješavanje predmeta, odnosno donošenje rješenja kojima se odlučuje o pravima iz mirovinskog osiguranja – tuzemno osiguranje, o pravima iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te o pravima na doplatu za djecu.

Tablica 1. Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	119135	154779	124768	80,61	66224	53,08	30011
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	107486	128449	107690	83,84	83401	77,45	20759
3.	Doplatu za djecu	218155	224427	217953	97,12	124727	57,23	6474
UKUPNO		444776	507655	450411	88,72	27435	60,91	57244

U tuzemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podneseno 119 135 novih zahtjeva (3,7% manje nego u 2016.), a na rješavanju je bilo ukupno 154 779 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (8% manje nego u 2016. godini). Od tog broja riješeno je 124 768 zahtjeva ili 80,61%, što je bolje izvršenje nego prethodne godine, kada je bilo riješeno 119 935 zahtjeva ili 71,24%.

U inozemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podneseno 107 486 zahtjeva (12,4% više nego u 2016. godini), a ukupno s prenesenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju je bilo 128 449 zahtjeva (9% više nego u 2016.). Od tog broja riješeno je 107 690 zahtjeva ili 83,84% (12 300 zahtjeva ili 2,83 postotna boda više nego u 2106.). U podatke su uključeni i podaci o zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem.

Tablica 2. Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj), stanje na dan 31. prosinca 2017.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	428734	487711	433904	88,97	265242	61,13	53807
2.	Drugi stupanj	16042	19944	16507	82,77	9110	55,19	3437
UKUPNO		444776	507655	450411	88,72	274352	60,91	57244

Tijekom 2017. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 507 655 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatka za djecu, matična evidencija, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 450 411 zahtjeva ili 88,72%.

S obzirom na uobičajenu „praksu“ raskida radnog odnosa i odlaska u mirovinu s 30. ili 31. prosincem tekuće godine, u Zavodu se tijekom studenoga i prosinca zaprimi veći broj zahtjeva koje zbog objektivnih razloga nije moguće sve riješiti krajem kalendarske godine, što bitno utječe na prikazivanje ukupnog radnog rezultata na kraju izvještajnog razdoblja.

S obzirom na iznimno naglašen socijalno-zaštitni karakter doplatka za djecu, u razdoblju od siječnja do rujna 2017. određeni broj zaposlenih na rješavanju o pravima iz mirovinskog osiguranja privremeno je obavljao i poslove rješavanja zahtjeva za doplatka za djecu. Bez takve organizacije poslovanja ne bi bilo moguće obaviti najveći dio poslova vezanih uz rješavanje novih zahtjeva za priznanje prava na doplatka za djecu i poslove prevođenja prava postojećih korisnika doplatka za djecu od 1. ožujka 2017. u najkraćem mogućem roku. Navedena preraspodjela poslova (uz referente doplatka za djecu uključen je i dio referenata prvostupanjskoga mirovinskog postupka) poboljšala je ažurnost u rješavanju predmeta doplatka za djecu te je, s obzirom na udio ovih predmeta u ukupnom broju predmeta, i znatno veći ukupan broj riješenih zahtjeva u izvještajnom razdoblju.

Naknadna kontrola i instruktaza

Poslovi kontrole rada i instruktaze područnih službi obavljani su prema planu rada. Koordinator i viši inspektori obavili su instruktazu u onim područnim službama Zavoda kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima i u tuzemnom osiguranju i u rješavanju o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja

Tablica 3. Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	105243	137987	110517	80,09	57987	52,47	27470
2.	Drugi stupanj	13892	16792	14251	84,87	8237	57,80	2541
UKUPNO		119135	154779	124768	80,61	66224	53,01	30011

Iz podataka u *Tablici 3.* vidi se da je u izvještajnom razdoblju s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju u tuzemnom osiguranju (bez doplatka za djecu) bilo ukupno 154 779 predmeta, od toga je riješeno 124 768 ili 80,61% predmeta.

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

U izvještajnom razdoblju na rješavanju su (zajedno s neriješenim zahtjevima te vrste iz prethodne godine) bila ukupno 24 722 prva i druga zahtjeva za ostvarivanje ostalih prava iz mirovinskog osiguranja (utvrđivanje stupnja i postotka te novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja, pravo na doplatku za pomoć i njegu), od kojih se najveći broj odnosi na zahtjeve za utvrđivanje postojanja tjelesnog oštećenja za potrebe ostvarivanja određenih prava koja osiguranici i korisnici ostvaruju izvan sustava mirovinskog osiguranja. Od ukupnog broja zahtjeva, u izvještajnom razdoblju riješeno je 16 379 zahtjeva ili 66,25%.

Rješavanje o pravima u drugom stupnju

Tablica 4. Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje tuzemno	13892	16792	14251	84,87	8237	57,80	2541
2.	Mirovinsko osiguranje inozemno	1422	2297	1558	67,83	521	33,44	739
3.	Doplatku za djecu	728	855	698	81,64	352	50,43	157
4.	UKUPNO	16042	19944	16507	82,77	9110	55,19	3437

Tijekom 2017. u Zavodu su se vodila ukupno 19 944 drugostupanjska postupka, u koje su uključeni i podaci o zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, kao i mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznavanju prava na doplatku za djecu primjenom uredbi Europske unije. Tijekom 2017. pokrenuta su 16 042 drugostupanjska postupka. Od ukupnog broja predmeta riješeno je 16 507 ili 82,77%.

Postupanje prema presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova

Presude upravnih sudova kojima se uvažavaju tužbe protiv drugostupanjskog rješenja Zavoda uglavnom su se ravnomjerno odnosile na postupanje u rješavanju zahtjeva o pravima iz Zakona o mirovinskom osiguranju, s tim da je nešto veći broj tužbi bio u vezi s ostvarivanjem prava na invalidsku mirovinu.

Sve presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova kojima je poništeno drugostupanjsko rješenje Zavoda imaju prioritetan status i njihovo brzo rješavanje uobičajena je praksa Zavoda. U tim predmetima, a i u svima ostalima u kojima se odmah može postupiti prema sudskoj odluci, žalbe se uvažavaju, a predmeti se ili meritorno rješavaju u Središnjoj službi ili se upućuju u područne službe na upotpunjavanje postupka i izvršenje presude.

Tablica 5. Pregled odgovora na tužbe u Zavodu

Red. broj	Postupci	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja	
					Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Odgovori na tužbe (MIO, ME, INZ i DD)	171	1083	1254	1137	90,67	117	9,33

Tijekom 2017. zaprimljene su 1 083 tužbe na drugostupanjska rješenja Zavoda (226 manje nego u 2016.), a ukupno su na rješavanju bila 1 254 upravna spora. Od toga je riješeno, tj. dan je odgovor na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 1 137 ili 90,67% predmeta, a na rješavanju je na kraju godine ostalo još 117 spisa upravnih sporova ili 9,33%.

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju (tuzemno i inozemno, prvi i drugi stupanj)

U skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja¹ svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. prešli su u nadležnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Tablica 6. Pregled medicinskog vještačenja

Red. broj	Postupci	Broj zahtjeva koje je HZMO uputio na vještačenje do 31.12. 2016.	Ukupno otpremljeno na vještačenje ZOSI-u tijekom 2017.	Ukupan broj zahtjeva otpremljen ZOSI-u 2015. - 2017.	Broj zahtjeva koji je ZOSI riješio i vratio HZMO-u do 31.12 2017.		Broj zahtjeva koji su ostali u ZOSI-u na dan 31.12 2017.	
					5	6	7	8
0	1	3	4	5	6	7	8	
1.	Prvi stupanj	72798	31255	104053	86163	82,81	17890	17,19
2.	Drugi stupanj	9164	4659	13823	13225	95,67	598	4,33
3.	UKUPNO	81962	35914	117878	99388	84,32	18488	15,68

¹ Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja - Narodne novine, broj 85/14

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U koordinaciji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava i Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku obavljani su sljedeći poslovi:

- sudjelovanje na sastancima Administrativne komisije u Bruxellesu i u radu Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (primjena propisa EU)
- sudjelovanje predstavnika Zavoda na sastancima Ad hoc radne grupe za područje obiteljskih davanja u Bruxellesu
- sudjelovanje u pripremi nota za Administrativnu komisiju
- uređivanje SED-ova (verzija 4) za potrebe Administrativne komisije
- popunjavanje godišnjih upitnika za potrebe Administrativne komisije (Questionnaire on cross border old age, survivors' and invalidity pensions, Questionnaire on the export of family benefits i dr.)
- organiziranje i sudjelovanje na pregovorima za sklapanje Ugovora o socijalnom osiguranju s Republikom Korejom u rujnu 2017. u Zagrebu
- pružanje pravne pomoći tijelima državne uprave (Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu hrvatskih branitelja i Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku) očitovanjem na predstavke
- izrada očitovanja na upite mreže SOLVIT (Mreža SOLVIT usluga je koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU-a te na Islandu, Lichtensteinu i Norveškoj.)
- ažuriranje podataka za Međunarodnu organizaciju za socijalnu sigurnost (ISSA) – opis sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu te za MISSOC tablice
- sudjelovanje u radu Radne skupine za reviziju sustava socijalnih naknada u RH.

U okviru međunarodne suradnje i poslovanja Zavoda kao tijela za vezu obavljeno je sljedeće:

- u veljači 2017. u Zagrebu održani su razgovori tijela za vezu Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine
- u ožujku 2017. u Zagrebu održani su razgovori tijela za vezu Republike Hrvatske i Republike Slovenije
- u ožujku 2017. u Zagrebu održani su razgovori tijela za vezu Republike Hrvatske i Republike Makedonije
- u ožujku 2017. sudjelovanje na sastanku Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti u Bruxellesu
- u ožujku 2017. u Zagrebu održan je radni sastanak ravnatelja Zavoda i predsjednice njemačkih nositelja mirovinskih osiguranja DRV Bund
- u travnju 2017. u Zagrebu, u radnom posjetu Zavodu bili su stručnjaci njemačkih nositelja mirovinskog osiguranja u sklopu projekta razmjene stručnjaka
- u svibnju 2017. u Landshutu je održan sastanak s predstavnicima njemačkog mirovinskog osiguranja u vezi s unaprjeđenjem razmjene podataka elektroničkim putem
- u lipnju 2017. u Zagrebu održani su razgovori tijela za vezu Republike Hrvatske i Republike Srbije
- u lipnju 2017. sudjelovanje na Glavnoj skupštini i Međunarodnoj konferenciji Europskog foruma za osiguranje od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u Stockholmu
- u lipnju 2017. u Sarajevu, u okviru hrvatske delegacije, sudjelovanje na 9. sastanku ravnatelja/direktora zavoda/fondova regije
- u lipnju 2017. sudjelovanje na sastanku Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti u Bruxellesu
- u kolovozu 2017. sudjelovanje na 1. njemačkoj konferenciji za obiteljska davanja u Laufu

- u listopadu 2017. sudjelovanje na tripartitnom sastanku predstavnika hrvatskog, slovenskog i austrijskog nositelja osiguranja u Ljubljani.

Na međunarodnim savjetodavnim danima tijekom 2017. pružene su informacije i savjeti za 540 osiguranika i korisnika mirovine te su razmijenjene požurnice i pravno shvaćanje u 101 predmetu:

- u travnju su u Rijeci i Zagrebu organizirani savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Austrije s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u travnju su u Bihaću i Banja Luci održani savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u svibnju su u Zagrebu i Rijeci organizirani savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Slovenije s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u svibnju su u Zagrebu i Osijeku organizirani savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Srbije s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u srpnju su održani u Njemačkoj (Karlsruhe) savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i SR Njemačke s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u rujnu su u Varaždinu i Čakovcu te Beču i Klagenfurtu organizirani, odnosno održani savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Austrije s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u listopadu su održani u Boru i Beogradu savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Srbije s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u listopadu su održani u Ljubljani savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i Republike Slovenije s osiguranicima i korisnicima mirovine
- u studenome su organizirani u Varaždinu i Zagrebu savjetodavni dani predstavnika nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske i SR Njemačke s osiguranicima i korisnicima mirovine.

Uz navedeno, tijekom godine obavljani su i sljedeći poslovi:

- pružanje pravne pomoći stranim nositeljima mirovinskog osiguranja, osiguranicima, korisnicima i poslodavcima
- izrada provedbenih uputa za rad iz nadležnosti Sektora za provedbu uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, doplatak za djecu i mjerodavno zakonodavstvo)
- razmjena podataka o činjenici smrti s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija, Poljska, Slovenija, Srbija i SR Njemačka)
- priprema i davanje suglasnosti za izuzeća primjenom članka 16. Uredbe Europske unije br. 883/2004 te davanje suglasnosti na negativna rješenja u vezi sa zahtjevima za potvrdu A1
- kontrola i instruktaza područnih ustrojstvenih jedinica Zavoda (Osijek, Split, Virovitica, Varaždin, Zagreb)
- pružanje usluga prijevoda medicinske dokumentacije te pružanje pravne pomoći Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- sudjelovanje u organizaciji Fressco seminara koji je održan u R Hrvatskoj
- sudjelovanje stručnih savjetnika Sektora u emisiji HRT-a Treća dob
- administriranje e-mail adrese hzm-EU@mirovinsko.hr.

Rješavanje zahtjeva

U 2017. godini zaprimljeno je ukupno 107 486 novih zahtjeva u prvom i drugom stupnju u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora, određivanja mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa EU, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 te stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem. Od toga su 106 064 prvostupanjska zahtjeva, i to: 33 484 zahtjeva za mirovinu (31,5%), 63 181 zahtjev za izdavanje potvrde A1 - izaslani radnika (59,6%) i 9 399 ostalih zahtjeva vezanih uz određivanje mjerodavnog zakonodavstva koje se primjenjuje (8,9%).

Tijekom 2017. na rješavanju je bilo ukupno 128 449 zahtjeva (9% više nego u 2016. godini- 117 755). Od toga je riješeno 107 690 zahtjeva, odnosno 83,8%, što je za 13% više nego u 2016. kada je riješeno 95 390 zahtjeva.

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U 2017. na rješavanju je bilo ukupno 51 596 zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je za gotovo 9% manje nego u 2016. Tijekom 2017. zaprimljena su 33 484 nova zahtjeva (također 9% manje nego u 2016.). Riješena su 34 482 zahtjeva, odnosno 67%, a na kraju 2017. godine neriješeno je ostalo 17 114 zahtjeva (11,3% manje nego na kraju 2016.).

Postupci za priznavanje prava na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju traju znatno duže od postupaka u tuzemnom osiguranju s obzirom na to da je trajanje postupka uvjetovano i vođenjem, tj. duljinom trajanja postupka kod inozemnih nositelja osiguranja.

Stupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju Zavod je postao nadležan za poslove koji se odnose na primjenu propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vezano uz određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika. Tijekom 2017. Zavod je zaprimio 63 181 zahtjev za izdavanje potvrde A1 (izaslani radnici), što je čak za 39% više nego u 2016. (45 569), pa je s prenesenim neriješenim zahtjevima iz 2016. (1025 zahtjeva) na rješavanju bilo ukupno 64 206 zahtjeva. Od toga je riješeno 62 396, odnosno 97%, uz napomenu da se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku.

U 2017. zaprimljeno je 3 609 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Iz 2016. ostalo je neriješeno 2 096 zahtjeva, tako da je tijekom 2017. na rješavanju bilo ukupno 5 705 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Od ukupnog broja riješeno je 3 350 zahtjeva ili 58,7%. U drugom stupnju zaprimljeno je 11 žalbi te je uz 4 neriješene žalbe iz 2016. na rješavanju bilo ukupno 15 žalbi, od kojih su riješene 4.

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci) u Zavodu se u skladu s uredbama EU vode i nepravni postupci kada su zahtjevi za ostvarivanje prava na obiteljska davanja podneseni u drugim državama članicama EU, a članovi obitelji podnositelja

zahtjeva imaju prebivalište u R Hrvatskoj. Kontinuirano se bilježi porast takvih postupaka te je samo u 2017. godini, uz 1 577 neriješenih iz 2016., zaprimljeno 9 526 novih predmeta. Riješeno je 5 358 predmeta, a neriješenih je ostalo 5 745.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2017. zaprimljene su 1 422 žalbe na rješenja donijeta primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, od toga 1 413 žalbi na prvostupanjska rješenja o pravu na mirovinu i 9 žalbi u postupcima određivanja mjerodavnog zakonodavstva. U odnosu prema ukupnom broju riješenih zahtjeva u prvom stupnju (107 690), broj podnesenih žalbi (1 422) relativno je mali - svega 1,3%.

Uz 875 neriješenih žalbi iz 2016., na rješavanju u 2017. godini bilo je ukupno 2 297 žalbi. Riješeno je 1 558 žalbi, odnosno 68% od ukupnog broja žalbi na rješavanju. Neriješeno je ostalo ukupno 739 žalbi, i to 731 žalba iz područja mirovinskog osiguranja i 8 žalbi iz područja mjerodavnog zakonodavstva. Posebna pozornost u drugostupanjskom postupku i nadalje se posvećuje rješavanju žalbi iz ranijih razdoblja.

Tablica 7. Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj- mirovine	33484	51596	34482	66,83	15639	45,36	17114
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU	63181	64206	62396	97,18	59773	95,73	1810
3.	Odstupanje primjenom čl. 16. Uredbe 883/2004	2114	2959	1937	65,46	292	15,07	1022
4.	Potvrda A1 stavljena izvan snage poništavanjem ili ukidanjem	7285	7391	7317	99,00	7216	98,62	74
5.	Drugi stupanj	1422	2297	1558	67,83	521	33,44	739
UKUPNO		107486	128449	107690	83,84	83401	77,45	20759

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj, upravni postupak i neupravni postupak)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	8
1.	Prvi stupanj upravni postupak DD EU	3609	5705	3350	58,72	2355
2.	Drugi stupanj upravni postupak DD EU	11	15	4	26,67	11
3.	Neupravni postupak DD EU	9526	11103	5358	48,26	5745
UKUPNO		13146	16823	8712	51,79	8111

Rješavanje o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2017. na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bilo ukupno 218 707 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 214 545 zahtjeva ili 98,09%, a neriješeno je ostalo 4 108 zahtjeva ili svega 1,88%.

Tablica 8. Pregled rješavanja o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	213818	217867	213905	98,18	3962
2.	Drugi stupanj	717	840	694	82,62	146
UKUPNO		214335	218707	214545	98,09	4108

S obzirom na socijalno-zaštitni karakter ovoga davanja, i dalje se daje poseban prioritet i posebna važnost poslovima provedbe Zakona o doplatku za djecu, što se vidi iz podataka navedenih u *Tablici 8.*

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U izvještajnom razdoblju, u prvom stupnju na rješavanju je bilo 217 867 zahtjeva. Od tog broja riješeno je 213 905 zahtjeva ili 98,18%, a neriješena su ostala 3 962 zahtjeva ili 1,82%, što pokazuje konstantnu ažurnost u rješavanju zahtjeva za doplatku za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2017. ukupno je na rješavanju bilo 840 žalbi na tuzemna prvostupanjska rješenja Zavoda o doplatku za djecu. Od toga su riješene 694 žalbe ili 82,62%, a neriješenih je ostalo 146 žalbi ili 17,38%.

2. MATIČNA EVIDENCIJA OSIGURANIKA I STAŽ OSIGURANJA KOJI SE RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije², Zavod je obvezan voditi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja. Tijekom 2017. u matičnoj evidenciji evidentirana su 1 475 044 aktivna osiguranika.

Podaci koji se u matičnoj evidenciji obrađuju odnose se:

- na početak, prestanak i promjene tijekom poslovanja obveznika plaćanja doprinosa

² Pravilnik o vođenju matične evidencije – Narodne novine, broj 157/13, 57/15, 22/15, 125/15 i 19/17

- na početak, prestanak i promjene podataka tijekom osiguranja
- na podatke o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovici osiguranja, naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja i stažu osiguranja nakon prestanka zaposlenja
- na promjene podataka o stažu osiguranja i plaći te osnovici osiguranja i naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja
- na podatke o invalidima rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju.

Obveznici podnošenja prijava dužni su Zavodu dostavljati podatke za vođenje matične evidencije u Zakonom propisanim rokovima.

U prvom stupnju obavljaju se poslovi koji obuhvaćaju kontrolu i obradu prijave na osiguranje, donošenje rješenja o stažu, kontrolu podataka o stažu osiguranja i plaćama osiguranika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba, utvrđivanje staža osiguranja za samostalne obveznike na temelju plaćenih doprinosa, utvrđivanje beneficiranog staža, pripremu dokumentacije za snimanje na mikrofilm i korištenje snimljene dokumentacije, izdavanje potvrda osiguranicima i stranim nositeljima osiguranja te kompletiranje spisa s podacima o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovicama osiguranja i naknadama plaće. Kontinuirano se obavljaju i poslovi prikupljanja podataka i ažuriranja Baze podataka aktivnih osiguranika vezanih uz razmjenu podataka s REGOS-om, razmjenu podataka s Poreznom upravom te Zavodom za zapošljavanje.

Podaci obrađeni u matičnoj evidenciji Zavoda koriste se za vođenje objedinjene banke podataka REGOS-a te za vođenje podataka u Poreznoj upravi. Od pravodobno prikupljenih podataka ovise gotovo sve daljnje aktivnosti u provedbi osiguranja, kao što su priznanje svojstva osiguranika, zaduženje i kontrola doprinosa u Poreznoj upravi, utvrđivanje staža i plaća koje služe za izračun mirovine, pregledi i potvrde o stažu, koje se izdaju na zahtjev osiguranika te na zahtjev stranih nositelja osiguranja, kao i podaci za statistiku i druge strateške odluke vezane uz broj aktivnih osiguranika i osnove osiguranja.

Mirovinsko osiguranje

Od 1. siječnja 2015. Zavod vodi očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom na temelju prijave poslodavaca, a podatke iz očevidnika, sa stanjem na posljednji dan u mjesecu, Zavod redovito dostavlja Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Poslodavcima je omogućen uvid u podatke iz očevidnika za njihove radnike.

Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja³, sustav matične evidencije prilagođen je za provedbu navedenog propisa te su tijekom 2017. obavljani poslovi utvrđivanja staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi, a do 31. prosinca 2017. riješena su 2 522 zahtjeva.

Sustav e-prijava znatno je unaprijeđen, a usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Omogućeno je automatsko ažuriranje e-prijava u baze Zavoda. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 86,29%. Ujedno, Zavod je svojim korisnicima omogućio uvid u osobne podatke,

³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja - Narodne novine, broj 16/17

podatke o radnopravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrde o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku putem sustava e-Građani.

Vezano uz Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva, tijekom 2017. izmijenjen je način elektroničke uspostave prijave podataka o početku poslovanja obveznika. Naime, podaci o nazivu, sjedištu poslodavca-adresi i NKD šifri djelatnosti, radi lakšeg popunjavanja e-prijave M-11P obveznicima, preuzimaju se iz odgovarajućih registara (za sjedišta svih pravnih osoba i sjedišta obrta).

Za pravne osobe preuzimanje se obavlja iz OIB sustava Ministarstva financija-Porezne uprave, a za obrte iz obrtnog registra Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta. Preuzete podatke mogu ispraviti obveznici pri popunjavanju e-prijave M-11P.

Tijekom 2017. redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima, a povećanje obuhvata prijava o stažu i plaći bio je jedan od prioritetnih poslova Zavoda. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,5% za razdoblje od 1970. do 2016. Međutim, i dalje je prisutan problem u vezi s velikim brojem obveznika koji nisu poštivali propisane rokove za dostavu prijava MPP-1 i nisu ustrojavali propisane evidencije iz područja rada, a nepravodobne statusne promjene na Trgovačkom sudu otežavaju Zavodu obavljanje propisanih kontrola. Broj stečajnih postupaka u stalnom je porastu, kao i problemi u vezi s pohranjivanjem dokumentacije nakon okončanog stečaja, jer zbog nedostatka prostora državni arhivi nisu u mogućnosti preuzimati radnopravnu dokumentaciju, što objektivno stvara probleme u održavanju ažurnosti baze podataka osiguranika. Radi rješavanja navedenih problema, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava uputilo je Ministarstvu pravosuđa, na prijedlog Zavoda, inicijativu za izmjenu Stečajnog zakona. Značajan problem u prikupljanju podataka predstavlja i nedostupnost obveznika i dokumentacije za kontrolu. Tijekom 2017. u postupcima kontrole utvrđena su 1 762 obveznika čija je dokumentacija trajno nedostupna.

Nastavljeno je s provedbom mjera za postizanje ažurnosti Zavoda, u okviru kojih se prikupljaju nedostajuće prijave. Tijekom 2017. prikupljena je 35 861 prijava MPP-1 za razdoblje 1970-2002. Također, u razdoblju od kolovoza do prosinca 2017. proveden je *Pilot projekt – nova metodologija rada kompletatora na poslovima mirovinskog osiguranja*, u kojem je u postupku prikupljanja nedostajućih prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći ukupno prikupljeno 127 939 prijava MPP-1. Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2016. za radnike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba s obuhvatom od 96%. Također su izvedene konačne obrade podataka za razdoblje od 2009. do 2013. godine.

U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćena su 686 232 osiguranika zaposlena kod 14 980 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te su izrađena 19 093 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od tog broja, 1 260 zapisnika dostavljeno je Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno su izvedene/prikupljene 676 504 prijave MPP-1, odnosno 25 976 prijava o promjeni podataka o stažu osiguranja i plaći.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva osiguranika i prijavno-odjavni podaci. Tijekom 2017. riješena su ukupno 6 223 zahtjeva za utvrđivanje staža te 5 567 zahtjeva za utvrđivanje svojstva osiguranika. Rješenja o stjecanju svojstva osiguranika za samostalne obveznike donose se u slučajevima kada Zavod pokreće postupak po službenoj dužnosti.

U okviru poslova matične evidencije redovito su obavljani i poslovi kompletiranja podataka u područnim službama i uredima. Kompletiranje se obavlja za potrebe tuzemnog i inozemnog osiguranja u vezi sa zahtjevima za priznanje prava na mirovinu ili u povodu zahtjeva stranih nositelja osiguranja za izdavanje potvrda o navršenom stažu osiguranja u Republici Hrvatskoj. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te je tijekom 2017. zaprimljeno 23 617 zahtjeva (obavijesti), a riješeno je 17 576 zahtjeva.

U nadležnosti odjela matične evidencije područnih službi/ureda izdano je tijekom 2017. ukupno 72 328 ovršnih potvrda, 16 797 ostalih potvrda koje se izdaju u nadležnosti matične evidencije, kao i 795 354 potvrde o radnopravnom statusu osiguranika, od toga su 154 442 potvrde izdane u elektroničkom obliku.

Osiguranici-poljoprivrednici

Na dan 31. prosinca 2017. u matičnoj evidenciji bilo je ubilježeno 19 488 osiguranika poljoprivrednika. Uspoređujući kretanje broja osiguranika s podacima iz prethodnih godina uočava se stalan pad broja ove kategorije osiguranika. Primjerice, tijekom 2006. godine bilo je evidentirano 43 219 osiguranika poljoprivrednika, tijekom 2010. godine 31 703 osiguranika, tijekom 2014. godine 21 914 osiguranika, a tijekom 2016. godine evidentirana su 19 633 osiguranika poljoprivrednika.

Osiguranici-obrtnici

U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2017. evidentirano je 57 412 aktivnih osiguranika obrtnika. Tijekom 2014. redovito su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave na osiguranje te su se za određene kategorije osiguranika samostalnih obveznika vodili postupci o stjecanju svojstva. Valja napomenuti da je i u ovoj kategoriji prisutan pad broja osiguranika, pa je primjerice 2006. godine evidentirano 82 736 osiguranika obrtnika, tijekom 2010. godine 70 616, a tijekom 2016. evidentirano je 56 558 osiguranika obrtnika. Uspoređujući podatke iz 2016. s podacima iz 2017. godine vidi se blagi porast broja osiguranika obrtnika.

Samostalne profesionalne djelatnosti i ostale kategorije osiguranika

Na dan 31. prosinca 2017. evidentirano je 19 959 aktivnih osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti, 107 osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu te u produženom osiguranju 5 593 osiguranika. I za ove kategorije osiguranika obrađivane su različite prijave i provedeni postupci utvrđivanja stjecanja odnosno prestanka svojstva osiguranika.

Poslovi staža osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Stož osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem utvrđen je zakonom i drugim općim aktima, a njegova primjena uvjetovana je osobitostima poslova, odnosno njihovom težinom i štetnim utjecajima za zdravlje i radnu sposobnost radnika, uz uvjet da se ti utjecaji ne mogu otkloniti primjenom zaštitnih mjera. Institut beneficiranog staža u svojoj je suštini preventivni institut jer omogućava stjecanje prava na starosnu mirovinu radnicima kod kojih bi zbog težine i štetnosti radnog mjesta, odnosno zbog nemogućnosti obavljanja profesionalne djelatnosti, s navršenim određenim godinama života, nastupio potpuni i trajni gubitak sposobnosti za rad.

Nakon donošenja Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem⁴ uočena je pojava da se povećani staž za pojedine kategorije osiguranika (primjerice vatrogasci, pirotehničari) rješava donošenjem posebnih zakonskih propisa. Prisutni su i određeni problemi vezani uz primjenu, odnosno tumačenje uvjeta iz članka 4. Zakona koji se odnose na primjenu općih i posebnih mjera zaštite na radu, odnosno tehničko-tehnološka primjena pravnih propisa koji se odnose na staž osiguranja s povećanim trajanjem. Tijekom 2017. godine Zavod je sudjelovao u aktivnostima u okviru Ministarstva rada i mirovinskoga sustava koje se odnose na izradu novog zakonskog propisa kojim bi se redefinirala radna mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Rješavanje zahtjeva u drugom stupnju

U 2017. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješeno je 875 predmeta, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. Zakona o mirovinskom osiguranju, riješena su ukupno 6 254 predmeta.

3. IMOVINSKOPRAVNO POSLOVANJE

Imovinskopravno poslovanje Zavoda obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete u vezi s ozljedama na radu i izvan rada, naplatu nepripadnih isplata mirovinskih primanja (stjecanja bez osnove), naplatu doprinosa, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada i djece sa smetnjama u psihičkom ili fizičkom razvoju, zastupanje Zavoda u predmetima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja i postupke u vezi s otpustom iz državljanstva Republike Hrvatske.

Na temelju propisa iz mirovinskog osiguranja, Zavod ima pravo zahtijevati naknadu stvarne štete za novčana davanja koja se isplaćuju na teret mirovinskog osiguranja ako su ta prava osigurana u mirovinskom osiguranju, sve dok traje isplata tih davanja. Naknada stvarne štete koju Zavod ima pravo zahtijevati od 1. siječnja 2014. obuhvaća ukupne svote davanja i troškove koji se isplaćuju iz mirovinskog osiguranja, a to su: novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na mirovinu u punom iznosu, novčana davanja isplaćena na osnovi priznatog prava na naknadu zbog tjelesnog

⁴ Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - Narodne novine, broj 71/99

oštećenja i troškove profesionalne rehabilitacije, kao i novčane naknade u vezi s korištenjem tog prava.

Naknadu štete Zavod može potraživati prema isplatama pojedinih davanja koja se odnose na određeno razdoblje (npr. kalendarska godina) ili zahtjevom može obuhvatiti ukupnu svotu štete (kapitaliziranu štetu). Šteta nanosena Zavodu isplatom invalidske i obiteljske mirovine, kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljeda na radu, prometna nesreća i sl.) prije svega se nastoji namiriti u mirnom postupku, podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama). U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili ju je u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev tada se podnosi izravno stranom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

Predmeti naknade štete kao posljedice rata (ratna šteta) rješavaju se na temelju Zakona o utvrđivanju ratne štete. Ratnom se štetom smatra i šteta nanosena Zavodu priznanjem i isplatom obiteljskih i invalidskih mirovina te naknada za tjelesno oštećenje i ostalih davanja iz mirovinskog osiguranja kada je smrt, nesposobnost za rad i tjelesno oštećenje nastalo kao posljedica ratnog stanja i neprijateljstava.

Pasivne sporove čine sporovi koji se vode protiv Zavoda i u kojima je Zavod tuženik ili ovršenik. To su sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi u vezi s isplatom mirovina neisplaćenih zbog prekida platnog prometa s republikama bivše Jugoslavije, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima, sporovi zbog isplate razlike mirovine pripadnicima HVO-a, radni sporovi i drugi sporovi u kojima je Zavod tužena strana.

U predmetima pružanja pravne pomoći stranim nositeljima socijalnog osiguranja (najčešće njemačkog i slovenskog nositelja osiguranja) provodi se postupak naplate tražbina na temelju zahtjeva stranih nositelja socijalnog osiguranja prema uredbama EU, i to Uredbom (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (skraćeno: Osnovna uredba) i Uredbom (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. (skraćeno: Provedbena uredba) kojima je uređen postupak provedbe ovršnih odluka upravnih tijela koje se odnose na povrat nepripadnih mirovinskih primanja, kamata i troškova radi provedbe učinkovitije naplate. Pravna se pomoć osim državama članicama EU pruža i drugim državama ugovornicama na temelju sklopljenih međunarodnih ugovora.

U 2017. Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu naplatio iznos od 53.072.194,71 kn.

Tablica 9. Pregled imovinskopravnog poslovanja

Redni broj	VRSTE POSTUPAKA	Broj primljenih predmeta tijekom godine	Ukupno predmeta na rješavanju u godini	Ukupno riješeno		Ukupno predmeta na rješavanju krajem godine
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Naknada štete	1486	1985	1392	70,13	593
2.	Neprispadne isplate - preplate MIO i DD	4960	7655	4981	65,07	2674
3.	Pasivni i ostali sporovi	222	280	219	78,21	61
UKUPNO		6668	9920	6592	66,45	3328

Specifičnosti imovinskopravnog poslovanja

Zbog specifičnosti imovinskopravnog poslovanja i dugotrajnosti sudskih postupaka, u *Tablici 9.* prikazan je broj zaprimljenih i broj riješenih imovinskopravnih predmeta u tekućoj godini. Potraživanja Zavoda s osnova naknade štete naplaćuju se, u pravilu, sukcesivno kao svota stvarne štete prema isplatama pojedinih davanja, koja se odnosi na određeno razdoblje (npr. kalendarska godina), sve dok korisnik ostvaruje pravo na mirovinu ili drugo mirovinsko primanje. Šteta se naplaćuje za pojedino proteklo obračunsko razdoblje te se sukcesivno pokreće novi postupak i podnosi novi odštetni zahtjev za naplatu dospjelih potraživanja Zavoda s osnove obavljene isplate mirovine ili drugih mirovinskih davanja za nastavno obračunsko razdoblje.

4. JAVNOST RADA ZAVODA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Javnost rada Zavoda, uređena Zakonom i Statutom Zavoda, osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2017. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničkom poštom, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je javnosti davao priopćenja o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu njegovih tijela te o radu stručne službe. U 2017. poslana su 33 priopćenja za medije te je odgovoreno na 107 (pisanih) upita novinara. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se u najkraćem mogućem roku, odnosno prema traženju, organizirani su nastupi čelnika i stručnjaka iz Zavoda u medijima (TV i radijske emisije) itd. Medijski su promovirane značajnije aktivnosti Zavoda, kao što je pojačana kampanja *Elektroničke usluge Zavoda i prethodno utvrđivanje staža* (dva puta godišnje), suradnja *HZMO-HP – građanima na usluzi* te druge aktivnosti i događanja u Zavodu.

Medijske objave pratile su se radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, u 2017. postignut je pozitivan medijski (PR) učinak Zavoda.

Posebne medijske i informativne aktivnosti (nastupi na radiju i televiziji, sudjelovanje na okruglim stolovima i posebnim skupovima), tzv. obavijesne kampanje u 2017. godini vodile su se prema potrebi.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* (dostupni svakog radnog dana od 8 do 16 sati) u 2017. preuzeto je 27 652 poziva. Na najveći broj pitanja odgovoreno je u izravnom kontaktu telefonom, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovoreno je u kratkom roku. Najveći broj upita odnosio se na korištenje elektroničkih usluga Zavoda (e-prijave), ostvarivanje prava na doplatak za djecu (potrebna dokumentacija, visina cenzusa) te na problematiku isplate mirovina (provjera ustega za kredite, alimentacije i osobito provedba ovrha, doprinosi za zdravstveno osiguranje, visina poreza i prireza i sl.).

Na internetskoj stranici Zavoda, kao jednom od značajnih načina informiranja, preko koje se najšira javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge web-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass). U sklopu sustava e-Građani korisnicima su dostupne elektroničke usluge Zavoda: elektronički zapis o radnopravnom statusu, informativni izračun mirovine, uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, e-potvrde iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

U 2017. internetsku stranicu Zavoda posjetila su 3 393 583 posjetitelja, što je u odnosu na 2016. (u kojoj je bilo 3 301 446 posjeta) više za 92 137 posjeta. Uz Korisničke stranice, najzanimljivije rubrike bile su: Doplatak za djecu, Kada mogu u mirovinu, Tiskanice, Najčešća pitanja, Podnošenje zahtjeva, Prava iz mirovinskog osiguranja te Kontakti.

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama (Facebook i Twitter). U rubrici Pitanja, elektroničkim putem (e-pošta) u 2017. odgovoreno je na 7 814 pitanja. Najveći broj pitanja odnosio se na ostvarivanje prava na doplatak za djecu korisnika koji i dalje ostvaruju pravo na doplatak za djecu te korisnika koji prvi put podnose zahtjev. Nadalje, pitanja su se odnosila na ostvarivanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu te primjenu odredbi ZOMO-a.

Pisanim putem odgovaralo se na *predstavke i pritužbe* te na *zahtjeve za pristup informacijama*.

U 2017. zaprimljeno je ukupno 177 predstavki (u 2016. bilo ih je 139). Najveći broj predstavki bio je upućen zbog nezadovoljstva ocjenom radne sposobnosti, zatim u vezi s matičnom evidencijom (nedostajući podaci za osiguranike koji namjeravaju podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava na mirovinu, nemogućnost kompletiranja podataka o stažu i plaći koji nedostaju iz ranijih razdoblja) te u vezi s produljenjem uvjeta životne dobi i mirovinskog staža za ostvarivanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu. Sve predstavke i pritužbe obrađene su u skladu sa zakonskim propisima, a odgovori su dani pisano i usmeno.

Zavodu je u 2017. bio podnesen i riješen 31 zahtjev prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Najveći broj zahtjeva odnosio se na traženje informacije vezano uz stanje, odnosno rješavanje konkretnog mirovinskog predmeta. Svi zahtjevi obrađeni su, a odgovori su dani na način i u roku (15 dana) utvrđenim Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2017. godini imalo je izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda, u sklopu kojih su kao digitalna publikacija redovito izdavane Statističke informacije HZMO-a (tromjesečno). Također, redovito je objavljivan i mjesečni prilog Mirovinski vodič HZMO u Hrvatskom umirovljeničkom listu i info.HZMO u publikaciji SUH-a Glas umirovljenika. Za potrebe informiranja radnika Zavoda objavljujane su obavijesti na intranetskim stranicama Zavoda. Izrađeno je 15 informativnih brošura iz različitih područja rada Zavoda, koje su dostupne na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

U 2017. u Zavodu se pridavala velika pozornost unaprjeđivanju javnosti rada i odnosa Zavoda s javnošću. Osobita pozornost usmjeravala se na približavanje rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti, osiguravanjem dostupnosti aktualnih i traženih informacija na više načina, a najčešće: izravnim kontaktom s osiguranicima i korisnicima, preko internetskih stranica, web-servisa, od kojih je najznačajniji, već niz godina, onaj koji pruža mogućnost besplatnog informativnog izračuna svote mirovine, izdavanjem stručno-informativnih publikacija te brošura i letaka. Sve navedene aktivnosti provodile su se i u 2017. godini radi unaprjeđivanja znanja o djelatnosti kojom se Zavod bavi, postizanja pozitivne slike o radu Zavoda u javnosti i percepcije Zavoda kao moderne javne ustanove na usluzi građanima.

VI. FINANCIJSKO POSLOVANJE

1. FINANCIJSKO POSLOVANJE ZAVODA

Poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2017. godinu¹, koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017.² te u skladu s preraspodjelom sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 24. svibnja, 18. i 29. prosinca 2017.

Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. godinu prikazuje prihode, koji su sastavni dio prihoda proračuna, i rashode Zavoda unutar Razdjela 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava - Glava 20. Prihodi Zavoda uplaćuju se na račun državnog proračuna, odnosno rashodi se izvršavaju s računa državnog proračuna.

Financijsko poslovanje Zavoda za 2017. godinu odvija se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o proračunu³
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna za 2017. godinu⁴
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu⁵
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu⁶.

PRIHODI, RASHODI I IZDACI ZAVODA

Ukupni prihodi Zavoda za 2017. ostvareni su u iznosu od 39.445.021.871 kn, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 39.432.184.219 kn. Višak prihoda i primitaka iznosi 12.837.652 kn.

¹ *Financijski plan Zavoda za 2017. godinu – Narodne novine, br. 119/16 i 113/17*

² *Državni proračun Republike Hrvatske za 2017. godinu – Narodne novine, br. 119/16 i 113/17*

³ *Zakon o proračunu - Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15*

⁴ *Zakon o izvršavanju Državnog proračuna za 2017. godinu - Narodne novine, br. 119/16 i 113/17*

⁵ *Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu - Narodne novine, br. 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17*

⁶ *Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu - Narodne novine, br. 124/14, 115/15 i 87/16*

U *Tablici 1.* prikazani su podaci o ostvarenim prihodima, rashodima i izdacima za 2017. i 2016. godinu.

Tablica 1. Prihodi, rashodi i izdaci Zavoda za 2017. i 2016.

	Ostvarenje za 2017.	Struktura ostvarenja u %	Ostvarenje za 2016.	Indeks Ostv.2017. Ostv.2016.
1	2	3	4	5(2/4)
PRIHODI				
1. Prihodi iz proračuna	39.279.448.548	99,58	38.677.583.927	101,6
- iz izvora financiranja doprinosi za mirovinsko osiguranje	21.087.078.907	53,46	20.139.285.781	104,7
- iz izvora financiranja opći prihodi i primici	18.192.223.458	46,12	18.538.298.146	98,1
- iz izvora financiranja sredstva učešća za pomoći	77.183	0,00	0	0,0
- iz izvora financiranja ostale refundacije iz pomoći EU	69.000	0,00	0	0,0
2. Vlastiti prihodi	2.503.945	0,01	3.185.857	78,6
3. Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	364.314	0,00	28.130	-
4. Ostale pomoći	31.759	0,00	1.415.097	2,2
5. Ostali prihodi za posebne namjene	162.673.305	0,41	28.272.546	575,4
UKUPNI PRIHODI (1.- 5.)	39.445.021.871	100,00	38.710.485.557	101,9
RASHODI I IZDACI				
1. Mirovine i mirovinska primanja	37.670.504.893	95,53	36.805.261.849	102,4
2. Financijski rashodi	30.011.019	0,08	35.478.849	84,6
3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelj individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	9.298.224	0,02	8.748.973	106,3
4. Školarine i ostali rashodi	86.721	0,00	74.860	115,8
5. Doplatak za djecu	1.362.678.816	3,46	1.479.591.693	92,1
6. Izdaci	1.025.102	0,00	970.366	105,6
7. Rashodi za zaposlene	271.377.439	0,69	264.497.409	102,6
8. Materijalni rashodi	81.605.452	0,21	78.579.930	103,9
9. Nabava nefinancijske imovine	5.596.553	0,01	9.529.327	58,7
UKUPNI RASHODI I IZDACI (1.- 9.)	39.432.184.219	100,00	38.682.733.256	101,9
Višak prihoda i primitaka	12.837.652		27.752.301	
Višak prihoda i primitaka - preneseni	51.730.491		23.638.182	
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	64.568.143		51.390.483	

1. Prihodi

Ukupni prihodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. godinu ostvareni su u iznosu od **39.445.021.871 kn** i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. U odnosu na 2016. godinu veći su za 1,9%.

Odnose se na prihode iz proračuna, vlastite prihode, tekuće pomoći od institucija i tijela EU, ostale pomoći i ostale prihode za posebne namjene.

Prihodi iz proračuna ostvareni su u iznosu od 39.279.448.548 kn, i to: iz izvora financiranja doprinosi za mirovinsko osiguranje u iznosu od 21.087.078.907, iz izvora financiranja opći prihodi i primici u iznosu od 18.192.223.458 kn, iz izvora financiranja sredstva učešća za pomoći u iznosu od 77.183 kn i izvora financiranja ostale refundacije iz pomoći EU u iznosu od 69.000 kn.

- Prihodima iz proračuna iz izvora financiranja doprinosi za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti financiraju se mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju priznatih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda. Ostvareni su u iznosu od 21.087.078.907 kn, čine 53,46% ukupnih prihoda, a u odnosu na 2016. veći su za 947.793.126 kn ili 4,7%.
- Prihodima iz proračuna iz izvora financiranja opći prihodi i primici financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, dodaci odnosno povećanje mirovina prema posebnim

zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za osiguranike iz članka 14. i 27. stavka 6. ZOMO-a (sve u skladu s člankom 155. ZOMO-a), nedostatak sredstava od doprinosa u skladu s člankom 156. ZOMO-a i doplatka za djecu.

Ostvareni su u iznosu od 18.192.223.458 kn i čine 46,12% ukupnih prihoda. U odnosu na 2016. godinu manji su za 346.074.688 kn ili 1,9%.

U *Tablici 2.* prikazana je struktura prihoda iz proračuna iz izvora financiranja opći prihodi i primici za 2017. i 2016. godinu.

Tablica 2. Prihodi iz proračuna iz izvora financiranja opći prihodi i primici za 2017. i 2016.

Vrsta prihoda	Ostvarenje 2017.	Struktura 2017. u %	Ostvarenje 2016.	Struktura 2016. u %	u kn
					Indeks 2017. 2016.
1	2	3	4	5	6(2/4)
1. Dodatak od 100 kn i 6%	917.130.770	5,04	965.406.179	5,21	95,0
2. Prihodi za pokriće nedostatka prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te ostala nedostatna sredstva od doprinosa	6.593.743.524	36,24	7.004.496.777	37,78	94,1
3. Mirovine ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, bez dodataka iz točke 1., 4. i 5.	5.240.934.244	28,81	5.124.692.067	27,64	102,3
4. Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima	1.730.090.069	9,51	1.795.735.254	9,69	96,3
5. Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	2.347.643.035	12,90	2.168.376.176	11,70	108,3
UKUPNO (1.-5.)	16.829.544.642		17.058.706.453		98,7
6. Doplatka za djecu	1.362.678.816	7,49	1.479.591.693	7,98	92,1
UKUPNO (1. - 6.)	18.192.223.458	100,00	18.538.298.146	100,00	98,1

Slika 1 – Struktura prihoda iz proračuna iz izvora financiranja opći prihodi i primici

Ad 1) Prihodi ostvareni za dodatak od 100 kn i 6% smanjeni su za 5,0% u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenog broja korisnika mirovina kojima se isplaćuje ovaj dodatak. Isplaćuje se u skladu sa Zakonom o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina⁷ i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju⁸, a odnosi se na dug umirovljenicima za razdoblje od 1. rujna 1993. do 30. lipnja 1998.

Ad 2) Prihodi ostvareni za pokrivanje nedostatka prihoda zbog uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te ostala nedostatna sredstva od doprinosa smanjeni su za 5,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Ad 3) Prihodi ostvareni za mirovine ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima povećani su za 2,3% u odnosu na prethodnu godinu zbog:

- izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 120/16) od 1. siječnja 2017. kojima su navedene mirovine usklađene s važećom aktualnom vrijednosti mirovine iz članka 88. ZOMO-a i time je izjednačena aktualna vrijednost mirovina ostvarenih prema općem i posebnom propisu
- redovitog usklađivanja mirovina prema članku 88. ZOMO-a (povećanje od 1. siječnja 2017. za 0,65% i od 1. srpnja 2017. za 2,1%)
- primjene Odluke o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 88/17) od listopada 2017.

Ad 4) Prihodi ostvareni za povećanje mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima smanjeni su za 3,7% u odnosu na prethodnu godinu zbog smanjenog broja korisnika. Navedeno povećanje mirovina isplaćuje se u skladu sa Zakonom o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima⁹, a odnosi se na mirovine koje su ostvarene do 31. prosinca 1998.

Ad 5) Prihodi ostvareni za dodatke odnosno povećanje mirovine u skladu sa Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju¹⁰ veći su za 8,3% u odnosu na prethodnu godinu zbog porasta broja novih korisnika koji su ostvarili mirovinu od 1. siječnja 1999.

Ad 6) Prihodi za doplatak za djecu u odnosu na prethodnu godinu manji su za 7,9% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece u 2017. godini.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 2.503.945 kn, a u odnosu na 2016. godinu manji su za 21,4% zbog smanjene naplate prihoda od zakupnina poslovnih prostora koji su u vlasništvu Zavoda.

⁷ Zakon o prenošenju sredstava Državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina - Narodne novine, broj 102/98

⁸ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 30/04

⁹ Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima - Narodne novine, broj 127/00

¹⁰ Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 79/07

Tekuće pomoći od institucija i tijela EU ostvarene su u iznosu od 364.314 kn, a odnose se na refundaciju troškova za službena putovanja radnika Zavoda i intelektualne i osobne usluge u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.

Ostale pomoći ostvarene su u iznosu od 31.759 kn, a odnose se na prihode za obvezne doprinose za polaznike stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Ostali prihodi za posebne namjene ostvareni su u iznosu od 162.673.305 kn i čine 0,41% ukupnih prihoda. Od toga se iznosa 162.672.630 kn odnosi na prihod koji je ostvaren uplatama nositelja mirovinskog osiguranja u državama nastalim na području bivše Jugoslavije u povodu odštetnog zahtjeva koji je Zavod prema tim nositeljima postavio u postupku preračuna mirovina primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju s tim državama. Ovi su prihodi Odlukom Vlade od 12. listopada 2016. namijenjeni za isplatu neisplaćenih svota mirovina primjenom Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji.

2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci za 2017. godinu ostvareni su u iznosu od **39.432.184.219 kn** i u odnosu na 2016. godinu veći su za 1,9%.

Mirovine i mirovinska primanja

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 37.670.504.893 kn, što čini 95,53% ukupnih rashoda. U odnosu na 2016. godinu veći su za 2,4%.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja povećani su zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina u skladu s člankom 88. ZOMO-a koje je iznosilo 2,76%, i to: od 1. siječnja 2017. za 0,65% i od 1. srpnja 2017. za 2,1%
- primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 120/16) kojima su mirovine korisnicima mirovine određene, odnosno ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima od 1. siječnja 2017. usklađene s važećom aktualnom vrijednosti mirovine iz članka 88. ZOMO-a i time je izjednačena aktualna vrijednost mirovina ostvarenih prema općem i posebnom propisu
- primjene Odluke o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 88/17) koja se primjenjuje od listopada 2017.
- isplate neisplaćenih mirovina pripadnicima Hrvatskog vijeća obrane i članovima njihovih obitelji za 2007. i 2008. godinu u iznosu od 149.332.297 kn.

Financijski rashodi

Financijski rashodi za 2017. godinu iznosili su 30.011.019 kn, od toga se 29.641.568 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 369.451 kn na ostale financijske rashode Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,08%. U odnosu na 2016. godinu manji su za 15,4% zbog smanjenja broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte.

Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika

Rashodi za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika (II. stup) iznosili su 9.298.224 kn, a u odnosu na 2016. godinu veći su za 6,3% zbog povećanja osnovice za obračun doprinosa i broja korisnika. U strukturi ukupnih rashoda čine 0,02%.

Ostali rashodi (školarine i naknade štete)

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 86.721 kn, od kojih se 72.545 kn odnosi na školarine prema Planu školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog osposobljavanja radnika Zavoda, a 14.176 kn na naknade štete pravnim i fizičkim osobama.

Doplatak za djecu

Rashodi za doplatak za djecu za 2017. iznosili su 1.362.678.816 kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 3,46%. U odnosu na 2016. godinu manji su za 7,9% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece u 2017. godini.

Izdaci

Izdatak u iznosu od 1.025.102 kn odnosi se na otplatu glavnice prema ugovoru o financijskom lizingu za informatičku opremu nabavljenu u 2015. godini.

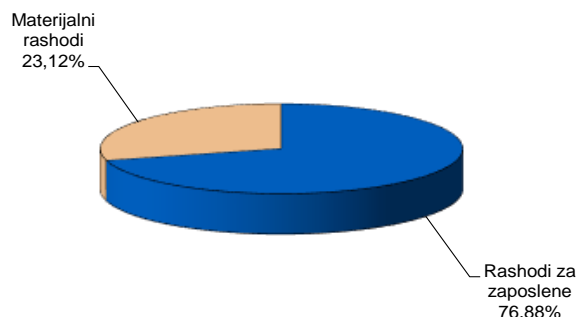
3. Rashodi poslovanja

U *Tablici 3.* prikazani su rashodi poslovanja za 2017. i 2016. godinu.

Tablica 3. Rashodi poslovanja za 2017. i 2016.

Redni broj	Vrsta rashoda	Ostvarenje 2017.	Struktura u %	Ostvarenje 2016.	<i>u kn</i>
					Indeks Ostv.2017. Ostv.2016.
0	1	2	3	4	5(2/4)
	RASHODI POSLOVANJA	352.982.891	100,00	343.077.339	102,9
1.	Rashodi za zaposlene	271.377.439	76,88	264.497.409	102,6
2.	Materijalni rashodi	81.605.452	23,12	78.579.930	103,9

Rashodi poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2017. godinu iznosili su 352.982.891 kn, a u odnosu na 2016. veći su za 2,9%.

Slika 2 - Struktura rashoda poslovanja**Rashodi za zaposlene**

Rashodi za zaposlene u 2017. iznosili su 271.377.439 kn, odnosno 0,69% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2016. veći su za 2,6%.

Rashodi za bruto plaće veći su za 2,7% zbog povećanja osnovice od 2% u veljači, rujnu i prosincu 2017. prema odlukama o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama¹¹ i Odluci o isplati materijalnih prava i drugih naknada i o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama¹². Ostali rashodi za zaposlene veći su za 1,1% u odnosu na 2016. godinu zbog povećanih rashoda za jubilarne nagrade i za redovne otpremnine. Rashodi za doprinose na plaće povećani su za 2,3% zbog povećanja rashoda za bruto plaće.

U 2017. godini radnicima Zavoda plaće su se isplaćivale u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u HZMO-u, Zakonom o plaćama u javnim službama¹³, Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama¹⁴, Pravilnikom o radu¹⁵, Kolektivnim ugovorom za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje¹⁶, Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika¹⁷ i Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama¹⁸.

U *Tablici 4.* prikazani su podaci o rashodima za zaposlene za 2017. i 2016. godinu.

¹¹ Odluka o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama - Narodne novine, br. 123/16 i 87/17

¹² Odluka o isplati materijalnih prava i drugih naknada i o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama - Narodne novine, broj 118/17

¹³ Zakon o plaćama u javnim službama – Narodne novine, br. 27/01 i 39/09

¹⁴ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama – Narodne novine, br. 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 127/07, 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 i 74/17

¹⁵ Pravilnik o radu od 26. siječnja 2004., 18. studenoga 2004., 15. veljače 2005., 16. prosinca 2009., 18. lipnja 2010., 14. prosinca 2010., 31. prosinca 2012., 8. svibnja 2014., 6. veljače 2015. i 27. veljače 2017.

¹⁶ Kolektivni ugovor za HZMO od 3. rujna 2009. i Kolektivni ugovor HZMO – Narodne novine, broj 146/12

¹⁷ Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika – Narodne novine, od 101/98 do 3/15

¹⁸ Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 141/12, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 24/17, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, broj 128/17

Tablica 4. Rashodi za zaposlene za 2017. i 2016.

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2016.	Indeks 2017. 2016.
1	2	3	4(2/3)
1. Bruto plaće	222.508.582	216.605.253	102,7
2. Ostali rashodi za zaposlene	11.223.363	11.100.061	101,1
3. Doprinosi na plaće	37.645.494	36.792.095	102,3
UKUPNO	271.377.439	264.497.409	102,6
Prosječan broj zaposlenih	2 561	2 631	97,3

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u 2017. godini iznosili su **81.605.452 kn**, u odnosu na 2016. godinu veći su za 3,9%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,21%. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge koji su veći za 9,3%, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za zakupnine i najamnine (licence s rokom korištenja do jedne godine i unajmljivanje softvera), za zdravstvene usluge (sistematski pregled), intelektualne i osobne usluge (energetski certifikat, procjena stanova, strategija ICT sustava) i računalne usluge.

U *Tablici 5.* prikazani su podaci o materijalnim rashodima za 2017. i 2016. godinu.

Tablica 5. Materijalni rashodi za 2017. i 2016.

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2016.	Indeks 2017. 2016.
1	2	3	4(2/3)
1. Naknade troškova zaposlenima	8.304.673	8.330.989	99,7
2. Rashodi za materijal i energiju	12.191.183	12.765.001	95,5
3. Rashodi za usluge	57.359.512	52.455.968	109,3
4. Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (polaznici stručnog osposobljavanja)	1.079.299	2.526.850	42,7
5. Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	2.670.785	2.501.122	106,8
UKUPNO	81.605.452	78.579.930	103,9

Nabava nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2017. iznosili su 5.596.553 kn, a odnose se na:

	u kn
Nematerijalnu imovinu	85.980
- licence	61.980
- ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja	24.000
Postrojenja i opremu	2.003.775
- uredska oprema i namještaj	1.782.315
- komunikacijska oprema	69.625
- oprema za održavanje i zaštitu	131.931
- instrumenti, uređaji i strojevi	1.113
- uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	18.791
Nematerijalnu proizvedenu imovinu	633.313
- ulaganje u računalne programe	633.313
Rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	2.873.485
- dodatna ulaganja na građevinskim objektima	2.873.485

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2017. u odnosu na 2016. manji su za 41,3%. Rashodi za nabavu računalne opreme i licenci manji su u odnosu na 2016. godinu za 75,6%, a rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini veći su za 69,0% i iznosili su 2.873.485 kn. Većinu ovih rashoda čine dodatna ulaganja na građevinskim objektima u područnom uredu u Dubrovniku (1.547.948 kn) i u Požegi (98.868 kn), a ostali dio ovih rashoda odnosi se na ulaganja u Područni ured u Zadru, u područnu službu u Osijeku, Splitu i Zagrebu te u Središnju službu.

2. POSLOVANJE SREDSTVIMA ZA DOPLATAK ZA DJECU

Financijsko poslovanje sredstvima za doplatku za djecu za 2017. godinu odvijalo se u skladu sa:

- Zakonom o doplatku za djecu¹⁹
- Zakonom o proračunu
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu
- Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcijama za 2018. i 2019. godinu²⁰
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
- Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji²¹.

Zakonom o doplatku za djecu propisani su uvjeti za stjecanje prava na doplatku za djecu i visina doplatka za djecu.

Osnovica za obračun naknada i drugih primanja za 2017. iznosila je 3.326,00 kn (članak 22. stavak 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017.). Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Sredstva za doplatku za djecu za 2017. godinu ostvarena su u iznosu od 1.362.678.816 kn i u odnosu na 2016. godinu manja su za 7,9%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu) koja su u 2017. godini iznosila 276.553.500 kn za prosječno mjesečno 35 619 korisnika doplatka za djecu.

Pravo na doplatku za djecu stječe korisnik pod uvjetom:

1. da mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 50% proračunske osnovice (dohodovni cenzus) i
2. da živi u kućanstvu s djetetom
 - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatku za djecu u visini od 9% proračunske osnovice po djetetu

¹⁹ Zakon o doplatku za djecu - Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12 i 82/15

²⁰ Državni proračun Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcije za 2018. i 2019. godinu - Narodne novine, br. 119/16

²¹ Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - Narodne novine, br. 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13, 148/13 i 92/14

- ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34% i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatka za djecu u visini od 7,5% proračunske osnovice po djetetu
- ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67% i 50% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatka za djecu u visini od 6% proračunske osnovice po djetetu.

Prema članku 18. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu, korisniku uz utvrđeni iznos doplatka za djecu pripada i dodatak u iznosu od po 500,00 kn za treće i četvrto dijete.

Za dijete bez oba roditelja ili ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost i za dijete s oštećenjem zdravlja, prema propisima iz socijalne skrbi, iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

Za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, iznos doplatka za djecu povećava se za 15%.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja, prema propisima iz socijalne skrbi, doplatka za djecu određuje se u iznosu od 25% od proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno.

Za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata korisniku pripada doplatka za djecu u visini od 9% od proračunske osnovice i taj iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

U *Tablici 6.* prikazan je pregled određivanja dohodovnog cenzusa i iznosa doplatka za djecu.

Tablica 6. Dohodovni cenzus i iznos doplatka za djecu od 1. siječnja 2017.

PRORAČUNSKA OSNOVICA ZA GODINU		2017.	3.326,00
<i>u kn</i>			
DOHODOVNI CENZUS 2016.			
prvi cenzus	16,33% proračunske osnovice	543,14	
drugi cenzus	16,34% - 33,66% proračunske osnovice	543,15 - 1.119,53	
treći cenzus	33,67% - 50% proračunske osnovice	1.119,54 - 1.663,00	

U *Tablici 7.* prikazani su podaci o iznosima doplatka za djecu.

Tablica 7. - Iznosi doplatka za djecu u 2017. godini

IZNOS DOPLATKA		u 2017.
za prvi cenzus	9%	299,34
za drugi cenzus	7,5%	249,45
za treći cenzus	6%	199,56
invalidno dijete	25%	831,50
za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata	299,34 kn + 25%	374,18
za dijete s poteškoćama u razvoju ili bez oba roditelja	299,34 kn + 25%	374,18
	249,45 kn + 25%	311,81
	199,56 kn + 25%	249,45
za dijete s jednim roditeljem	299,34 kn + 15%	344,24
	249,45 kn + 15%	286,87
	199,56 kn + 15%	229,49
Za treće i za četvrto dijete doplatka se povećava po 500,00 kn.		

U *Tablici 8.* prikazani su podaci o prosječnom broju korisnika doplatka za djecu, broju djece i prosječnom iznosu doplatka za djecu.

Tablica 8. *Prosječan broj korisnika doplatka za djecu, broj djece i prosječan iznos doplatka za djecu*

	2017.	2016.	Indeks 2017. 2016.
1	2	3	4(2/3)
Prosječan broj korisnika doplatka za djecu	154 818	174 576	88,7
Prosječan broj djece koja primaju doplatka za djecu	294 599	328 896	89,6
Prosječan iznos doplatka za djecu u kn	385,23	374,77	102,8

Izvor: Baza podataka Zavoda

PRIHODI I RASHODI

U *Tablici 9.* prikazani su podaci o prihodima i rashodima sredstava za doplatka za djecu

Tablica 9. *Prihodi i rashodi sredstava za doplatka za djecu za 2017. i 2016.*

	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2016.	Indeks 2017. 2016.
1	2	3	4(2/3)
<i>u kn</i>			
PRIHODI			
1. Prihod iz proračuna	1.362.678.816	1.479.591.693	92,1
UKUPNI PRIHODI	1.362.678.816	1.479.591.693	92,1
RASHODI			
1. Doplatka za djecu	1.362.678.816	1.479.591.693	92,1
UKUPNI RASHODI	1.362.678.816	1.479.591.693	92,1

Prihodi

Ukupni prihodi za 2017. ostvareni su u iznosu od 1.362.678.816 kn i u odnosu na 2016. godinu manji su za 116.912.877 kn ili 7,9%.

Rashodi

Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2017. ostvareni su u iznosu od 1.362.678.816 kn i u odnosu na 2016. godinu manji su za 116.912.877 kn ili 7,9% zbog smanjenja prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 11,3%, prosječnog broja djece koja primaju doplatka za djecu za 10,4%, a prosječan iznos doplatka za djecu povećan je za 2,8%.

VII.

PORTFELJ ZAVODA

1. PORTFELJ ZAVODA NA DAN 31. PROSINCA 2017.

Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske¹ 30. srpnja 2013. osnovani su Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP), kao pravni sljednik Agencije za upravljanje državnom imovinom, i Državni ured za upravljanje državnom imovinom (sljednik Središnji državni ured od 16. listopada 2016.), kao središnje tijelo za upravljanje i raspolaganje državnom imovinom i koordinaciju upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) u odnosu na središnja tijela državne uprave i druga tijela, odnosno pravne osobe osnovane posebnim zakonima, koji su imatelji, odnosno raspolazu imovinom u vlasništvu RH. Također, Državni ured za upravljanje državnom imovinom sudjeluje s nadležnim ministarstvima u utvrđivanju smjernica za upravljanje trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama od strateškog i posebnog interesa za RH.

Djelatnost CERP-a je upravljanje dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima imatelj kojih je RH, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za RH, te dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanacije i privatizacije banaka, osim onih trgovačkih društava čije je upravljanje i raspolaganje uređeno posebnim zakonom.

Dana 13. studenoga 2016. stupio je na snagu Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave². Navedenim Zakonom ustanovljeno je Ministarstvo državne imovine, a Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom prestao je s radom.

Struktura i vrijednost portfelja

Na dan 31. prosinca 2017. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 51 trgovačko društvo, iznosila je 1.615.493.757,00 kuna. Na listu Zagrebačke burze uvršteno je 14 društava.

Tablica 1. Struktura vlasništva Zavoda 31. prosinca 2017.

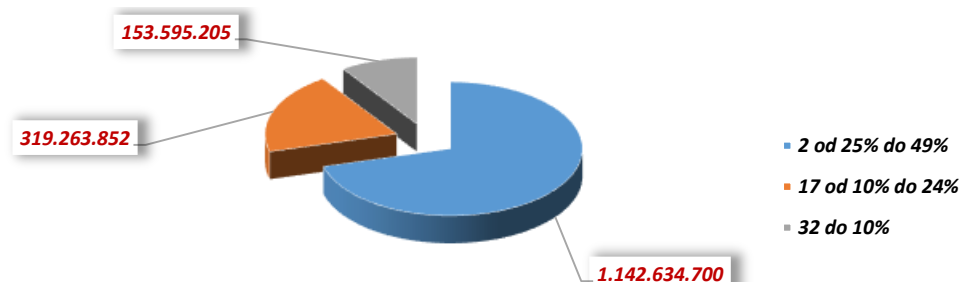
Redni broj	% vlasništva Zavoda	Broj društava	Nominalna vrijednost	%
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1.	od 25 do 49%	2	1.142.634.700	70,73
2.	od 10 do 24%	17	319.263.852	19,76
3.	do 10%	32	153.595.205	9,51
UKUPNO		51	1.615.493.757	100,00

u kn

¹ Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, br. 94/13, 18/16 i 89/17

² Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave - Narodne novine, br. 104/16

Slika 1 – Struktura vlasništva Zavoda

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. smanjena je za 5.097.775,00 kuna.

Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2017. prikazana je u Tablici 2.

Tablica 2. Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2017.

u kn

Red. br.	Opis	Nominalna vrijednost
0	1	2
A.	Društva u stečaju	
1.	CRSH d.o.o. Križevci	-4.980.000,00
2.	Rekord d.o.o. Osijek	-11.200,00
	UKUPNO DRUŠTVA U STEČAJU	-4.991.200,00
B.	Povećanje temeljnog kapitala	
1.	Janaf d.d. Zagreb	37.544.000,00
2.	Međimurje Bidra d.d. Čakovec	1.457,00
3.	Zadarska tiskara d.d. Zadar	28.960,00
	UKUPNO POVEĆANJE TEMELJNOG KAPITALA	37.574.417,00
C.	Smanjenje temeljnog kapitala	
1.	Autoprijevoz d.d. Otočac	-1.478.920,00
2.	Jadroplov d.d. Split	-6.700.020,00
3.	Puljanka d.d. Pula	-10.806.840,00
4.	Rekord d.o.o. Osijek	-40,00
	UKUPNO SMANJENJE TEMELJNOG KAPITALA	-18.985.820,00
D.	Brisana društva	
	-	-
	UKUPNO BRISANA DRUŠTVA	0,00
E.	Novo društvo	
1.	Autotrans Lika d.d. Otočac	1.155.148,00
2.	Tvin d.o.o. Virovitica	84.600,00
	UKUPNO NOVA DRUŠTVA	1.239.748,00
F.	Prodana društva	
1.	DTR d.d. Zagreb	-46.620,00
2.	Đuro Đaković Tup Standard d.d. Zagreb	-601.290,00
3.	Hotel Medena d.d. Seget Donji	-8.751.730,00
4.	Luka Rijeka d.d. Rijeka	-8.567.840,00
5.	PIK Vinkovci d.d. Vinkovci	-8.000,00
6.	Poljoprivreda Lipik d.d. Lipik	-1.954.440,00
7.	Puljanka d.d. Pula (djelomična prodaja)	-5.000,00
	UKUPNO PRODANA DRUŠTVA	-19.934.920,00
	SVEUKUPNO	-5.097.775,00

U 2017. od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 93.332.504,72 kn, od toga s osnove naplate dividende 67.812.939,55 kn te od prodaje portfelja 25.519.565,17 kn.

Na dan 31. prosinca 2017. potraživanja vezana uz portfelj Zavoda iznosila su 146.317.513,79 kn, od toga 146.280.777,97 kn odnosi se na potraživanje od CERP-a po osnovi prodaje dionica ili udjela te 36.735,82 kn na potraživanje po osnovi dividendi.

2. HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO). Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*³, a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom, u koji je prenesen dio portfelja Zavoda. HMID upravlja jednim investicijskim fondom - Kapitalnim fondom d.d., zatvorenim alternativnim investicijskim fondom s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a i Kapitalnog fonda obavlja HANFA.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja Kapitalnog fonda d.d., a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

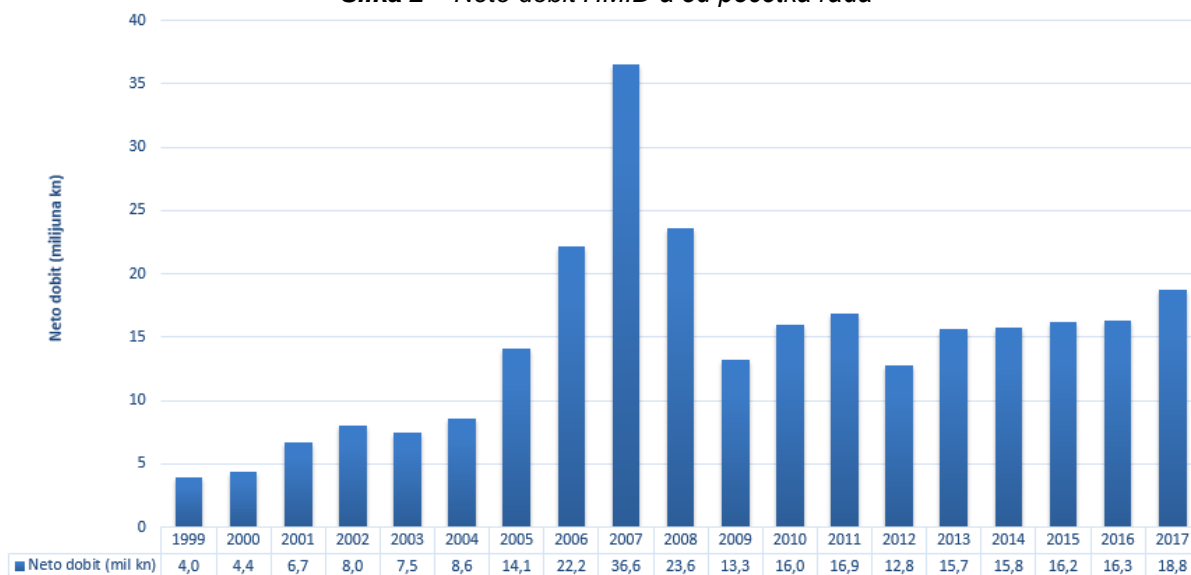
Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje Kapitalnim fondom koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine Fonda, umanjene za financijske obveze.

Tablica 3. Račun dobiti i gubitka HMID-a od 1. siječnja do 31. prosinca 2017.

	31.12.2017.	31.12.2016.	2017./2016. (promjena u %)
Prihodi od naknada od upravljanja investicijskim fondovima	29.090.641 kn	25.669.313 kn	+13,33
Financijski prihodi i rashodi	642.200 kn	856.325 kn	-25,01
Opći i administrativni troškovi poslovanja	-6.773.558 kn	-6.179.715 kn	+9,61
Amortizacija i vrijednosno usklađivanje ostale imovine	-59.988 kn	-94.008 kn	-36,19
Rezerviranja	0 kn	0 kn	-
Ostali prihodi i rashodi poslovanja	1.693 kn	64.561 kn	-97,38
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	22.900.987 kn	20.316.475 kn	+12,72
Porez na dobit	4.114.709 kn	4.039.880 kn	+1,85
Dobit ili gubitak	18.786.278 kn	16.276.595 kn	+15,42

U 2017. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 18.786.278 kn.

³ Zakon o alternativnim investicijskim fondovima - Narodne novine br. 16/13 i 143/14

Slika 2 – Neto dobit HMID-a od početka rada

Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 159,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

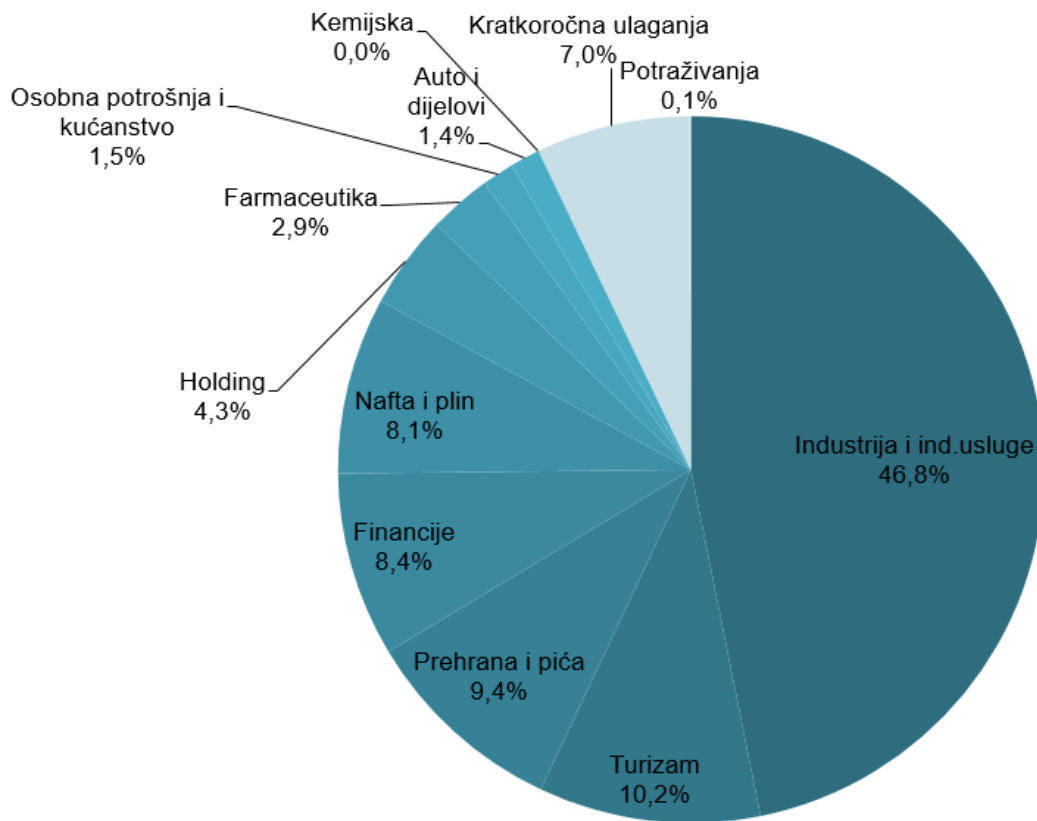
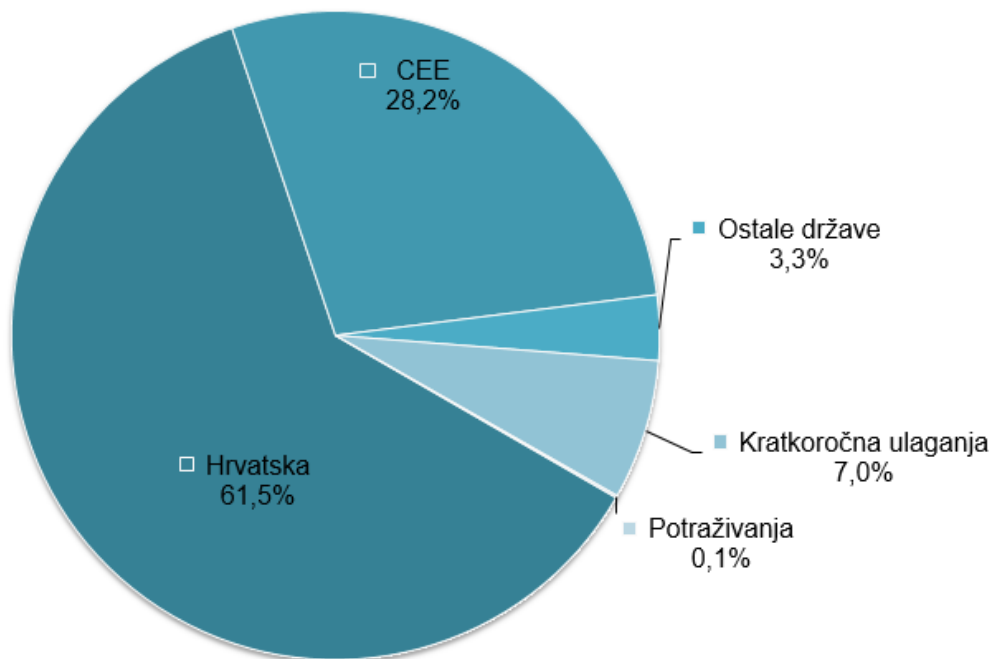
Kapitalni fond d.d. je zatvoreni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom*, a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom*. Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2017. iznosila je 1.293.708.014 kuna. U 2017. godini Kapitalni fond ostvario je neto dobitak od 28.003.666 kuna. Ostala sveobuhvatna dobit iznosi 49.227.060 kuna, a ukupna sveobuhvatna dobit u 2017. iznosi 74.279.398 kuna. Vrijednost neto imovine Fonda porasla je u 2017. godini za 65,4 milijuna kuna ili 5,33%.

Tablica 4. Rezultati Kapitalnog fonda od početka rada

Odnosi se na razdoblje od 26.3.1999. do 31.12.2017.	
Rast neto imovine Fonda	249,8%
Prosječan godišnji rast neto imovine Fonda, uključujući isplaćenu dividendu	8,5 %
Rast neto imovine Fonda (mil. kn)	923,9
Isplaćena dividenda (mil. kn)	166,3
Starost Fonda u godinama	18,8

Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi od 8,5%. Ukupno od početka rada Kapitalni fond povećao je svoju imovinu za 249,8% ili za 923,9 milijuna kuna i isplatio vlasniku 166,3 milijuna kuna dividende.

Slika 3 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema djelatnostima na dan 31. prosinca 2017.**Slika 4** - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema državama na dan 31. prosinca 2017.

Dividenda Kapitalnog fonda i udio u dobiti HMID-a uplaćuje se vlasniku, na račun državnog proračuna. Od početka poslovanja uplaćeno je ukupno 326 milijuna kuna.

VIII.

OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2017.

Strateškim planom Zavoda za razdoblje 2017. - 2019. utvrđeni su zadaci i aktivnosti kojima će se postići provedba **općeg cilja: Dostojna starost**, definiranog Strateškim planom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava za razdoblje 2017. - 2019.

Unutar općeg cilja, kao **poseban cilj** za provedbu kojega je mjerodavan Zavod, definirano je **Osiguranje provedbe i unaprjeđenje mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti**.

Radi provedbe posebnog cilja, Strateškim planom Zavoda za razdoblje 2017. - 2019. utvrđeni su specifični ciljevi i definirane aktivnosti radi provedbe specifičnih ciljeva u razdoblju za koje je strateški plan donesen, a Godišnjim planom rada Zavoda za 2017. utvrđeni su specifični ciljevi u 2017. i aktivnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica Zavoda kojima su se tijekom 2017. ostvarivali ciljevi definirani Strateškim planom Zavoda.

Specifični ciljevi Zavoda za razdoblje 2017. - 2019.:

- 1. Povećanje ažurnosti poslovanja Zavoda**
- 2. Unaprjeđenje administrativno-tehničke podrške sustavu.**

Radi ostvarenja navedenih specifičnih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2017. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni planirani poslovi obavljani su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

I. Projekti za provedbu zakonskih izmjena te unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda

Tijekom 2017. dovršeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti:

Osnovna mirovina – U skladu s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju kojima je utvrđeno da se osiguranicima koji su osigurani na osnovi individualne kapitalizirane štednje mirovina određuje kao osnovna mirovina, realizacijom aktivnosti u okviru ovog Projekta omogućen je konačan unos podataka u Banku podataka umirovljenika te su obavljene prilagodbe indikatora o osnovnoj mirovini radi prijenosa kapitaliziranih sredstava. Također, osiguranicima je omogućena izrada informativnog izračuna podnošenjem zahtjeva u papirnatom obliku ili putem korisničkih stranica.

Provedba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – U sklopu Projekta provedbe Zakona o izmjenama i dopunama ZOMO-a (Narodne novine, br. 120/16), svim korisnicima kojima je mirovina određena odnosno koja je ostvarena prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima te kojima je mirovina razdvojena na dio mirovine prema općem propisu i dio mirovine prema posebnom propisu utvrđena je nova jedinstvena svota mirovine te su donesena automatska rješenja za 177 590 korisnika mirovina.

Provedba Odluke Vlade Republike Hrvatske o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3.a Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 88/17) - Za korisnike mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima, kojima je mirovina smanjena prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13), izvršen je povrat iznosa za koji je mirovina umanjena, automatskim putem, za približno 44 500 korisnika mirovina.

Evidentiranje i obrada podataka s obrazaca G1, G2 i G3 nakon uspostave razmjene podataka s FINA-om – Radi upućivanja sredstava izuzetih od ovrhe na poseban račun ovršenika, realizacijom ovoga Projekta omogućeno je preuzimanje i evidentiranje podataka o računima zaštićenih primanja i transakcijskim (tekućim) računima korisnika mirovinskih primanja, alimentacija obračunatih od mirovinskih primanja i doplatka za djecu prema OIB-u korisnika, kao i njihovo automatsko evidentiranje u bazu podataka umjesto dosadašnjeg ručnog unosa podataka u područnim službama/uredima Zavoda.

U sklopu rada na ostalim projektima, završene su pojedine faze projekata, odnosno izrađena je projektna dokumentacija za sljedeće projekte:

Formiranje baze podataka radi praćenja svota novoodređenih mirovina prema čl. 37. Sporazuma s R Slovenijom i čl. 43. Ugovora s BiH i njihovog zbroja - Radi praćenja podataka o novoodređenim mirovinama i njihovom zbroju formirat će se baza podataka u kojoj će se evidentirati podaci o korisnicima kojima je zbroj mirovina manji prema čl. 37. Sporazuma sa Slovenijom ili čl. 43. Ugovora s BiH, a korisniku se i dalje isplaćuje ranije priznata mirovina.

Provedba Zakona o prijenosu mirovinskih prava - Provedbom Zakona o prijenosu mirovinskih prava (Narodne novine, broj 117/17) omogućit će se prijenos mirovinskih prava u sustav mirovinskog osiguranja Europske unije, stečenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u RH prije stupanja u službu institucije, tijela, ureda ili agencije EU te prijenos, odnosno prihvata mirovinskih prava stečenih u sustavu mirovinskog osiguranja EU u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u RH nakon prestanka službe u instituciji, tijelu, uredu ili agenciji Europske unije radi omogućavanja ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja osobama koje su u svojem radnom vijeku dio razdoblja osiguranja navršile u mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske, prema propisima Republike Hrvatske, a dio radom u tijelima Europske unije.

Uvođenje e-Računa kao posebne mjere elektroničkog upravljanja dokumentacijom iz područja financijskog poslovanja - Budući da se poslovni procesi financijskog poslovanja odvijaju u više sustava, a računovodstveni sustav u Zavodu ne osigurava detaljnije informacije troškovnog i upravljačkog računovodstva, odnosno ažurne, lako dostupne i točne informacije o troškovima, treba osigurati transparentnu razmjenu podataka između sustava unutar i izvan Zavoda radi osiguranja nezavisnosti pojedinih komponenti sustava, kao i zaprimanje i procesiranje e-računa te povezivanje sa sustavom Državne riznice.

Provedba Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu - Realizacijom ovog Projekta provest će se Zakon o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu (Narodne novine, broj 127/17), kojim je propisano da će Zavod preuzeti imovinu, prava i obveze Umirovljeničkog fonda, preuzeti u svoje ime i za svoj račun predmete u postupcima koji se vode za račun Umirovljeničkog fonda, a koji nisu okončani do stupanja na snagu toga Zakona, snositi sve troškove nastale za račun bivšeg Umirovljeničkog fonda kao i troškove koji nakon stupanja na snagu Zakona nastanu u vezi s izvršenjem preostalih obveza proizašlih iz Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.

ESUD nadogradnja - Proširenje postojećeg sustava e-spisa obuhvaća unaprjeđenje u dijelu uredskog poslovanja i aplikativne podrške za uredsko poslovanje u okviru kojeg se provode upravni postupci te nepravni postupci koji su izravno vezani uz upravni postupak (npr. pretkompletiranje, obrade zahtjeva iz inozemstva i sl.). Projekt će se provoditi u dvoje faze: izrada dokumenta *Poslovna analiza* i unaprjeđenje funkcionalnosti sustava Zavoda u dijelu koji se odnosi na 20 transakcija uredskog poslovanja.

Osposobljavanje Zavoda za primjenu propisa EU na području koordinacije sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu - *Nepripadno isplaćena obiteljska davanja* – omogućit će se evidentiranje nepripadne isplate doplatka za djecu, potraživanja prema nadležnim ustanovama drugih država članica EU, evidentiranje uplata od inozemnih nadležnih ustanova i evidentiranje isplata zaostalih svota nadležnim ustanovama država članica EU te njihovo sustavno praćenje.

Osim poslova provedbe projekata, nastavljeni su i poslovi vezani uz korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Zavod kao korisnička institucija sudjeluje u projektu *Razvoj IT infrastrukture kao dio jačanja administrativnih kapaciteta i jačanje institucija za implementaciju regulativa u sustavu socijalne sigurnosti*, koji se financira iz sredstava *Prijelaznog instrumenta (Transition Facility)*. Cilj projekta je

omogućiti institucijama, korisnicima programa, pružanje učinkovitih usluga u području provedbe socijalne sigurnosti kako bi se institucije odgovarajuće pripremile za spajanje na EESSI sustav na razini EU-a. Uz Zavod, korisnička institucija je i REGOS, a korisnik je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava (MRMS). Predložene su dvije aktivnosti u dijelu koji se odnosi na Zavod: Razvoj informatičke infrastrukture i Implementacija e-arhive. Rad na ovom Projektu započeo je u prvom kvartalu 2016. Planirani rok za završetak svih aktivnosti je treći kvartal 2018.

Vežano uz korištenje strukturnih fondova EU za financijsko razdoblje 2014. - 2020., predstavnici Zavoda sudjelovali su u procesu programiranja projekata/aktivnosti koji su dio *Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.- OP ULJP*. Projekt *Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO* prihvatilo je Upravljačko tijelo (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava). U sklopu Specifičnog cilja 8.vii.2. (*Aktivnosti usmjerene jačanju kapaciteta tržišta rada....*) predložene su dvije skupine aktivnosti u kojima će Zavod sudjelovati radi ostvarenja postavljenog cilja: *edukacija* za opće i posebne kompetencije i IT poduka za radnike Zavoda u razvoju i korištenju aplikacija temeljenih na najnovijim tehnološkim rješenjima te *unaprjeđenje informacijske sigurnosti*. Izrađen je programski dokument *Sažetak operacije* kojim je Zavod kao korisnička institucija prema Upravljačkom tijelu (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) Operativnog programa iskazao namjeru provedbe i financiranje projekta. Upravljačko tijelo OP ULJP odobrilo je navedeni sažetak operacije u listopadu 2017. te se pristupilo izradi ostale natječajne dokumentacije (Prijavni obrazac A), u skladu s Pozivom za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage. Cjelokupna dokumentacija prosljeđena je na daljnje postupanje krajem prosinca 2017. Početak rada na projektu očekuje se početkom 2018.

U okviru Prioritetne osi 5 - Tehnička pomoć OP ULJP, Zavod je krajem kolovoza 2016., na temelju javnog poziva, aplicirao za dodjelu sredstava kojima bi se financirala izrada strateškog dokumenta kojim će se definirati daljnji razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija u Zavodu. Početkom siječnja 2017. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava dostavilo je Obavijest o dodjeli bespovratnih sredstava Zavodu kao korisničkoj instituciji iz Prioritetne osi 5 - Tehnička pomoć za financiranje navedenih usluga, s rokom za realizaciju usluga do kraja prosinca 2017. U skladu s navedenim rokom, izrađen je dokument Strategija razvoja IKT sustava s detaljnim planom aktivnosti za provedbu strategije.

U okviru konzorcija koji čine Ministarstvo uprave, FINA, Carnet, Ministarstvo financija - Porezna uprava, HZZO, SRCE, AZVO i HTZ, Zavod je tijekom 2016. i 2017. sudjelovao u provedbi projekta CEF eID (u okviru Instrumenta za povezivanje Europe) u sklopu kojeg su osigurani preduvjeti za provedbu eIDAS Uredbe broj 910/2014 o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke usluge na unutarnjem tržištu EU te ujedno integrirati *eID Digital Service Infrastructure* u postojeći NIAS sustav i javne e-usluge u Republici Hrvatskoj. Radi sukladnosti s eIDAS zahtjevima i integracijom s NIAS sustavom, provedena je prilagodba tehničkih i operativnih preduvjeta u Zavodu i time je EU/EEA državljanima omogućen pristup i korištenje elektroničkih usluga Zavoda u skladu s eIDAS zahtjevima. Osim prilagodbe korisničkog sučelja za pristup stranih državljana, izvršene su prilagodbe aplikacije za referente Zavoda radi obrade zahtjeva.

Također, u suradnji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, HZZ-om, HZZO-om i REGOS-om, Zavod je aplicirao u sklopu poziva CEF EESSI, čijom provedbom će se izvršiti sve potrebne prilagodbe sustava socijalne sigurnosti u Republici Hrvatskoj uvjetima razmjene podataka u sklopu EESSI sustava. Nakon sklapanja ugovora o dodjeli sredstava, tijekom 2017. započeo je rad na projektu završetak kojeg se očekuje do kraja 2018. godine.

Poseban značaj imali su poslovi na uspostavi odnosno proširenju elektroničke razmjene podataka s državnim i javnim institucijama te su tijekom 2017. potpisani sporazumi o poslovnoj suradnji između Zavoda i Ministarstva znanosti i obrazovanja o razmjeni podataka o statusu učenika i studenata za vrijeme njihovog školovanja, kao i o statusu osiguranika u mirovinskom osiguranju, zatim između Zavoda i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju o razmjeni podataka radi učinkovitije obrade zahtjeva za potporu za dodjelu sredstava iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj te Sporazum o razmjeni podataka Obrtnog registra i podataka Zavoda, koji je potpisan između Zavoda i Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta.

Nastavljeni su razgovori s inozemnim nositeljima osiguranja radi razmjene drugih podataka (osim podataka o činjenici smrti) o kojima ovisi ostvarivanje i korištenje prava iz mirovinskog osiguranja, kao što su stupanje u osiguranje, promjena prebivališta i podatak o iznosu mirovinskih primanja. Razmjenom navedenih podataka smanjit će se broj neprikladnih isplata mirovinskih primanja i postupak ostvarivanja prava učiniti ekonomičnijim.

II. Redovito poslovanje

Mirovinsko osiguranje

Kako je i planirano, u okviru poslova matične evidencije obavljen je cijeli niz aktivnosti u vezi s povezivanjem Zavoda s drugim institucijama. Povezanim institucijama osigurava se pristup podacima o radnopravnom statusu osiguranika na dva načina - razmjenom podataka dogovorenom dinamikom i putem web-servisa. Zavod redovito razmjenjuje podatke s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje o prijavama/odjavama na mirovinsko osiguranje koje su, dostavljene elektroničkom razmjenom tom tijelu, ujedno i prijave/odjave na obvezno zdravstveno osiguranje. Podaci se razmjenjuju i s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje radi praćenja posljednjeg statusa osoba prijavljenih u tom Zavodu, zatim sa Središnjim registrom osiguranika (REGOS), s Poreznom upravom radi kontrole uspostavljanja JOPPD Obrasca i ostalih poslova vezanih uz evidentiranje, kontrolu i naplatu doprinosa, s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo radi vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom te s Hrvatskom liječničkom komorom. Putem web-servisa omogućen je izravan pristup podacima Zavoda radnicima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Inspektorima rada u provedbi inspekcijaskog nadzora omogućen je izravan uvid u podatke o prijavljenim osiguranicima pojedinih obveznika uz postavljene parametre za razdoblja za koja se traže podaci putem posebne web-aplikacije. Zavodu je omogućen izravan pristup OIB sustavu putem web-servisa, pa je na taj način

unaprijeđeno poslovanje Zavoda (preuzimanje podataka o datumu smrti osiguranika i korisnika te datumu brisanja pravnih osoba iz sudskog registra).

Radi razmjene podataka i povezivanja Zavoda s drugim institucijama, tijekom 2017. Zavod je sklopio sporazume o razmjeni podataka s Agencijom za osiguravanje radničkih tražbina, Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Ministarstvom znanosti i obrazovanja te Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta.

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljani su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za pravne i fizičke osobe prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. U sklopu redovitih poslova obavljena je kontrola obveznika i sastavljeni su zapisnici te su prikupljane nedostajuće prijave o utvrđenom stažu osiguranja i plaći. Postignuta je ažurnost podataka od 98% za razdoblje 1970. -2002. te 97% za razdoblje 2003. - 2015. Dovršena je obrada podataka o stažu i plaći za 2016. godinu te konačne obrade podataka za razdoblje od 2009. do 2013. godine.

Ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu

Osim redovitih poslova rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, u 2017. je u provedbi Zakona o mirovinskom osiguranju (*osnovna mirovina*) za osiguranike koji su osigurani na osnovi individualne kapitalizirane štednje te kojima se mirovina određuje kao osnovna mirovina izrađena upitna transakcija izračuna mirovine te je omogućen konačni unos podataka u Bazu podataka umirovljenika. Također, osiguranicima je omogućen informativni izračun osnovne mirovine na internetskim stranicama Zavoda. U provedbi Zakona o izmjenama i dopunama ZOMO-a (Narodne novine, broj 120/16) svim korisnicima kojima je mirovina određena odnosno ostvarena prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima te kojima je mirovina bila razdvojena na dio mirovine prema općem propisu i dio mirovine prema posebnom propisu utvrđena je nova jedinstvena svota mirovine te su donesena automatska rješenja za 177 590 korisnika mirovina.

U provedbi Odluke Vlade Republike Hrvatske o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3.a Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 88/17) za korisnike mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima, kojima je mirovina smanjena prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13), izvršen je povrat iznosa za koji je mirovina smanjena.

Budući da je u srpnju 2017. stupila na snagu nova Uredba o metodologijama vještačenja (Narodne novine, broj 67/17) prema kojoj Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom provodi vještačenje za ocjenjivanje novonastalog tjelesnog oštećenja, trebalo je prilagoditi Bazu podataka umirovljenika radi unosa podataka o naknadama zbog tjelesnog oštećenja prema novoj listi tjelesnih oštećenja i navedenoj novoj Uredbi. Prilagodba je započela u posljednjem kvartalu 2017. te je planirano stavljanje u produkciju do kraja siječnja 2018. Uz prilagodbu Baze podataka umirovljenika, planirano je grupnom automatskom obradom prevesti sve podatke postojećih

korisnika naknade zbog tjelesnog oštećenja na novu strukturu vođenja podataka o tjelesnom oštećenju, u skladu s novom listom tjelesnih oštećenja.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu obavljeno je prevođenje doplatka za djecu od 1. ožujka 2017., izrađena su automatska rješenja o prevođenju, izrađene su nove i prilagođene su postojeće transakcije u Bazi podataka doplatka za djecu te su izrađene provedbene upute.

U skladu s planom restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje pokrenute su aktivnosti 2. faze *Pilot-projekta Uvođenje samostalnih referenata* kojim će se omogućiti objedinjavanje do sada odvojenih uloga u postupku priznavanja prava na mirovinu - referenta i kontrolora, u novu ulogu samostalnog referenta. U dosadašnjoj strukturi poslovnog procesa uloge u procesu rješavanja o pravu prema zahtjevu osiguranika bile su odvojene, tako da je jedna osoba provodila upravni postupak, izrađivala nacrt rješenja te unosila podatke o ostvarenom pravu i isplati u Bazu podataka umirovljenika (BPU) – referent, a druga je osoba kontrolirala izrađeni nacrt rješenja, provjeravala i potvrđivala podatke unesene u BPU te obavljala i mentorsku ulogu - ulogu kontrolora. Radi postizanja veće učinkovitosti ljudskih resursa i povećanja ažurnosti, u drugoj fazi Pilot-projekta u sve područne službe i urede Zavoda uvedeno je radno mjesto *samostalni referent*, koji prema opisu poslova samostalno provodi upravni postupak, izrađuje nacрте rješenja te unosi podatke o ostvarenom pravu i isplati u Bazu podataka umirovljenika bez suglasnosti kontrolora/mentora. Predviđeno trajanje Pilot-projekta je devet mjeseci, nakon čega će se analizirati njegov učinak i donijeti odluka o uvođenju uloge samostalnog referenta u sve područne službe i urede Zavoda. Provedba Pilot-projekta započela je u rujnu 2017.

Provedba propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu

Tijekom 2017. predstavnici Zavoda sudjelovali su na sastancima radnih tijela Administrativne komisije EU, na sastancima ad hoc radne grupe za područje obiteljskih davanja u Bruxellesu te u radu Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava. Također, u Zavodu su se pripremale note i popunjavali upitnici za potrebe Administrativne komisije, izrađivala očitovanja na upite mreže SOLVIT (mreža SOLVIT usluga je koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU-a te na Islandu, Lichtensteinu i u Norveškoj) te pružala pravna pomoć tijelima državne uprave (Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu hrvatskih branitelja, Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom itd.).

Predstavnici Zavoda sudjelovali su u radu Glavne skupštine i Međunarodne konferencije Europskog foruma za osiguranje od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i 1. njemačkoj konferenciji za obiteljska davanja.

Održani su razgovori tijela za vezu za područje mirovinskog osiguranja s Bosnom i Hercegovinom, Slovenijom, Makedonijom i Srbijom te tripartitni sastanak predstavnika austrijskog, slovenskog i

hrvatskog mirovinskog osiguranja, a u sklopu međunarodne razmjene, u skladu s planiranim aktivnostima, stručnjaci njemačkih nositelja osiguranja (mirovine) bili su u radnom posjetu Zavodu.

Isto tako, održani su međunarodni razgovorni dani (dva puta godišnje, u Hrvatskoj i u inozemstvu) predstavnika nositelja mirovinskog osiguranja Hrvatske, Austrije, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Srbije i Njemačke s osiguranicima i korisnicima mirovina.

Prema planu, obavljena je kontrola i instruktaza na poslovima provedbe uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u područnim ustrojstvenim jedinicama Zavoda u Osijeku, Splitu, Virovitici, Varaždinu i Zagrebu.

U 2017. zaprimljena su 33 484 zahtjeva u prvom stupnju za ostvarivanje prava na mirovinu primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora, 72 580 zahtjeva vezanih uz određivanje mjerodavnog zakonodavstva i 13 146 zahtjeva za doplatu za djecu (upravni i neupravni postupak), što je ukupno 119 210 zahtjeva u prvom stupnju (planirano je 95 000). I dok je broj zaprimljenih zahtjeva za mirovine niži od planiranog, broj zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva i ostvarivanje prava na doplatu za djecu u osjetnom je povećanju u odnosu na planirani broj. Razlog tome je u činjenici da je tijekom 2017. znatno povećana aktivnost hrvatskih tvrtki na poslovima u inozemstvu, što je rezultiralo i pojačanom potrebom za većim brojem izaslanih radnika, odnosno značajno je povećan broj građana Republike Hrvatske koji odlaze na rad u inozemstvo i na taj način posljedično i do povećanog broja zahtjeva hrvatskih državljana za ostvarivanje prava na doplatu za djecu u državama EU.

Riješena su ukupno 114 844 zahtjeva u prvom stupnju (34 482 zahtjeva za mirovinu, 62 396 potvrda A1, 9 254 ostala zahtjeva vezana uz određivanje mjerodavnog zakonodavstva i 8 712 zahtjeva za doplatu za djecu). Naročita pozornost usmjerena je na rješavanje zahtjeva iz ranijih razdoblja te je poboljšana ažurnost na području ostvarivanja prava na mirovinu i određivanja mjerodavnog zakonodavstva (ukupan broj neriješenih zahtjeva smanjen je s 21 271 na 20 020, odnosno za 9%, a planirano je smanjenje za 4%). Ovaj rezultat ostvaren je uz pojačano zalaganje svih radnika Zavoda koji su uključeni u poslovne procese odlučivanja o pravima s inozemnim elementom, prekovremenim radom i promptnim preusmjeravanjem radnika na poslove s većim vršnim opterećenjem.

U drugom stupnju zaprimljene su 1 433 žalbe protiv rješenja u prvom stupnju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatu za djecu EU), što je za 29 % manje od očekivanog broja žalbi, no može se reći da je odnos broja podnesenih žalbi u odnosu na broj donesenih prvostupanjskih rješenja vrlo mali (1,3%).

Razmjena podataka o činjenici smrti korisnika mirovinskih primanja elektroničkim putem, uspostavljena između Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i inozemnih nositelja mirovinskog osiguranja iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Poljske, Slovenije, Srbije i SR Njemačke, rezultirala je smanjenjem materijalnih troškova Zavoda i onemogućavanjem neprikladnih isplata mirovinskih primanja. Radi daljnjeg unaprjeđenja već uspostavljene razmjene podataka elektroničkim putem, održan je sastanak s predstavnicima njemačkog mirovinskog osiguranja.

Zavod je tijekom 2017. isplatio mirovinska primanja za 153 095 korisnika koji prebivaju u 49 država, što je povećanje broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje u inozemstvo za 2,7% (i dvije države više

nego 2016. godine). Najveći broj korisnika prebiva u susjednim državama (u Bosnu i Hercegovinu, Sloveniju i Srbiju isplaćuje se hrvatska mirovina za 119 572 korisnika, što čini 78% svih isplata u inozemstvo).

Poslovi određivanja mjerodavnog zakonodavstva i ostvarivanja prava na doplatak za djecu koje Zavod obavlja kao nadležna ustanova prema Zakonu o provedbi uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti u kontinuiranom su i značajnom porastu, što je najvećim dijelom rezultat slobode kretanja radnika unutar EU.

Pravni poslovi

Pravni poslovi obavljali su se u utvrđenim rokovima, uz dinamiku i intenzitet uvjetovan radom sudova i drugih državnih tijela. U okviru pravnih poslova, od planiranih poslova obavljani su poslovi zastupanja Zavoda u postupcima na sudovima u radnim i drugim pasivnim sporovima pokrenutim protiv Zavoda, vođenja izvansudskih i sudskih postupaka za naknadu štete i povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja te poslovi vođenja sudskih postupaka u vezi s naplatom dividende, pružanja pravne pomoći u izvansudskom postupku njemačkom nositelju socijalnog osiguranja vezano uz preplatu renti (mirovina), zatim poslovi izrade aktuarskih obračuna i obračuna na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju (razmjerni iznos mirovine), poslovi u vezi s popisom i prijavom ratne štete, vođenja registra i evidencija sklopljenih ugovora Zavoda te poslovi kontrole i instruktaze imovinskopravnog poslovanja Zavoda.

Kadrovska politika i ljudski potencijali

Tijekom 2017. obavljani su redoviti poslovi u vezi sa stručnim usavršavanjem i obrazovanjem radnika, poslovi u vezi s radnim odnosom i drugim pravima i obvezama radnika iz radnog odnosa, ažuriranjem podataka o radnicima u potrebnim programima i aplikacijama te registrima, vođenjem potrebnih evidencija iz područja rada i zapošljavanja te drugi poslovi koji se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima. U odnosu na prethodne godine povećano je zapošljavanje u Zavodu te je proveden natječajni postupak za imenovanje predstojnika područnih ustrojstvenih jedinica.

Nadalje, u okviru raspoloživih financijskih sredstava provedena je planirana izobrazba radnika u području informatike te drugim područjima prema potrebama sustava, stručno usavršavanje i školovanje radnika. Obavljeni su i svi potrebni poslovi i organizacija vezana uz obavljanje sistematskih pregleda radnika Zavoda.

U ožujku 2017. upravljačko tijelo Operativnog programa (Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) odobrilo je projekt 'Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO' koji bi se sufinancirao sredstvima iz Operativnog programa 'Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.', nakon čega je započela realizacija planiranih aktivnosti radi provedbe projekta.

Ekonomsko – financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje

Financijsko poslovanje i provedba financijske politike Zavoda u 2017. odvijali su se u skladu sa Zakonom o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15), Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. (Narodne novine, br. 116/16) te podzakonskim aktima. Poslovne knjige Zavoda vodile su se u skladu s proračunskim računovodstvom, sa Zakonom o proračunu, Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15 i 87/16), a financijski izvještaji sastavljani su u skladu s Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17).

Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2015. kojim su utvrđene aktivnosti koje se planiraju provesti, s planiranim rokovima provedbe i odgovornim osobama za njihovu provedbu, poduzimane su aktivnosti za unaprjeđenje procesa upravljanja potraživanjima. Unaprijeđeni su postupci praćenja naplate i kontrole naplate potraživanja ažuriranjem procedura za zaprimanje i provjeru računa materijalnog poslovanja, procedura radi naplate kupovnine od prodanih stanova u vlasništvu Zavoda i procedura za skladišno poslovanje. Osim toga, nadograđene su računovodstvene evidencije za potraživanja s osnove preračunatih mirovina primjenom ugovora s državama nastalim na području bivše SFRJ radi potpunijeg praćenja uplata mjesečnih svota mirovine koje nositelji osiguranja iz tih država uplaćuju u proračun Republike Hrvatske, obavljena je izobrazba radnika i rukovoditelja iz područja upravljanja rizicima, poduzimane su aktivnosti za provedbu preporuka iz izvješća Ureda unutarnje revizije, kao i druge mjere radi daljnjeg razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

Radi popunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i sastavljanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku godinu 2016., koordinirani su postupci testiranja dokumentacije i postupanja iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva i izvještavanja te je sastavljeno izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenima prethodne godine, koje je zajedno s Izjavom o fiskalnoj odgovornosti dostavljeno Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava. Također, poduzimane su planirane aktivnosti za uspostavu procesa upravljanja rizicima.

U 2017. nastavljene su aktivnosti na Projektu uvođenja e-Računa kao posebne mjere elektroničkog upravljanja dokumentacijom iz područja financijskog poslovanja Zavoda.

Radi podmirenja zakonskih i ugovornih obveza Zavoda, tijekom 2017. pravodobno i zakonito podmireno je približno 21 600 računa i naloga i ispostavljeno 2 327 izlaznih računa.

Unutarnja revizija

Prema Godišnjem planu rada Ureda za unutarnju reviziju za 2017. obavljeno je pet pojedinačnih revizija iz sljedećih poslovnih područja: utvrđivanje svojstva osiguranika i mirovinskog staža, obračun i isplata mirovina i mirovinskih primanja, priznanje prava na doplatak za djecu i povrat preplaćenih svota obiteljskog davanja.

U sklopu praćenja provedbe preporuka, odnosno praćenja aktivnosti koje je poduzelo rukovodstvo za provedbu preporuka unutarnje revizije prema odobrenim planovima djelovanja, izrađeni su izvještaji o provedbi preporuka za ravnatelja Zavoda.

Radi praćenja poslova i aktivnosti unutarnje revizije na godišnjoj razini, izrađeno je i Mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola za revidirana područja, kao sastavni dio Izjave o fiskalnoj odgovornosti te Izvještaj o učincima preporuka unutarnje revizije koji je dostavljen Ministarstvu financija.

Donesen je Pravilnik o unutarnjoj reviziji u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, a izrađen je i popis dokumentacije (gradiva) koja nastaje u radu unutarnje revizije, s rokovima čuvanja. Popis je sastavni dio Pravilnika o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Planiranje poslova na trogodišnjoj i godišnjoj razini obavljeno je u skladu s Uputom za izradu strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije koju je donio ministar financija. U tijeku izrade strateškog i godišnjeg plana ostvarena je suradnja s rukovoditeljima unutarnje revizije Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Stručno usavršavanje unutarnjih revizora ostvareno je sudjelovanjem na godišnjem seminaru unutarnjih revizora u javnom sektoru, na radionicama i modulima u organizaciji Ministarstva financija, Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola te drugim seminarima i radionicama, o čemu su sastavljeni izvještaji.

Ažurirani su podaci za Registar jedinica za unutarnju reviziju i Registar ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor i poslani Ministarstvu financija na upis.

Kontrola i nadzor

Poslovi Ureda za kontrolu i nadzor (od 1. siječnja 2018. Ured za poslovno-informacijsku sigurnost, kontrolu i nadzor – u daljnjem tekstu: Ured) obuhvaćaju nadzor nad obavljanjem svih segmenata poslovanja Zavoda radi ispitivanja pravilnosti obavljanja poslova iz djelatnosti Zavoda i radi otklanjanja uočenih nepravilnosti. Postupci nadzora provode se po nalogu ravnatelja i zamjenika ravnatelja, na prijedlog pomoćnika ravnatelja i Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, na traženje državnih institucija (MUP, USKOK, Državno odvjetništvo i dr.) ili prema neposrednoj dojadi građana.

Tijekom 2017. zaprimljeno je 178 predmeta, što je za 11,8% manje nego ih je zaprimljeno 2016. Od navedenog broja najviše je bilo potpisanih prijava građana (54 predmeta ili 30,3%) te anonimnih prijava (34 predmeta ili 19,1%), a ostali su se predmeti odnosili na prijave zbog nepravilnosti od strane stručnih službi Zavoda, trgovačkih društava i državnih tijela. U pet predmeta (2,8%) podnesene su kaznene prijave, a u dva predmeta (1,1%) pokrenut je postupak radi utvrđivanja povrede radne obveze radnika Zavoda.

U postupku nadzora 21 predmet upućen je Samostalnom sektoru za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (u daljnjem tekstu: Samostalni sektor) radi

provedbe revizije medicinske dokumentacije, odnosno obavljanja kontrolnog pregleda u postupku nadzora i kontrole. Od 21 dostavljenog predmeta, u jednom je zatraženo dodatno vještačenje jer se zdravstveno stanje korisnika znatno poboljšalo. U 11 predmeta zdravstveno stanje korisnika nije se promijenilo te su nakon provedenog postupka nadzora u Samostalnom sektoru korisnici i dalje zadržali prethodno ostvarena prava. U šest predmeta nadzor do kraja 2017. nije bio proveden, a tri predmeta vraćena su iz Samostalnog sektora jer predmetima nije priložena medicinska dokumentacija, a Ured za kontrolu i nadzor je nije mogao pribaviti (medicinska dokumentacija se ne nalazi u spisu Zavoda). U ostalim predmetima u kojima je proveden postupak nadzora postupalo se u skladu sa sadržajem predstavke.

Ured je redovito pratio i koordinirao postupanje po predstavkama pučke pravobraniteljice, kojih je u 2017. bilo 76, i to 66 novih upita i 10 ponovljenih. Na sve predstavke pučkoj pravobraniteljici odgovoreno je u zadanom roku od 30 dana.

Tijekom 2017. kontinuirano su obavljani poslovi koordinacije i dodjele ovlaštenja za pristup bazama podataka Zavoda kako bi se kontrolom nad raspodjelom dužnosti i odgovornosti dodijeljenih pojedinom radniku rizici neovlaštenog pristupa bazama smanjili na najmanju moguću mjeru.

Poslovi kontrole utvrđuju se godišnjim programom rada koji mora sadržavati terminski plan sastavljen u skladu s načelom ekonomičnosti troškova i vremena. Unutarnje ustrojstvene jedinice koje u Zavodu obavljaju poslove kontrole dostavljaju Uredu program rada i terminski plan obavljanja kontrole. Tijekom 2017. obavljeno je osam kontrola u područnim službama/uredima iz područja imovinsko-pravnih poslova, sedam kontrola iz područja ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, pet kontrola iz područja provedbe uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te šest kontrola iz područja uredskog poslovanja. Zaprmljeni izvještaji o provedenim kontrolama analizirani su radi utvrđivanja slabosti i propusta u kontroliranim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama te radi procjene učinkovitosti kontrola koje se provode u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama. Ured je također pratio postupanje po nalogima iz izvještaja o kontrolama i vodio brigu o tome da svi nalozi budu izvršeni u zadanim rokovima.

Zbog nedostatka kadra, a radi učinkovitog i pravodobnog obavljanja poslova, dio poslova iz područja rada Sektora za pravne, kadrovske i opće poslove, Odjela za pravne poslove, na temelju Odluke ravnatelja od 2. svibnja 2017., preraspodijeljen je na rješavanje Sektoru za ekonomske poslove, u Odjel za poslove obračuna i isplate i u Ured za kontrolu i nadzor. Ured je zadužen za kontrolu izračuna naknade štete koje izradi Odjel za poslove obračuna i isplate te je tijekom 2017. u Uredu obavljena kontrola u 586 predmeta naknade štete.

Poslovno-informacijska sigurnost

Odlukom o II. dopuni Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 20. srpnja 2017. osnovana je nova samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica, Ured za poslovno-informacijsku sigurnost, koji je započeo s radom 1. rujna 2017., a Odlukom o III. izmjeni i dopuni Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 29. prosinca 2017.

Ured za poslovnu-informacijsku sigurnost i Ured za kontrolu i nadzor spojeni su u Ured za poslovno-informacijsku sigurnost, kontrolu i nadzor (u daljnjem tekstu: Ured).

Između ostaloga, poslovi Ureda su uspostava i razvoj sustava poslovno-informacijske sigurnosti sa što potpunijom zaštitom informacija u vlasništvu Zavoda te osiguravanje stanja povjerljivosti, cjelovitosti i raspoloživosti informacija. U okviru toga, započelo se s izradom nacrtu novih pravilnika, akata i uputa koje su u funkciji upravljanja sustavom internih provjera, istraživanja nepravilnosti i prijevара u svim segmentima poslovanja Zavoda te s izradom strategije informacijske sigurnosti za trogodišnje razdoblje 2018. – 2020., s akcijskim planom za provedbu mjera.

U razdoblju od 1. rujna do 31. prosinca 2017. zaprimljeno je i riješeno 13 neupravnih predmeta te više raznih internih zahtjeva i predmeta zaprimljenih e-poštom na adresu sigurnost@mirovinsko.hr (u razdoblju od 5. listopada do 31. prosinca 2017. zaprimljena su 134 zahtjeva).

Osim toga, Ured je obavljao i poslove kojima je cilj zaštita poslovnih prostora Zavoda u Gradu Zagrebu te Zagrebačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Sisačko-moslavačkoj i Karlovačkoj županiji, koji su započeti u 2017. i uvršteni su u plan javne nabave za 2018. godinu. U skladu sa Strategijom zaštite osoba i imovine 2014. - 2017. godine Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Ured je počeo provoditi sigurnosne prosudbe (procjena ugroženosti objekata s aspekta fizičko - tehničke zaštite) Središnje službe i Područne službe u Zagrebu s pripadajućim uredima i ispostavama. Za objekt na adresi Zagreb, A. Mihanovića 3 izrađen je elaborat sigurnosne prosudbe.

Upravljanje i gospodarenje nekretninama

Tijekom 2017. dvije nekretnine u vlasništvu Zavoda koje se nisu koristile za poslovanje Zavoda, uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća Zavoda i Vlade Republike Hrvatske, prenesene su u vlasništvo drugih pravnih osoba. Vlasništvo na nekretnini u Kninu, Kneza Domagoja 5 preneseno je na Dom za starije i nemoćne osobe Knin, a s Republikom Hrvatskom, Ministarstvom državne imovine sklopljen je Ugovor o prijenosu prava vlasništva na nekretnini u Puli, Veruda 62 (Villa Idola) sa Zavoda na Republiku Hrvatsku.

Za nekretnine u Zaboku, Trg sv. Jelene 3 i u Puli na adresi Trg Portarata 3 te za ruševni objekt u Ogulinu, I. B. Mažuranić 1 poduzete su prethodne radnje kako bi se te nekretnine dale na prodaju. Postupak prodaje objekta u Ogulinu vodi HZZO kao većinski suvlasnik. Također, započete su pripremne radnje za racionalizaciju korištenja nekretnina u vlasništvu Zavoda. Za dio stanova u vlasništvu Zavoda, za koje to nije ranije učinjeno, pokrenuti su postupci nabave usluge energetskog certificiranja i procjene tržišne vrijednosti, kao preduvjet za davanje u najam ili prodaju.

Od većih ulaganja u dugotrajnu materijalnu imovinu treba spomenuti dovršenje nove kotlovnice za poslovnu zgradu HZMO-a i HZZO-a u Dubrovniku, sanaciju prostora Ispostave u Benkovcu te početak postupka nabave većih radova na poslovnim zgradama u Zagrebu, Trpimirova 4, u Dubrovniku, u Krapini (dano u zakup Domu umirovljenika), uređenje prostora Ispostave u Samoboru, itd.

Informatički sustav Zavoda

U 2017. godini nastavljeno je redovito obnavljanje korisničke i infrastrukturne opreme. Intenzivno se radilo na provedbi projekta modernizacije računalnih komponenti (središnje računalo, mreža, distribuirana okolina), uvođenjem novih inačica operativnih sustava i konsolidiranjem poslužitelja u virtualnu okolinu. Na području aplikativnog razvoja završeni su važni projekti radi podrške provedbi izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju, kao i projekti realizacijom kojih je poboljšana interakcija s korisnicima usluga Zavoda (npr. informativni izračun mirovine na webu, druga obrada podataka za razdoblje od 2009. do 2013.). Na području e-poslovanja proširen je broj institucija s kojima Zavod razmjenjuje podatke elektroničkim putem radi učinkovitijeg pružanja usluga korisnicima Zavoda (web-usluga za razmjenu podataka o statusu umirovljenika). Povećan je i broj država s kojima se automatski razmjenjuju podaci o činjenici smrti (SR Njemačka, Crna Gora, Bosna i Hercegovina). Implementirani su novi sustavi (e-Račun, e-Potpis) koji značajno smanjuju administriranje u svakodnevnom poslovanju Zavoda.

Radi planiranja budućeg razvoja i učinkovitijeg upravljanja informatičkom djelatnošću Zavoda, izrađena je Strategija razvoja informatičko-komunikacijskih tehnologija (IKT) Zavoda.

Javnost rada Zavoda

U 2017. osobita pozornost bila je usmjerena približavanju rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti. Javnost rada Zavoda osigurana je dostupnošću informacija o radu Zavoda, i to: izravnim kontaktom s osiguranicima putem infotelefona, objavom informacija na internetskim stranicama, društvenim mrežama, omogućavanjem korištenja odgovarajućih web-servisa te izdavanjem stručno-informativnih publikacija, brošura i letaka. Najznačajnija aktivnost u interaktivnom odnosu s korisnicima odvijala se u okviru rada korisničkog infocentra kojim je omogućeno da se na svaki upit pozivatelja odgovori odmah, a kada je potrebno provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovara se naknadno i u kratkom roku. Medijski su promovirane značajnije aktivnosti u radu Zavoda, kao što je pojačana kampanja Elektroničke usluge Zavoda i prethodno utvrđivanje staža (dva puta godišnje), suradnja HZMO-HP – građanima na usluzi te druge aktivnosti i događanja u Zavodu. Medijske objave o radu Zavoda praćene su radi pripreme tema značajnih za javnost te zbog evaluacije uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti, a prema analizama objava u 2017. postignut je pozitivan medijski (PR) učinak.

IX. SAŽETAK

1. Uvod

Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Zavoda. Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u protekloj godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda. Na dan 31. prosinca 2017. u Zavodu je evidentiran 1 232 651 korisnik mirovine i 1 475 044 osiguranika, tako da je omjer između korisnika i osiguranika bio 1 : 1,20 (u 2012. i 2013. omjer je bio 1 : 1,18, u 2014. godini 1 : 1,14, u 2015. godini 1 : 1,15, a u 2016. godini 1 : 1,17).

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 39,445 mlrd. kn, a rashodi 39,432 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 37,670 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 95,53%. U odnosu na 2016. godinu veći su za 2,4%.

Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65%, a od 1. srpnja 2017. za 2,1%. U 2016. godini udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu neznatno se smanjio - na 11,27% u odnosu na 2015. kada je iznosio 11,59%. U 2017. godini i dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu koji je iznosio 10,48%, što je posljedica rasta BDP-a i stagnacije rasta ukupnog broja korisnika mirovina tijekom 2017. godine. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2017., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.317,90 kn, a udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2017. iznosio je 38,81%. Prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.583,72 kn ili 43,26% prosječne netoplaće za prosinac 2017.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2017. iznosila je 2.542,12 kn ili 42,56% prosječne netoplaće za prosinac 2017. (i na razini je 2016. godine), a prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.907,39 kn ili 48,68% prosječne netoplaće za prosinac 2017. (također na razini 2016.).

Osim mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Rashodi za doplatak za djecu za 2017. iznosili su 1,362 mlrd. kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 3,46%. U odnosu na 2016. godinu, rashodi za doplatak za djecu manji su za 7,9% zbog smanjenog broja korisnika i broja djece za koju se koristio doplatak za djecu u 2017. godini. Doplatak za djecu je u 2017. koristilo prosječno 154 818 korisnika, za prosječno 294 599 djece, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 385,23 kn po djetetu.

Tijekom 2017. Zavodu je podneseno ukupno 444 776 zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, od toga su 428 734 zahtjeva u prvom stupnju, a 16 042 zahtjeva u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2017. na rješavanju bilo ukupno 507 655 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih je riješeno 450 411 zahtjeva ili 88,72%.

2. Stanje sustava mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti

Na dan 31. prosinca 2017. u Zavodu su evidentirana 1 475 044 osiguranika. Od toga je evidentirano 676 709 (45,88%) osiguranika mlađih od 40 godina, 387 940 (26,30%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 332 775 (22,56%) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 77 620 (5,26%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

U 2017. godini ukupno su evidentirana 48 634 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (34 527 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 3 005 invalidskih mirovina i 11 102 obiteljske mirovine), što je smanjenje od 2,72% u odnosu na 2016. godinu, kada je evidentirano 49 995 novih korisnika.

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine te korisnika obiteljske mirovine

28 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 30 godina, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za jednu godinu.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (262 549 odnosno 23,02%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama.

Od ukupno 1 232 651 korisnika mirovine, u koji su broj uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirano je 795 736 (64,56%) korisnika starosne mirovine, u koji broj je uključeno 85 098 korisnika kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 196 027 korisnika (15,90%), a obiteljsku mirovinu 240 888 korisnika (19,54%).

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2017., smanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.317,90 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2017. iznosio je 38,81%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.583,72 kn ili 43,26% prosječne netoplaće.

Od 1. siječnja 2017. mirovine ostvarene odnosno određene prema posebnim propisima počele su se opet usklađivati u istom postotku kao i mirovine ostvarene prema općim propisima o mirovinskom osiguranju. Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65%, a od 1. srpnja 2017. za 2,1%.

3. Ustrojstvo Zavoda, ljudski potencijali i informacijska tehnologija Zavoda

Ustrojstvo

Zavodom, prema Zakonu, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće i potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz njihova djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svoga djelokruga predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, smještenu u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom smještene u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), smještene u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

Ljudski potencijali

U okviru Operativnog programa 'Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.', Upravljačko tijelo Operativnog programa (Ministarstva rada i mirovinskoga sustava) odobrilo je projekt Učinkoviti ljudski potencijali - operacija Jačanje administrativnih kapaciteta HZMO u 2017. te je donijet Plan stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2018., a 85% sredstava za provedbu Plana osigurano je iz EU fondova. Navedenim Planom utvrđeni su oblici stručnog usavršavanja radnika radi stjecanja određenih znanja i vještina kako bi pružili učinkovitiju i kvalitetniju uslugu korisnicima Zavoda iz sljedećih područja: upravljanje poslovanjem, upravljanje poslovnim procesima, uspostava i razvoj sustava ljudskih potencijala, komunikacijske vještine, strani jezici i IT izobrazba.

Također, tijekom 2017. donesen je Plan školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. u skladu s kojim je provedeno stručno usavršavanje radnika Zavoda pohađanjem seminara, konferencija, radionica i savjetovanja, koje je pohađalo 75 radnika. Provedeno je i informatičko osposobljavanje te usavršavanje iz područja javne nabave. Tri radnika Zavoda polagala su ispite potrebne za obavljanje poslova određenog radnog mjesta (arhivski ispit), 40 radnika osposobljavalo se za pružanje prve pomoći na radu, a državni stručni ispit polagao je jedan radnik Zavoda i 202 polaznika stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Na dan 31. prosinca 2017. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi bilo je zaposleno 2547 radnika na neodređeno vrijeme i 20 radnika na određeno vrijeme – ukupno 2567 radnika. Na kraju 2017. u Zavodu je bilo zaposleno 2567 radnika, 30 manje nego na kraju 2016., odnosno broj zaposlenih smanjen je za 1,15%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 133 radnika, i to: za 90 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 26 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 10 radnika zbog premještanja po potrebi službe u tijela državne uprave, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i za 7 radnika zbog ostalih načina prestanka ugovora o radu.

Informacijska tehnologija

Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2017. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2017. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, informacijskim sustavom Porezne uprave i ostalih povezanih institucija. Radi poboljšanja i modernizacije informatičko-komunikacijskog sustava, tijekom 2017. izrađena je Strategija razvoja IKT sustava Zavoda.

Tijekom 2017. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno na tri područja:

- Izrada i održavanje postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda)
- Razmjena podataka s drugim institucijama
- Razmjena podataka s drugim državama.

U 2017. u Sektoru za informatiku zaprimljena su 1 802 pisana korisnička zahtjeva koji su se odnosili na održavanje postojećih aplikacija i na nove poslove/projekte.

Tijekom 2017. središnje računalo nadograđeno je novom inačicom operativnog sustava. Zamijenjen je stari diskovni sustav novim, a svi podaci i aplikacije migrirani su na nove diskove. IMS sustav za upravljanje bazama podataka nadograđen je na novu inačicu u svim podsustavima (sistemski, testni i produkcijski). Radi poboljšanja svojstava i povećanja kapaciteta reorganizirane su baze podataka, a računalne komponente distribuirane okoline (poslužitelji, radne stanice) nadograđene su na nove inačice operativnih sustava i korisničkih aplikacija. Nastavljeno je s postupkom prelaska s fizičkih na virtualne poslužitelje te podizanja sigurnosti na razini cjelokupne računalno-komunikacijske okoline Zavoda. Na temelju registriranih prijava u Servisnom centru, tijekom 2017. zaprimljena su 17 823 zahtjeva i radna naloga (a realizirana su 17 743 zahtjeva, tj. 99,55%) korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, utvrđivanjem i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

U 2017. ugovoreno je informatičko školovanje radnika Zavoda, financirano sredstvima EU, koje će se realizirati tijekom 2018. godine.

4. Upravljanje Zavodom - rad Upravnog vijeća Zavoda

U 2017. Upravno vijeće održalo je 12 sjednica (od toga pet elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 50 točaka dnevnog reda.

Vežano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2016., koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2017. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2016. te Izvješće o financijskom poslovanju sredstvima doplatka za djecu za razdoblje siječanj - prosinac 2016. godine. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje te osobito u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2017. i 1. srpnja 2017.

Sjednice Upravnog vijeća predstavljene su javnosti objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

5. Ostvarivanje prava i rad stručne službe Zavoda

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku

Tijekom 2017. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 507 655 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatka za djecu, matična evidencija, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 450 411 zahtjeva ili 88,72%.

U tuzemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podneseno 119 135 novih zahtjeva (3,7% manje nego u 2016.), a na rješavanju je bilo ukupno 154 779 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (8% manje nego u 2016. godini). Od tog broja riješeno je 124 768 zahtjeva ili 80,61%, što je bolje izvršenje nego prethodne godine, kada je bilo riješeno 119 935 zahtjeva ili 71,24%.

U inozemnom osiguranju u izvještajnom je razdoblju u prvom i drugom stupnju podneseno 107 486 zahtjeva (12,4% više nego u 2016. godini), a ukupno s prenesenim zahtjevima iz prethodne godine na rješavanju je bilo 128 449 zahtjeva (9% više nego u 2016.). Od tog broja riješeno je 107 690 zahtjeva ili 83,84% (12 300 zahtjeva ili 2,83 postotna boda više nego u 2016.).

Tijekom 2017. u Zavodu su se vodila ukupno 19 944 drugostupanjska postupka, u koje su uključeni i podaci o zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, kao i mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznavanju prava na doplatku za djecu primjenom uredbi Europske unije. Tijekom 2017. pokrenuta su 16 042 drugostupanjska postupka. Od ukupnog broja predmeta riješeno je 16 507 ili 82,77%.

Tijekom 2017. zaprimljene su 1 083 tužbe na drugostupanjska rješenja Zavoda (226 manje nego u 2016.), a ukupno su na rješavanju bila 1 254 upravna spora. Od toga je riješeno, tj. dan je odgovor na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 1 137 predmeta ili 90,67%, a na rješavanju je na kraju godine ostalo još 117 spisa upravnih sporova ili 9,33%.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U 2017. godini zaprimljeno je ukupno 107 486 novih zahtjeva u prvom i drugom stupnju u postupcima rješavanja o pravu na mirovinu primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora, određivanja mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa EU, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 te stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem. Od toga su 106 064 prvostupanjska zahtjeva, i to: 33 484 zahtjeva za mirovinu (31,5%), 63 181 zahtjev za izdavanje potvrde A1 - izaslanje radnika (59,6%) i 9 399 ostalih zahtjeva vezanih uz određivanje mjerodavnog zakonodavstva koje se primjenjuje (8,9%).

Tijekom 2017. na rješavanju je bilo ukupno 128 449 zahtjeva (9% više nego u 2016. godini - 117 755). Od toga je riješeno 107 690 zahtjeva, odnosno 83,8%, što je za 13% više nego u 2016. kada je riješeno 95 390 zahtjeva.

Tijekom 2017. zaprimljene su 1 422 žalbe na rješenja donijeta primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, od toga 1 413 žalbi na prvostupanjska rješenja o pravu na mirovinu i 9 žalbi u postupcima određivanja mjerodavnog zakonodavstva. U odnosu prema ukupnom broju riješenih zahtjeva u prvom stupnju (107 690), broj podnesenih žalbi (1 422) relativno je mali - svega 1,3%.

Rješavanje o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2017. na rješavanju je u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bilo ukupno 218 707 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 214 545 zahtjeva ili 98,09%, a neriješeno je ostalo 4 108 zahtjeva ili svega 1,88%.

Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Tijekom 2017. u matičnoj evidenciji evidentirana su 1 475 044 aktivna osiguranika. Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja, sustav matične evidencije prilagođen je za provedbu navedenog propisa te su tijekom 2017. obavljani poslovi utvrđivanja staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi, a do 31. prosinca 2017. riješena su 2 522 zahtjeva.

U 2017. redovito su se obrađivale sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima, a povećanje obuhvata prijava o stažu i plaći bio je jedan od prioriternih poslova Zavoda. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,5% za razdoblje od 1970. do 2016.

Tijekom 2017. prikupljena je 35 861 prijava MPP-1 za razdoblje 1970. - 2002. Također, u razdoblju od kolovoza do prosinca 2017. proveden je *Pilot projekt – nova metodologija rada kompletatora na poslovima mirovinskog osiguranja*, u kojem je u postupku prikupljanja nedostajućih prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći ukupno prikupljeno 127 939 prijava MPP-1. Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2016.

U 2017. riješena su ukupno 6 223 zahtjeva za utvrđivanje staža te 5 567 zahtjeva za utvrđivanje svojstva osiguranika. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu te je tijekom 2017. zaprimljeno 23 617 zahtjeva (obavijesti), a riješeno je 17 576 zahtjeva. U nadležnosti odjela matične evidencije područnih službi/ureda izdano je tijekom 2017. ukupno 72 328 ovršnih potvrda, 16 797 ostalih potvrda koje se izdaju u nadležnosti matične evidencije i 795 354 potvrde o radnopravnom statusu osiguranika, od toga su 154 442 potvrde izdane u elektroničkom obliku.

Imovinskopravno poslovanje

U području imovinskopravnih poslova, stručna služba Zavoda kontinuirano rješava predmete naknade štete u vezi s ozljedama na radu ili izvan rada, naknade štete kao posljedice rata (ratne štete), obavljaju poslove u vezi s naplatom nepripadnih isplata mirovinskih primanja (stjecanja bez osnove), naplatom doprinosa, zastupanjem Zavoda u pasivnim sporovima, vode postupke u vezi s raskidom ugovora i povratom neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada i djece sa smetnjama u psihičkom ili fizičkom razvoju, obavljaju poslove pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja i vode postupke u vezi s otpustom iz državljanstva Republike Hrvatske.

U 2017. Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu naplatio svotu od 53.072.194,71 kn.

Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2017. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničkom poštom, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima*, Zavod je javnosti davao priopćenja o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu njegovih upravljačkih tijela te o radu stručne službe. U 2017. poslana su 33 priopćenja za medije te je odgovoreno na 107 (pisanih) upita novinara.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* u 2017. preuzeto je 27 652 poziva.

U 2017. internetsku stranicu Zavoda posjetila su 3 393 583 posjetitelja, što je u odnosu na 2016. (u kojoj je bilo 3 301 446 posjeta) više za 92 137 posjeta. U rubrici Pitanja, elektroničkim putem (e-pošta) u 2017. odgovoreno je na 7 814 pitanja. U 2017. zaprimljeno je ukupno 177 predstavlki (u 2016. bilo ih je 139). Također, u Zavodu je u 2017. bio podnesen i riješen 31 *zahtjev prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2017. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda, u sklopu kojih su kao digitalna publikacija redovito izdavane *Statističke informacije*

HZMO-a (tromjesečno). Također, redovito je objavljivan i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO u Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info.HZMO* u publikaciji *SUH-a Glas umirovljenika*. Za potrebe informiranja radnika Zavoda objavljujane su obavijesti na intranetskim stranicama Zavoda. Izrađeno je 15 informativnih brošura iz različitih područja rada Zavoda, koje su dostupne na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

6. Financijsko poslovanje

Financijsko poslovanje Zavoda

Ukupni prihodi Zavoda za 2017. ostvareni su u iznosu od 39.445.021.871 kn, a ukupni rashodi u iznosu od 39.432.184.219 kn. Višak prihoda i primitaka iznosi 12.837.652 kn. Ukupni rashodi za 2017. godinu ostvareni su u iznosu od 39.432.184.219 kn i u odnosu na 2016. godinu veći su za 1,9%.

Financijski rashodi za 2017. godinu iznosili su 30.011.019 kn, od toga se 29.641.568 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 369.451 kn su ostali financijski rashodi Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,08%. U odnosu na 2016. godinu manji su za 15,4% zbog smanjenja broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte.

Rashodi za zaposlene u 2017. iznosili su 271.377.439 kn, odnosno 0,69% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2016. veći su za 2,6%.

Materijalni rashodi u 2017. godini iznosili su 81.605.452 kn, u odnosu na 2016. godinu veći su za 3,9%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,21%. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za usluge koji su veći za 9,3%, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za zakupnine i najamnine (licence s rokom korištenja do jedne godine i unajmljivanje softvera), zbog zdravstvenih usluga (sistematski pregledi), intelektualnih i osobnih usluga (energetski certifikat, procjena stanova, strategija ICT sustava) i računalnih usluga.

Poslovanje sredstvima za doplatak za djecu

Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Sredstva za doplatak za djecu za 2017. godinu ostvarena su u iznosu od 1.362.678.816 kn i u odnosu na 2016. godinu manja su za 7,9%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka koja su u 2017. godini iznosila 276.553.500 kn za prosječno mjesečno 35 619 korisnika doplatka za djecu. Ukupni prihodi za 2017. ostvareni su u iznosu od 1.362.678.816 kn i u odnosu na 2016. godinu manji su za 116.912.877 kn ili 7,9%. Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2017. ostvareni su u iznosu od 1.362.678.816 kn i u odnosu na 2016. godinu manji su za 116.912.877 kn ili 7,9% zbog smanjenja prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 11,3% i smanjenja prosječnog broja djece koja primaju doplatak za djecu za 10,4%, a prosječan iznos doplatka za djecu povećan je za 2,8%.

7. Portfelj Zavoda

Na dan 31. prosinca 2017. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 51 trgovačko društvo, iznosila je 1.615.493.757,00 kn. Na listu Zagrebačke burze uvršteno je 14 društava. Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. smanjena je za 5.097.775,00 kn. U 2017. od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 93.332.504,72 kn, od toga s osnove naplate dividende 67.812.939,55 kn te od prodaje portfelja 25.519.565,17 kn.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja Kapitalnog fonda d.d., a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Od početka rada HMID-a do danas vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 159,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2017. iznosila je 1.293.708.014 kn. U 2017. godini Kapitalni fond ostvario je neto dobitak od 28.003.666 kn. Ostala sveobuhvatna dobit iznosi 49.227.060 kn, a ukupna sveobuhvatna dobit u 2017. iznosi 74.279.398 kn. Vrijednost neto imovine Fonda porasla je u 2017. godini za 65,4 milijuna kuna ili 5,33%.

8. Osvrt na izvršenje Godišnjeg plana Zavoda za 2017.

Godišnjim planom Zavoda za 2017. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda). Svi ključni planirani poslovi obavljani su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

* * *

X.

TABLIČNI PRILOG – POPIS TABLICA

	Redni broj tablice
<i>Stanje općih podataka o Zavodu (stanje 31. prosinca 2017.)</i>	1
<i>Pregled broja osiguranika i korisnika mirovina prema godinama i vrstama osiguranja</i>	2
<i>Pregled broja korisnika i prosječnih svota mirovina (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)</i>	3
<i>Bruto domaći proizvod i izdaci za mirovinsko osiguranje prema godinama</i>	4
<i>Shema teritorijalne organizacije stručne službe</i>	5
<i>Pregled ukupno vođenih postupaka (prvi i drugi stupanj)</i>	6
<i>Pregled ukupnog rješavanja zahtjeva u upravnom postupku prema područnim službama/uredima</i>	7
<i>Pregled rješavanja prvih i drugih zahtjeva prema vrstama mirovina i mirovinskim primanjima</i>	8
<i>Pregled rješavanja zahtjeva za invalidske mirovine (TUZ i INZ) i tjelesno oštećenje (TUZ) koje je HZMO uputio na vještačenje ZOSI-ju i njihov status u postupku vještačenja (stanje 31. prosinca 2017.)</i>	9
<i>Pregled rješavanja o pravima primjenom međunarodnih ugovora</i>	10
<i>Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju primjenom međunarodnih ugovora prema vrstama prava</i>	11
<i>Pregled rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu - UKUPNO (prvi zahtjevi, prevođenje, zahtjevi primjenom propisa Europske unije i drugi zahtjevi)</i>	12

* * *

STANJE OPĆIH PODATAKA O ZAVODU
stanje: 31. prosinca 2017.

Tablica 1

Redni broj	Područna služba / područni ured	OSIGURANICI		KORISNICI MIROVINA					Broj korisnika mirovina na 1000 osiguranika	DOPLATAK ZA DJECU	
		Broj	Indeks 31.12.2017. 31.12.2016.	UKUPNO		Starosna	Invalidska	Obiteljska		Broj djece	Broj korisnika
				Broj	Indeks 31.12.2017. 31.12.2016.						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	BJELOVARU	30285	102,8	32971	99,2	22251	3662	7058	1089	10955	5634
2.	DUBROVNIKU	42333	105,1	31758	100,9	23070	2563	6125	750	8082	4256
3.	GOSPIČU	14278	106,3	15097	99,8	9883	1398	3816	1057	3181	1685
4.	KARLOVCU	34832	102,5	36627	100,4	26095	3057	7475	1052	7734	4227
5.	KOPRIVNICI	33443	101,1	28135	99,7	18937	3736	5462	841	10780	5496
6.	OSIJEKU - PS	84680	101,3	81007	99,4	53465	9227	18315	957	25155	13653
7.	POŽEGI	18714	101,1	19226	99,4	12278	2639	4309	1027	9151	5110
8.	PULI - POLA	83843	103,7	55531	101,1	40708	4706	10117	662	11344	6576
9.	RIJECI - PS	109955	101,6	89532	100,2	65989	7023	16520	814	12624	6732
10.	SISKU	38729	103,2	50057	99,6	32495	5086	12476	1292	15495	8022
11.	SL. BRODU	37019	103,0	34526	99,8	21661	3987	8878	933	7873	4045
12.	SPLITU - PS	145302	103,3	109077	100,2	71245	16023	21809	751	34804	18536
13.	ŠIBENIKU	29866	105,8	31033	99,9	20495	3104	7434	1039	7651	4185
14.	VARAŽDINU - PS	103983	101,8	66382	100,1	44350	10239	11793	638	21543	10697
15.	VIROVITICI	19988	103,5	15199	101,2	9439	1925	3835	760	8863	4806
16.	VUKOVARU	39663	101,6	35727	99,9	23640	4295	7792	901	17610	9024
17.	ZADRU	51196	105,0	41582	100,4	29868	3636	8078	812	13192	6958
18.	ZAGREBU - PS *	556935	101,8	366947	99,9	263930	39204	63813	659	64528	33880
U K U P N O		1475044	102,4	1140414	100,0	789799	125510	225105	773	290565	153522
19.	HRVATSKA VOJSKA	-	-	14474	99,9	5045	8493	936	-	-	-
20.	HRVATSKI BRANITELJI	-	-	70963	98,6	892	55916	14155	-	-	-
21.	HRVATSKO VIJEĆE OBRANE	-	-	6800	99,7	-	6108	692	-	-	-
S V E U K U P N O		1475044	102,4	1232651	99,9	795736	196027	240888	836	290565	153522

NAPOMENA:

Prema Statutu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 117/12) status područne službe imaju: Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb (**dodatna oznaka - PS**).

Ostale ustrojstvene jedinice Zavoda imaju status područnog ureda.

* Primjena Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 28/14) i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu HZMO-a od 1. rujna 2014.

PREGLED BROJA OSIGURANIKA I KORISNIKA MIROVINA PREMA GODINAMA I VRSTAMA OSIGURANJA

stanje: 31. prosinca

Tablica 2

Godine	Radnici i s njima izjednačene osobe			Obrtnici			Poljoprivrednici			UKUPNO		
	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001.	1249709	929371	1,34	78783	20355	3,87	73610	82394	0,89	1402102	1032120	1,36
2002.	1274293	939214	1,36	80471	20737	3,88	67217	82241	0,82	1421981	1042192	1,36
2003.	1301994	948523	1,37	82775	21355	3,88	59226	84671	0,70	1443995	1054549	1,37
2004.	1324474	958810	1,38	83840	21958	3,82	51791	84887	0,61	1460105	1065655	1,37
2005.	1368402	973793	1,41	83749	22528	3,72	46726	84250	0,55	1498877	1080571	1,39
2006.	1412215	993460	1,42	82736	23476	3,52	43219	83150	0,52	1538170	1100086	1,40
2007.	1457676	1015766	1,44	81963	24252	3,38	39824	81522	0,49	1579463	1121540	1,41
2008.	1488922	1043262	1,43	79149	25299	3,13	36777	79729	0,46	1604848	1148290	1,40
2009.	1421376	1069059	1,33	75051	26433	2,84	33806	78322	0,43	1530233	1173814	1,30
2010.	1373044	1095354	1,25	70616	27924	2,53	31703	77108	0,41	1475363	1200386	1,23
2011.	1369757	1109336	1,23	67998	29100	2,34	30378	74685	0,41	1468133	1213121	1,21
2012.	1339933	1115867	1,20	65252	29767	2,19	27555	72058	0,38	1432740	1217692	1,18
2013.*	1314437	1091008	1,20	62399	30402	2,05	23795	69405	0,34	1400631	1190815	1,18
2014.**	1315535	1125773	1,17	59951	31170	1,92	21914	66795	0,33	1397400	1223738	1,14
2015.***	1335123	1132614	1,18	57696	31657	1,82	20818	63749	0,33	1413637	1228020	1,15
2016.****	1363997	1140004	1,20	56558	32357	1,75	19633	61014	0,32	1440188	1233375	1,17
2017.*****	1398144	1141667	1,22	57412	32920	1,74	19488	58064	0,34	1475044	1232651	1,20

NAPOMENA:

* Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju NN 112/13) **obustavljena je isplata mirovine za 26 932 korisnika** (1 058 korisnika mirovine s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

** Od obrade mirovina za prosinac 2014. (isplata u siječnju 2015.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN 157/13) **obustavljena je isplata mirovine za 2 848 korisnika** (77 korisnika mirovine s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 2 771 u inozemstvu).

*** Od obrade mirovina za prosinac 2015. (isplata u siječnju 2016.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN 157/13) **obustavljena je isplata mirovine za 1 886 korisnika** (36 korisnika mirovine s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 1 850 u inozemstvu).

**** Od obrade mirovina za prosinac 2016. (isplata u siječnju 2017.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN 157/13) **obustavljena je isplata mirovine za 1 535 korisnika** (31 korisnik mirovine s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 1 504 u inozemstvu).

***** Od obrade mirovina za prosinac 2017. (isplata u siječnju 2018.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN 157/13) **obustavljena je isplata mirovine za 1 364 korisnika** (28 korisnika mirovine s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 1 336 u inozemstvu).

**PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)**

stanje: 31. prosinca 2017.

Tablica 3

Vrste mirovina <i>0</i>	Broj korisnika mirovina <i>1</i>	Prosječna mirovina <i>2</i>	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i preiz u neto plaći za prosinac 2017. <i>3</i>
Starosna	497984	2.542,12	42,56
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	19900	3.444,98	57,68
Starosna mirovina prevedena iz invalidske *	85098	2.222,37	37,21
Ukupno starosna	602982	2.526,79	42,30
Prijevremena starosna mirovina - ZOMO	186589	2.401,18	40,20
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	228	2.586,39	43,30
Sveukupno starosna	789799	2.497,14	41,81
Invalidska *	125510	1.896,28	31,75
Obiteljska	225105	1.924,12	32,21
UKUPNO	1140414	2.317,90	38,81

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I IZDACI ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PREMA GODINAMA

Tablica 4
u 000 000 kn

Redni broj		G O D I N E														
		1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) tržišne cijene - tekuće (godišnji obračun)	117.105	128.671	146.758	161.832	166.321	180.241	194.271	211.579	232.383	250.873	270.191	294.437	322.310	347.685	330.966
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	10.667	12.343	15.448	16.536	19.047	20.225	22.967	23.723	24.691	26.011	27.298	28.919	30.519	33.515	35.072
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	9,11	9,59	10,53	10,22	11,45	11,22	11,82	11,21	10,63	10,37	10,10	9,82	9,47	9,64	10,60
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za mirovine i mirovinska primanja	7.976	9.976	13.154	15.535	18.296	19.470	22.281	23.090	24.111	25.412	26.703	28.270	29.865	32.783	34.399
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP-u %	6,81	7,75	8,96	9,60	11,00	10,80	11,47	10,91	10,38	10,13	9,88	9,60	9,27	9,43	10,39

Redni broj	Opis	G O D I N E							
		2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
0	1	17	18	19	20	21	22	23	24
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) tržišne cijene - tekuće (godišnji obračun)	328.943	333.326	330.925	331.374	331.266	338.975	349.410	363.310
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	35.477	35.555	35.731	36.604	36.806	38.683	38.683	39.432
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	10,79	10,67	10,80	11,05	11,11	11,41	11,07	10,85
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za mirovine i mirovinska primanja	34.877	34.952	35.198	36.120	36.366	36.682	36.805	37.671
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP-u %	10,60	10,49	10,64	10,90	10,98	10,82	10,53	10,37
6.	Rashodi doplatka za djecu						1.588	1.480	1.363
	Udio rashoda doplatka za djecu u BDP-u %						0,47	0,42	0,38

IZVOR PODATAKA: Državni zavod za statistiku (DZS) i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO).

NAPOMENA:

U rujnu 2014. Državni zavod za statistiku **revidirao je** podatke o BDP-u **na godišnjoj razini od 1995. godine na dalje (Priopćenje - Godišnji bruto domaći proizvod za razdoblje 1995. - 2012. - ESA 2010, broj 12.1.5. od 10. rujna 2014.)**

Glavni razlog revizije objavljenih podataka o BDP-u od 1995. godine u publikacijama DZS-a (Priopćenja) i na internetskoj stranici DZS-a je prilagodba novoj metodologiji - **Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010).**

ESA 2010. odnosi se na harmoniziranu metodologiju koja se obvezno primjenjuje u proizvodnji podataka o nacionalnim računima u Euroskoj uniji.

Implementacija metodologije ESA 2010. obvezna je za sve zemlje članice Europske unije od rujna 2014.

U svibnju 2018. Državni zavod za statistiku **revidirao je** podatke o BDP-u **na godišnjoj razini od 2000. godine na dalje (Priopćenje - Godišnji bruto domaći proizvod za razdoblje 2000. - 2016., REVIDIRANI PODACI, broj 12.1.4. od 23. svibnja 2018.)**

Glavni razlog revizije objavljenih podataka o BDP-u od 2000. godine u publikacijama DZS-a (Priopćenja) i na internetskoj stranici DZS-a su metodološka poboljšanja u obračunu subvencija.

Napravljen je novi izračun subvencija te podjela na subvencije na proizvode i ostale subvencije na proizvodnju.

Podaci za tromjesečja **2017.** privremeni su i dobiveni su na temelju preliminarnog **tromjesečnog** obračuna. (Priopćenje br. 12.1.4. od 23. svibnja 2018.)

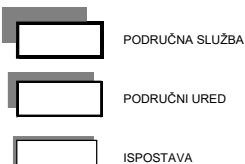
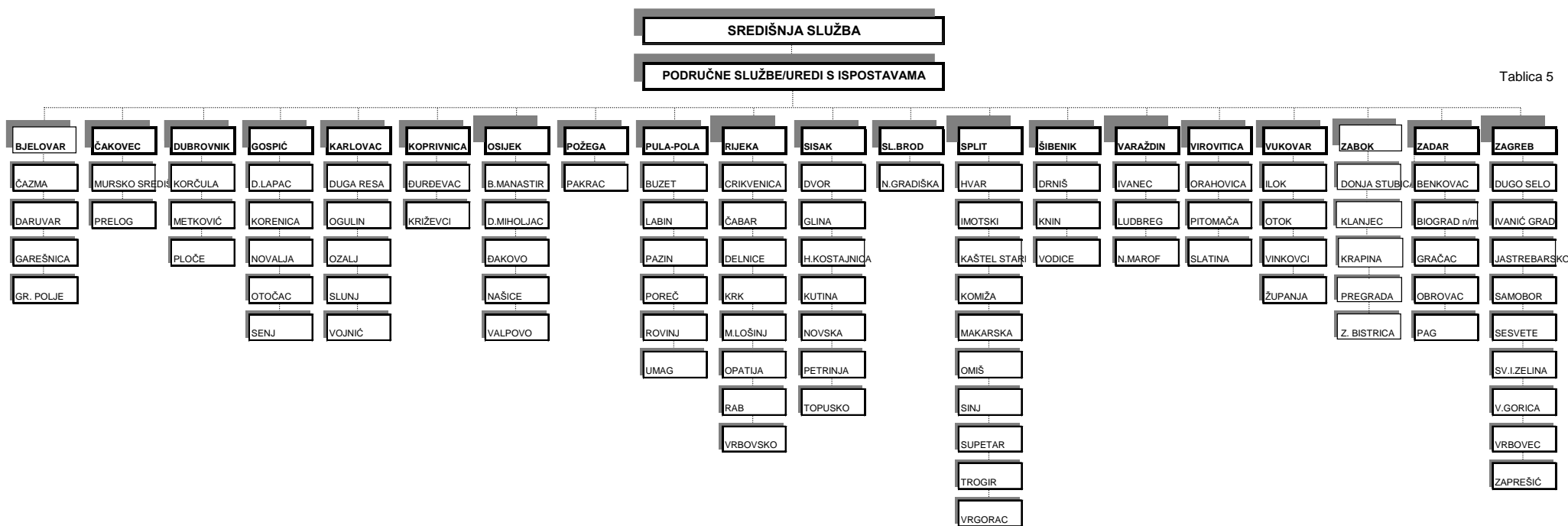
HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

2017.

Središnja služba, 5 područnih službi, 15 područnih ureda i 91 ispostava

SHEMA TERITORIJALNE ORGANIZACIJE STRUČNE SLUŽBE

Tablica 5

Napomena: Područni ured u Zaboku nije u funkciji - djeluje kao ispostava Područne službe u Zagrebu, jednako kao i njemu pripadajuće ispostave.

PREGLED UKUPNO VOĐENIH POSTUPAKA (PRVI I DRUGI STUPANJ)

Tablica 6

Redni broj	Vrste postupaka	Razdoblje	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju =100%	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja	
						Broj	%	Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	PRVI	I. - XII. 2016.	63229	442417	505646	436938	86,41	236622	54,15	68708	13,59
	STUPANJ	I. - XII. 2017.	58977	428734	487711	433904	88,97	265242	61,13	53807	11,03
2.	DRUGI	I. - XII. 2016.	7653	16622	24275	17439	71,84	10060	57,69	6836	28,16
	STUPANJ	I. - XII. 2017.	3902	16042	19944	16507	82,77	9110	55,19	3437	17,23
U K U P N O (1 + 2)		I. - XII. 2016.	70882	459039	529921	454377	85,74	246682	54,29	75544	14,26
		I. - XII. 2017.	62879	444776	507655	450411	88,72	274352	60,91	57244	11,28

PREGLED UKUPNOG RJEŠAVANJA ZAHTJEVA U UPRAVNOM POSTUPKU PREMA PODRUČNIM SLUŽBAMA/UREDIMA

Tablica 7

Redni broj	Područna služba / područni ured u	Broj neriješenih zahtjeva početkom godine	Broj podnesenih zahtjeva tijekom godine	Ukupno na rješavanju (2 + 3)	Broj riješenih zahtjeva		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva	
					Broj	Postotak	Broj	Postotak	Broj	Postotak
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	BJELOVARU	1387	10646	12033	11175	92,87	5919	52,97	858	7,13
2.	DUBROVNIKU	1543	10800	12343	10807	87,56	6872	63,59	1536	12,44
3.	GOSPIĆU	782	4631	5413	4719	87,18	2887	61,18	694	12,82
4.	KARLOVCU	1625	11360	12985	11624	89,52	6969	59,95	1361	10,48
5.	KOPRIVNICI	735	12460	13195	12313	93,32	8462	68,72	882	6,68
6.	OSIJEKU - PS	3098	30155	33253	30253	90,98	20645	68,24	3000	9,02
7.	POŽEGI	850	8702	9552	8646	90,52	5751	66,52	906	9,48
8.	PULI - POLA	4552	17550	22102	18133	82,04	10213	56,32	3969	17,96
9.	RIJECI - PS	2733	24297	27030	24161	89,39	16210	67,09	2869	10,61
10.	SISKU	2817	16322	19139	16663	87,06	7795	46,78	2476	12,94
11.	SL. BRODU	2045	21810	23855	22152	92,86	16109	72,72	1703	7,14
12.	SPLITU - PS	4255	41310	45565	41799	91,73	24034	57,50	3766	8,27
13.	ŠIBENIKU	591	11244	11835	11207	94,69	8105	72,32	628	5,31
14.	VARAŽDINU - PS	2943	31601	34544	32109	92,95	20297	63,21	2435	7,05
15.	VIROVITICI	834	9393	10227	9330	91,23	5367	57,52	897	8,77
16.	VUKOVARU	1622	18473	20095	18485	91,99	12332	66,71	1610	8,01
17.	ZADRU	2132	15031	17163	15325	89,29	7950	51,88	1838	10,71
18.	ZAGREBU - PS	24433	132949	157382	135003	85,78	79325	58,76	22379	14,22
U K U P N O		58977	428734	487711	433904	88,97	265242	61,13	53807	11,03
SRED. SL. - II. stupanj		3902	16042	19944	16507	82,77	9110	55,19	3437	17,23
S V E U K U P N O		62879	444776	507655	450411	88,72	274352	60,91	57244	11,28

U tablicu su uključeni i podaci o: zahtjevima doplatka za djecu primjenom uredbi Europske unije te zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva prema propisima Europske unije, zahtjevi za odstupanje primjenom čl. 16 Uredbe 883/2004 i zahtjevi za stavljanje van snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem.

PREGLED RJEŠAVANJA PRVIH I DRUGIH ZAHTJEVA PREMA VRSTAMA MIROVINA I MIROVINSKIM PRIMANJIMA

Tablica 8

Red. broj	Vrste prava	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju (2+3)	Broj riješenih zahtjeva (7+8+9)	Postotak riješenih zahtjeva	BROJ RIJEŠENIH ZAHTJEVA						Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja (4-5)	Postotak neriješenih zahtjeva
							Do 2 mjeseca	Od 2 - 6 mjeseci	Više od 6 mjeseci	Pozitivno	Negativno	UKUPNO (10+11)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Starosna mirovina	4776	29260	34036	28938	85,02	19721	7830	1387	24909	4029	28938	5098	14,98
2.	Prijevremena starosna mir.	2367	13141	15508	13061	84,22	8839	3583	639	11454	1607	13061	2447	15,78
UKUPNO STAROSNA		7143	42401	49544	41999	84,77	28560	11413	2026	36363	5636	41999	7545	15,23
3.	Invalidska mirovina	11030	21288	32318	24331	75,29	6343	7111	10877	11384	12947	24331	7987	24,71
4.	Obiteljska mirovina	1994	15704	17698	15921	89,96	12498	2359	1064	13266	2655	15921	1777	10,04
SVEUKUPNO MIROVINE (1.-4.)		20167	79393	99560	82251	82,61	47401	20883	13967	61013	21238	82251	17309	17,39
5.	Tjelesno oštećenje	10898	13824	24722	16379	66,25	1705	2588	12086	12816	3563	16379	8343	33,75
6.	Profesionalna rehabilitacija													
SVEUKUPNO (1.-6.)		31065	93217	124282	98630	79,36	49106	23471	26053	73829	24801	98630	25652	20,64

**PREGLED RJEŠAVANJA ZAHTJEVA ZA INVALIDSKE MIROVINE (TUZ I INZ) I TJELESNO OŠTEĆENJE (TUZ)
KOJE JE HZMO UPUTIO NA VJEŠTAČENJE ZOSI-ju I NJIHOV STATUS U POSTUPKU VJEŠTAČENJA
(stanje: 31. prosinca 2017.)**

Tablica 9

Redni broj	Područna služba / područni ured u	Broj zahtjeva koje je HZMO predao ZOSI-ju na dan 31.12.2014.	Broj zahtjeva koje je HZMO otpremio na vještačenje ZOSI-ju od 1.1. - 31.12.2015.	Broj zahtjeva koje je HZMO otpremio na vještačenje ZOSI-ju od 1.1. - 31.12.2016.	Broj zahtjeva koje je HZMO otpremio na vještačenje ZOSI-ju od 1.1. - 31.12.2017.	Ukupan broj zahtjeva koje je HZMO otpremio ZOSI-ju	Broj zahtjeva koje je ZOSI riješio i vratio HZMO-u do 31.12.2017. u %	Broj zahtjeva koje je ZOSI riješio i vratio HZMO-u do 31.12.2017. u %	Broj zahtjeva koji su ostali u ZOSI-ju do 31.12.2017.	Broj zahtjeva koji su ostali u ZOSI-ju do 31.12.2017. u %
0	1	2	3	4	5	6 (2+3+4+5)	7	8	9 (6-7)	10
1.	BJELOVARU	192	1395	928	1052	3567	2835	79,48	732	20,52
2.	DUBROVNIKU	146	691	717	500	2054	2011	97,91	43	2,09
3.	GOSPIĆU	52	452	394	402	1300	1141	87,77	159	12,23
4.	KARLOVCU	30	1083	1029	1117	3259	2975	91,29	284	8,71
5.	KOPRIVNICI	91	1147	1166	1252	3656	3528	96,50	128	3,50
6.	OSIJEKU - PS	245	2684	2690	2329	7948	7084	89,13	864	10,87
7.	POŽEGI	87	883	758	835	2563	2053	80,10	510	19,90
8.	PULI - POLA	110	1519	1444	1273	4346	3334	76,71	1012	23,29
9.	RIJECI - PS	64	2444	2397	2255	7160	6725	93,92	435	6,08
10.	SISKU	145	1352	1222	842	3561	1693	47,54	1868	52,46
11.	SL. BRODU	134	1190	1292	989	3605	2585	71,71	1020	28,29
12.	SPLITU - PS	316	4037	3816	3150	11319	10224	90,33	1095	9,67
13.	ŠIBENIKU	57	905	815	889	2666	2480	93,02	186	6,98
14.	VARAŽDINU - PS	456	2456	2174	1720	6806	4842	71,14	1964	28,86
15.	VIROVITICI	23	530	610	573	1736	1645	94,76	91	5,24
16.	VUKOVARU	189	1247	1274	1014	3724	2672	71,75	1052	28,25
17.	ZADRU	71	1218	1181	1088	3558	3009	84,57	549	15,43
18.	ZAGREBU - PS *	1144	10381	9725	9975	31225	25327	81,11	5898	18,89
U K U P N O		3552	35614	33632	31255	104053	86163	82,81	17890	17,19
Viši vještaci - II. stupanj		1165	3548	4451	4659	13823	13225	95,67	598	4,33
SVEUKUPNO		4717	39162	38083	35914	117876	99388	84,32	18488	15,68

PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA PRIMJENOM MEĐUNARODNIH UGOVORA

Tablica 10

Redni broj	Vrste postupaka	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja	
					Broj	%	Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prvi stupanj	18112	33484	51596	34482	66,83	15639	45,35	17114	33,17
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU	1025	63181	64206	62396	97,18	59733	95,73	1810	2,82
3.	Odstupanje primjenom čl. 16. Uredbe 883/2004.	845	2114	2959	1937	65,46	292	15,07	1022	34,54
4.	Potvrda A1 stavljena izvan snage poništavanjem ili ukidanjem	106	7285	7391	7317	99,00	7216	98,62	74	1,00
5.	Drugi stupanj	879	1433	2312	1562	67,56	521	33,35	750	32,44
U K U P N O		20967	107497	128464	107694	83,83	83401	77,44	20770	16,17

PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA U PRVOM STUPNJU PRIMJENOM MEĐUNARODNIH UGOVORA PREMA VRSTAMA PRAVA

Tablica 11

Redni broj	Vrste prava	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju (2+3)	Broj riješenih zahtjeva (7+8+9)	Postotak riješenih zahtjeva	BROJ RIJEŠENIH ZAHTJEVA						Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja (4-5)	Postotak neriješenih zahtjeva
							Do 2 mjeseca	Od 2 - 6 mjeseci	Više od 6 mjeseci	Pozitivno	Negativno	UKUPNO (10+11)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Starosne mirovine	9649	20939	30588	21505	70,31	9625	6519	5361	13840	7665	21505	9083	29,69
2.	Invalidske mirovine	4843	4202	9045	4167	46,07	1015	576	2576	1260	2907	4167	4878	53,93
3.	Obiteljske mirovine	3619	8342	11961	8809	73,65	4998	1927	1884	6382	2427	8809	3152	26,35
UKUPNO		18111	33483	51594	34481	66,83	15638	9022	9821	21482	12999	34481	17113	33,17
4.	Ostala prava	1	1	2	1	50,00	1	0	0	0	1	1	1	50,00
5.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU	1025	63181	64206	62396	97,18	59733	2299	364	52859	9537	62396	1810	2,82
6.	Odstupanje primjenom čl. 16. Uredbe 883/2004.	845	2114	2959	1937	65,46	292	1173	472	1702	235	1937	1022	34,54
7.	Potvrda A1 stavljena izvan snage poništavanjem ili ukidanjem	106	7285	7391	7317	99,00	7216	78	23	1535	5782	7317	74	1,00
SVEUKUPNO		20088	106064	126152	106132	84,13	82880	12572	10680	77578	28554	106132	20020	15,87

**PREGLED RJEŠAVANJA ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA DOPLATAK ZA DJECU - UKUPNO
(PRVI ZAHTEVI, PREVOĐENJE, ZAHTEVI PRIMJENOM PROPISA EUROPSKE UNIJE I DRUGI ZAHTEVI)**

Tablica 12

Redni broj	Područna služba / područni ured u	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju (2+3)	Broj riješenih zahtjeva (7+8+9)	Postotak riješenih zahtjeva	BROJ RIJEŠENIH ZAHTJEVA						Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja (4-5)	Postotak neriješenih zahtjeva	Broj administrativno riješenih zahtjeva
							Do 2 mjeseca	Od 2 - 6 mjeseci	Više od 6 mjeseci	Positivno	Negativno	UKUPNO (10+11)			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	BJELOVARU	77	7159	7236	7135	98,60	3980	3070	85	6310	825	7135	101	1,40	179
2.	DUBROVNIKU	138	6225	6363	6250	98,22	4110	2044	96	5514	736	6250	113	1,78	142
3.	GOSPIĆU	10	2410	2420	2408	99,50	1869	533	6	2075	333	2408	12	0,50	140
4.	KARLOVCU	83	5864	5947	5807	97,65	3921	1854	32	5092	715	5807	140	2,35	99
5.	KOPRIVNICI	45	7489	7534	7492	99,44	4945	2535	12	6561	931	7492	42	0,56	133
6.	OSIJEKU - PS	252	18872	19124	18874	98,69	12917	5810	147	16520	2354	18874	250	1,31	535
7.	POŽEGI	123	5655	5778	5654	97,85	3789	1774	91	4894	760	5654	124	2,15	356
8.	PULI - POLA	177	7645	7822	7769	99,32	4858	2716	195	6400	1369	7769	53	0,68	148
9.	RIJEKI - PS	120	9823	9943	9834	98,90	6223	3555	56	7954	1880	9834	109	1,10	649
10.	SISKU	288	10198	10486	10114	96,45	5107	4085	922	8511	1603	10114	372	3,55	308
11.	SL. BRODU	129	10341	10470	10383	99,17	6612	3664	107	9179	1204	10383	87	0,83	244
12.	SPLITU - PS	721	26275	26996	26232	97,17	14552	10724	956	22311	3921	26232	764	2,83	1592
13.	ŠIBENIKU	52	5952	6004	5946	99,03	3989	1902	55	5034	912	5946	58	0,97	79
14.	VARAŽDINU - PS	97	15119	15216	15109	99,30	7333	7589	187	12684	2425	15109	107	0,70	437
15.	VIROVITICI	75	6742	6817	6756	99,11	4107	2602	47	5896	860	6756	61	0,89	326
16.	VUKOVARU	184	12453	12637	12457	98,58	8120	4212	125	10922	1535	12457	180	1,42	340
17.	ZADRU	176	9887	10063	9931	98,69	5395	4240	296	8222	1709	9931	132	1,31	802
U K U P N O		2747	168109	170856	168151	98,42	101827	62909	3415	144079	24072	168151	2705	1,58	6509
18.	ZAGREBU - PS	1302	45709	47011	45754	97,33	21376	22177	2201	40157	5597	45754	1257	2,67	821
19.	ZAGREBU - PS - EU *	2096	3609	5705	3350	58,72	1172	963	1215	1847	1503	3350	2355	41,28	285
UKUPNO ZGB. - PS (18+19)		3398	49318	52716	49104	93,15	22548	23140	3416	42004	7100	49104	3612	6,85	1106
U K U P N O		6145	217427	223572	217255	97,17	124375	86049	6831	186083	31172	217255	6317	2,83	7615

* Podaci se odnose na zahtjeve za doplatu za djecu primjenom uredbi Europske unije, a njihovo rješavanje u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu HZMO-a od 1. rujna 2014. (KLASA: 140-1/14-07/6, URBROJ: 341-99-07/2-14-1).